דבר

יום שלישי, כ"ז בכסלו תשמ"ט, 6 בדצמבר 1988 ● גליון 19588

היום 12 עמודים ● המחיר 1.40 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.22 ש"ח

היום בדבר

- שיהיה סוף לסופסוף / אמנון דנקנר
- לאופוזיציה, עכשיו תוך השפלה / יצחק בן־נר
- לא כל צה"ל מקיז את דמו / דניאל בן־סימון
- צריך להגיע להידברות / יקיר צור
- מבחנים קשים לנשיא מקסיקו / שלמה שפיר
- בורסה וכלכלה (עמ' 4־5), ספורט (עמ' 12)

מזג האוויר

תחזית: למחר מעונן חלקית, ומעונן ויתכן גשם קל בצפון הארץ ובמרכזה. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 8־15, רמת הגולן 9־15, צפת 8־12, חיפה 10־18, טבריה 9־18, עפולה 8־19, השומרון 8־16, תל אביב 10־18, לוד 9־18, ירחו 10־21, עזה 10־18, באר שבע 8־19, אילת 10־25.

שמיר פועל לממשלה צרה אך משאיר פתח להרחבתה – אם 'העבודה' תשנה החלטתה

בצעד חריג קרא הנשיא להקמת ממשלה רחבה – וזימן את פרס להבוקר ● קשיים במו"מ של הליכוד

פתח רחב?

בעיניים עצומות מקשיב יצחק שמיר לנשיא המדינה חיים הרצוג, שקרא להקמת ממשלה רחבה. (צילום: יצחק הררי)

מאת מרבה צימוקי, עליזה ולך ויורם לוי, סופרות 'דבר'

נאמן לקריאתו לשתי המפלגות הגדולות, להביא להקמתה של ממשלה רחבה ולדבריו "אני מעמיד את עצמי לרשות הגורמים השונים, על־מנת לנסות ולהגיע למילוי רצון רוב העם", הזמין אתמול נשיא המדינה, חיים הרצוג, את שמעון פרס, יו"ר מפלגת העבודה, לפגישה עמו היום.

אתמול אחרי־הצהריים העניק הנשיא ליצחק שמיר, המועמד להרכבת הממשלה, קצובה נוספת, בת 21 יום, כדי להשלים את הרכבת הממשלה וקרא לו לעשות כל מאמץ להקים ממשלה אחרות. יצויין, כי לנאומו הוצא־דופן של הנשיא, "מפני שהמצב יוצא דופן", כדבריו, קדמו פניות רבות אל הרצוג, שינקוט צעד זה. בין הפונים היו גם אישים במערכת הפוליטית משתי המפלגות הגדולות, ושמיר ידע על תוכן הפנייה.

בנאומו חסר התקדים, דקות לאחר פגישתו עם שמיר, גילה הנשיא כי במשך שלושת השבועות האחרונים הוצף לכתו ברכבות של פניות בתגובה על תהליך המו"מ להרכבת הממשלה: "אני מאמין כי אני משמש פה לרוב הגדול בעם שעה שאני נותן ביטוי לרגשות של תסכול ותוסר אונים, של ביזיון ההשפלה, ושל תדהמה עמוקה לנוכח ההתפתחויות. העם ברובו – החל מבכירים, אנשי האקדמיה והרוח, מכל שכבת הציבור ועד לאזרח הפשוט, נתן ביטוי לרגשותיו במשלחות ובפניות אין־ספור. העם נפגע ממה שהוא רואה כביזוי השלטון בימים אלה, החל מהפתיחה האומללה של מושב הכנסת ועד לאירועים של הימים האחרונים והם תובע את עלבונו".

(המשך בעמוד 2)

מתחים בין־אישיים ב'עבודה' בהתרוצצות לקביעת עתידה

מאת עליזה ולך, סופרת 'דבר' לענייני מפלגות

ראשי התנועות ההתיישבותיות במפלגת העבודה – תנועת המושבים והתנועה הקיבוצית – מובילים יוזמה לשינוי החלטתה של מפלגת העבודה, שלא לנהל משא־ומתן עם הליכוד על ממשלה רחבה בראשות שמיר.

במקביל לפנייתן אתמול אל מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, לכנס את מוסדי המפלגה שבו תידון ההחלטה מחדש, נפגשו אמש בשעת לילה מאוחרת ראשי שתי התנועות עם שמעון פרס ויצחק רבין בלשכת שר החוץ.

כשלון המהלך לגבש גוש חוסם של המערך, בסיועה של 'אגודת ישראל', עורר ביממה האחרונה מתחים בין־אישיים במפלגת העבודה, חלקם מהותיים – באשר לעתידה של מפלגת העבודה – ואחרים בעלי רקע היסטורי של מחנאות. הדברים הגיעו אתמול להילופי 'מחמאות' בין השר יצחק רבין לח"כ יוסי ביילין.

(המשך בעמוד 2)

קאזוס ביילין

יוסי ביילין בין שמעון פרס ליצחק רבין

ירושלים מגיבה בחומרה על הזמנת ערפאת ל'מפגש יהודי' בשטוקהולם

מנהיגי יהדות ארה"ב אמרו אמש שאינם יודעים עם מי ייפגש

מאת סופרי 'דבר' יקיר צור ומיכאל [illegible]

במשרד החוץ בירושלים הגיבו אמש בחומרה על החלטת ממשלת שוודיה להזמין את ראש אש"ף יאסר ערפאת לביקור ולהפגישו עם [illegible] במדינה. בשיחה שקיימו ראשי משרד החוץ עם שגריר שוודיה בישראל הובעה התרעומת על הצעד השוודי.

בהודעת משרד החוץ נאמר גם כי הטענה, שההזמנה באה כדי להפגיש בין ערפאת וקבוצת מנהיגים יהודים מארה"ב לא הצליחה להקהות את עוקצת הצעד השוודי.

משרד החוץ השוודי הודיע אתמול כי מנהיג אש"ף יאסר ערפאת עומד לצאת לשטוקהולם היום כדי לקיים שם שיחות עם נציגי היהדות האמריקאית. ערפאת הוזמן לשוודיה על ידי שר החוץ השוודי סטן אנדרסון. שמות היהודים האמריקאים העתידים להיפגש עם

(המשך בעמוד 2)

קדם־ועידה לשלום במזרח־התיכון היום בפראג בעידודה של ברה"מ

המוזמנים מצפים ל'מפגש חשוב ומרתק' אך לא יודעים עם מי

מאת גדעון קרץ, שליח 'דבר' בצ'כוסלובקיה

פראג (מיוחד ל'דבר').– מפגש הנושא את השם 'קדם ועידה בין־לאומית לשלום במזרח־התיכון' ייפתח היום בפראג, ככל הנראה בעידודה ובברכתה של ברה"מ.

למפגש שנועד, לדברי המארגנים – האגודה הצ'כית ליחסים בין־לאומיים שליד המפלגה הקומוניסטית – לבנות מודל לוועידת שלום בין־לאומית אם וכאשר תתכנס, הוזמנו על בסיס אישי נציגים מכל המדינות והגורמים שעשויים להשתתף בוועידה כזאת. אמש, בשעה מאוחרת, נראה היה שלישראל תהיה ככל הנראה המשלחת הגדולה ביותר. כן הוזמנו נציגי אש"ף, ירדן, מצרים, הליגה הערבית וחמש המעצמות הקבועות במועצת הבטחון. אך עוד אתמול בשעות הערב לא ידעו המארגנים לומר מי מהמוזמנים שאכן יישבו היום בישיבת הפתיחה. והמשתתפים שהגיעו עשו רושם של משתתפי משחק חברה שהגיעו בעיניים קשורות ומחכים להפתעה.

איפול מוחלט הוטל מראש על דיוני המפגש ובשלב זה אמורה להערך רק מסיבת עיתונאים מסכמת אחת ביום חמישי. הודות הפרופיל של האירוע מתבטאת גם בעובדה כי הדיונים יערכו בבית הארחה רשמי השמור לאורחי המפלגה לאחר

(המשך בעמוד 2)

נוביק: בקרוב יהיו פגישות עם דרגים מהבכירים בברה"מ

מאת יקיר צור, סופרו המדיני של "דבר"

יועצו המדיני של שר החוץ, ד"ר נמרוד נוביק, סבור שפגישתם של שר החוץ הסובייטי אדוארד שוורדנדזה עם ראש המשלחת הקונסולארית הישראלית, אריה לוין, בעקבות פרשת המטוס החטוף, לא היתה מתקיימת אלמלא התקבלה במוסקווה, זה מכבר, החלטה על חידוש היחסים הדיפלומאטיים עם ישראל.

ד"ר נוביק, שהופיע ביום עיון בנושא "הערכת הגלאסנוסט והשפעתו על מצב היהודים בברה"מ", שהתקיים אתמול בכנסת, ביוזמת 'הפורום הישראלי',

(המשך בעמוד 2)

תחזית: כ־12,000 עובדים ייפלטו תוך חודשיים מהמסחר והשירותים

ההסתדרות תובעת לשלם דמי אבטלה ל־500 עובדי 'שטיחי כרמל'

מאת חיים ביאור, סופר 'דבר'

עד חודש פברואר 89' ייפלטו מענפי המסחר והשירותים עוד 12,000 עובדים – נאמר בתחזית שהוגשה אתמול להנהלת איגוד לשכות המסחר על ידי אהרון גסן, יו"ר הארגון הארצי של שירותי כח אדם.

התחזית קובעת, כי שיעור האבטלה הגלויה והסמויה בענפי המסחר והשירותים יגיע בפברואר ל־20 אחוז.

בתקופת החגים וערב הבחירות, הגיעה בענפי המסחר והשירותים טרם הרגשה, מטעים המסמך. ואולם באחרונה מסתמנת ירידה של 50 אחוז בדרישה לעובדים מצד בתי עסק הקשורים בתעשיית הבניה, רשתות שיוק, בתי אופנה ועוד.

בתוך כך עומדת ועדת התעסוקה של ההסתדרות לתבוע ממשרד העבודה והרווחה לנצל את הסכומים שהצטברו בקרן לביטוח אבטלה כדי לעודד מובטלים לפנות לתעסוקות בלתי אטרקטיביות, כגון קטיף הדרים.

יו"ר הועדה, עליזה תמיר, טוענת כי לעומת שלפי הנתונים הרשמיים, מספרם של דורשי העבודה מגיע ל־60,000, הרי מספר מחוסרי התעסוקה מגיע למעשה ל־100,000, שכן נשים רבות וצעירים משוחררי צה"ל נמנעים, מסיבות שונות, להרשם בלשכות התעסוקה.

תמיר פנתה למשרד העבודה והרווחה ולשירות התעסוקה כי ישלמו דמי אבטלה ל־500 עובדי "שטיחי כרמל" המובטלים בעבודה וקרוב לחודשיים לא קיבלו שכר.

מאות צפויים לפיטורים ב'מפעלי נייר' בחדרה

מאת יצחק מרידור, סופר 'דבר'

ב'מפעלי נייר חדרה' נערכים עתה דיונים העשויים להביא לפיטוריהם של מאות מעובדי המפעל. המספר המדויק עדיין לא נקבע. ההנהלת בהרצת עתה תכנית התייעלות נרחבת, האמורה לאפשר למפעלי הנייר להתמודד עם יבוא נייר, עקב ביטול המכסים מפריבות השוק האירופי, החל מהחודש הבא. היקף הפיטורים הצפויים עשוי להגיע לכדי 500 מתוך 1100 העובדים המועסקים כיום, אך נראה שההנהלה תסתפק במספר קטן יותר.

האפשרות המסתמנת של פיטורי מאות במפעלי הנייר, גורמת בחדרה מבוכה ודאגה רבה. העיר טרם התאוששה מהמשבר העמוק שפקד לאחרונה את מפעל 'אליאנס' הותיק, ו־250 מעובדיו שפוטרו, טרם נקלטו במקומות עבודה חלופיים.

היקף האבטלה בחדרה הוא מן הגבוהים בארץ ומגיע לכדי תשעה אחוזים מכלל כוח העבודה באיזור.

מזכיר מועצת פועלי חדרה, המקיים מאז שלושה דיונים קדחתניים עם ועד העובדים של מפעלי הנייר ועם ההנהלה, יצ"ע היום לוועד הפועל של ההסתדרות לשלוח בלכלן מביצבה למפעל, כדי לבדוק את טענות ההנהלה על ירידה ברווחים.

צור אמר אמש ל'דבר', שמועצת פועלי חדרה תשתף פעולה עם הנהלת מפעלי הנייר בגיבוש תכנית התייעלות מציאותית, אך תעשה כל שביכולתה כדי שמספר המפוטרים יהיה קטן ככל האפשר.

400 מקרב 1,100 עובדי מפעלי הנייר הם עובדים זמניים, ועובדים פחות משנתיים, אך רבים מ־700 האחרים הם בעלי ותק רב, בהם העובדים במפעל יותר מעשרים שנה.

ראש חקירות־פנים שפרשה קובלת על המפכ"ל קראוס

בתלונתה למבקרת המדינה מפרטת סנ"צ וינשטוק מקרים של קידום קציני משטרה שסרחו

מאת נתן רועי, סופר 'דבר'

ראש המפלג לשעבר לחקירות־פנים במשטרת ישראל, סנ"צ בלה וינשטוק, התלוננה בפני מבקרת המדינה נגד המפקח הכללי של משטרת ישראל, רב־ניצב דוד קראוס.

בתלונתה מפרטת סנ"צ וינשטוק מקרים, שבהם קידם המפקח הכללי קציני משטרה שסרחו, מבלי להתחשב בכך שהתנהלה נגדם חקירה פנימית.

תלונתה של סנ"צ וינשטוק נמסרה במכתב מפורט למבקר המדינה והיא מגיעה בעקבות עליה נהול זה, שאליבו המבקרה והמפקח הכללי של המשטרה להגיב על האשמות שבפעולה הנשכת.

מן המשטרה נמסר אתמול, כי לא נתקבלה עדיין כל פניה ממשרד מבקר המדינה בעניין מכתב זה, אולם נראה להם, כי מדובר בתלונה שהוגשה בידי קצינה, שלא קודמה לתפקיד אותו רצתה לבצע.

סופר 'דבר' מעיד, כי בלה וינשטוק היתה מועמדת לכבוש עמדת לבכיר משרד המשטרה, האלוף (מיל.) אברהם ארז, אם היא נפסלה בידי המפקח הכללי, מחשש שתמתח ביקורת קשה על המשטרה, כפי שעשתה כבר במהלך תפקידה כראש המפלג לחקירות־פנים (חקירות שוטרים) במטה הארצי.

המלצת רו"ח סוארי בדו"ח לבנקים:

'כור' יידרש להגדיל תזרים המזומן ב־60 מיליון דולר

מאת אבי שושן, סופר הכלכלי של 'דבר'

קונצרן 'כור' יידרש להגדיל את תזרים המזומנים ב־60 מיליון דולר נוסף על הסכומים שהוצגו בתכנית הוועדה ההבראה של הקונצרן, שהכינה הנהלת 'כור' – כך עולה מן הדו"ח הבודק את התכנית שהגיש רואה־החשבון יצחק סוארי לבנקים הישראליים.

הסכום הנדרש להגדלת תזרים המזומנים נוסף על הצעדים עליהם בנויה תכנית ההבראה הכוללת: מחיקת הבנקים לבנקים בסך 100 מיליון דולר, הזרמה ממשלתית בסך 50 מיליון דולר ומכירת נכסים ב־130 מיליון דולר.

כמונים במערכת הבנקאית נמסר, כי בן הדו"ח עולה, שעל הנהלת 'כור' לנקוט צעדים יותר דראסטיים ובהם מכירות נכסים בשיעור גדול יותר מהנקוב בתוכנית ההבראה, וקביעת סעיפים הדוקים בהורדות שכר והקפאתו לעובדים במפעלי הקונצרן.

בת 15 מעזה נורתה למוות; היום ומחר שביתות בשטחים

מאת דני רובינשטיין ודני צדקוני, סופרי 'דבר'

נערה בת 15, אבסמא אבו־עבאדי, ממחנה הפליטים שאטי בעזה, נורתה אתמול למוות בידי כוח של צה"ל, בעת הפגנה בפתח בית־הספר. במחנה פורצו השבתות ההמון עליו עוצר.

ארבעה צעירים נוספים נפצעו אתמול בעזה, ואחד מהם במחנה ג'באליה פצוע קשה. הוא אושפז בבית־החולים 'ברזילי' באשקלון. בקבוק תבערה נזרק על רכב ישראלי ליד שער פארס בבית־לחם. לא נגרם נזק והאירוע נבדק.

צה"ל הכריז אתמול בפעילות יזומה בכפרי הגדה המערבית.

הנהגת ההתקוממות האסלאמית 'חמאס' קראה להשבית השטחים היום ומחר, לציון מלאת שנה לפריצת ההתקוממות בשטחים. לעומת זאת, קראה ההנהגה המאוחדת של ההתקוממות לשבות בימי חמישי ושישי. עדיין לא ברור אם התושבים יצייתו ל'חמאס', שבאו כיוצא נגד ההלכות המוקצה הפלסטינית באלג'יר, יש נסיה לא לקיים את השביתות שהוא מכריז.

עיקרן תחילה

- גורבאצ'וב מגיע היום לניו־יורק לפסגה בת שלושה ימים עם רייגן ובוש – עמ' 2.
- עצרו את אמי וכלתי בישראל כי רצו לשבור אותי – טוען בן 18 מלבנון, החשוד בסיוע למחבל – עמ' 3.
- על אף המחאות של הסיעות הקטנות נבחרו שבח וייס ודן תיכון לסגני יו"ר הכנסת – עמ' 2.
- משרד הפנים יורים תוך שבוע עד עשרה ימים 7.5 מיליון ש"ח לרשויות הערביות – עמ' 3.
- יום שחור ב'בגד עור': מכרו את כל הציוד – עמ' 6.

השבועון 'דיפנס ויק':

ארה"ב הסירה האיסור למכור את טכנולוגיית פצצות המצרר לישראל

מאת דליה רפאל, סופרת 'דבר' בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל'דבר').– הבית הלבן הסיר רשמית, בחודש שעבר, איסור של שש שנים על מכירת טכנולוגיה לייצור פצצות מצרר לישראל, מוסר השבועון 'דיפנס ויק', בגליונו האחרון.

משמעות המהלך היא שמעתה יתאפשר שיתוף פעולה רב יותר בין ישראל לארה"ב בפיתוח תחמושת אנטי־טנקית, נמסר מפי מקורות ישראליים ואמריקאיים.

החלטת הבית הלבן התבססה על המלצה של מחלקת המדינה במטרה להסיר מכשול מרכזי של תכניות משותפות רבות לפיתוח טכנולוגיות אנטי־טנקיות, העושות שימוש בפגזים בעלי ראשי חץ רבים, מסרו המקורות.

השבועון יודע לספר עוד כי הנשיא רייגן, אישית מסר את ההודעה על הסרת האיסור לממשלת ישראל.

האיסור הוטל ב־1982, לדברי השבועון, לאחר שהאמריקאים מצאו הוכחות לכך שישראל השתמשה בפצצות מצרר נגד אזרחים בלבנון. עתה נתנה ישראל הבטחות נוספות, וחתמה מסמך רשמי על כך, כי לא ייעשה שימוש בפצצות כאלו נגד אוכלוסיה אזרחית.

ארה"ב מכחישה הסכם חשאי בימי איראנגייט

לוויית עמירם ניר תהיה היום

מאת דליה רפאל, סופרת 'דבר' בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל'דבר').– דוברי הבית הלבן ומחלקת המדינה הכחישו אתמול קיומו של הסכם חשאי בין ארה"ב לישראל למלחמה בטרור הבינ"ל. כתב ה'וואשינגטון פוסט', בוב וודוורד דיווח על הסכם כזה, עליו למד, לדבריו, בראיון שערך עם עמירם ניר ביוני שעבר בלונדון.

לדברי ניר, מסר וודוורד, כי במסגרת ההסכם תכנן, בשיתוף פעולה עם אוליבר נורת' מבצעים סודיים, ביניהם הקמת כוח צבאי דרוזי־לבנוני שהיה אמור לפעול לשחרור בני הערובה האמריקאים בלבנון וכן הועלה הרעיון לחטוף טרוריסטים ובני־משפחה שלהם, כדי ללחוץ על החוטפים לשחרר את בני־הערובה.

דובר הבית הלבן, מרלין פיצווטר אמר כי "אנו מאמינים" כי לא היה קיים הסכם כזה. עם זאת, הוסיף כי קיימות "כל

(המשך בעמוד 2)

מוכן למלחמה

דוד ביסמוט ורעייתו במלון 'שרתון־פלאזה' (צילום: יצחק הררי)

מושתל הלב ביסמוט: יותר חדש, יותר חזק

מאת יורם לוי, סופר "דבר" בירושלים

"אני כבר יכול לצאת למלחמה, אני מוכן לכל", כך הצהיר אתמול מושתל הלב השלישי, דוד ביסמוט, בקבלת פנים שנערכה לכבודו במלון 'שרתון־פלאזה' בירושלים עם שחרורו מבית־החולים, שלושה שבועות לאחר הניתוח.

"אני שמח שאני חוזר לבית ולילדים שלי, אני מרגיש יותר חדש, יותר חזק ויותר בריא, כאילו אני בן 25. הייתי גוסס, הרופאים אמרו שהלב הישן שלי היה גמור עם הרבה צלקות, כמו סמרטוט".

ביסמוט הביע תקווה, כי תוך חודשיים יוכל לחזור לעבודה.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו ניצלה את האירוע ופנתה לממשלה להיענות לתביעות הרופאים בשירות המדינה. "צריך למחות על כך שאין התייחסות למאבק הרופאים".

המנתח פרופ' יוסף בורמן קרא להגברת המודעות הציבורית לנושא תרומת איברים.

מנכ"ל 'שרתון־פלאזה' אריה אייזנשטאט העניק לביסמוט ולרעייתו אירוח מלא של שבוע במלונו... בתפריט דל־שומן ודל מלח.

יום אבות התנועה

(שמעון וייס) – כמדי שנה בחנוכה עלו אתמול ראשי ההסתדרות, ותיקי ההתיישבות בעמק הירדן, מזכירי מועצות פועלים ופעילי ההסתדרות בצפון לקברותיהם של אבות תנועת העבודה ובראשם ברל כצנלסון, הטמונים בבית העלמין של קבוצת כנרת. בטקס האזכרה הדליק אליהו שומרון, אביו של הרמטכ"ל דן שומרון ומוותיקי אשדות יעקב (איחוד), את נר הזכרון, ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד הניח זר בשם הוועד הפועל. ראש מועצת עמק הירדן זאב שור הניח זר על קברו של ברל בשם המועצה האזורית עמק הירדן, ומזכיר המרכז החקלאי שמחה אסף נשא דברים שבהם הזכיר את המשבר הקשה בהתיישבות ואת הצורך לחזור לשורשים של הסוציאליזם, השותפות ועבודת הידיים. לאחר מכן נערך יום עיון בנושאי ערכי תנועת העבודה וההתיישבות. (צילום: שי שוננפלד)

וייס ותיכון – הסגנים ליו"ר על־אף המחאות באופוזיציה

מאת מרבה צימוקי, סופרת "דבר" בכנסת

למרות מחאותיה הנמרצות של האופוזיציה אישרה אתמול מליאת הכנסת מינוי שני סגנים ליו"ר הכנסת – מסיעות המערך והליכוד: דן תיכון (ליכוד) ושבח וייס (מערך).

קודמה למינוי סערת רוחות בוועדה המסדרת לאחר שנודע, כי אין סיכוי למינוי סגנים מהאופוזיציה. הצעה זו זכתה רק בשבעה קולות לעומת 12 ח"כים שתמכו בהצעת המערך־ליכוד למנות רק שני סגנים.

בדיון שקדם למינוי אמר ח"כ יאיר צבן (מפ"ם), כי מדובר בניצול כוחן של המפלגות הגדולות ללא התחשבות במפלגות הפחות גדולות. "אין דמוקראטיה של ממש ואין פרלמנט של ממש ללא ייצוג הולם לאופוזיציה בכל פורום פרלמנטרי", אמר צבן. רן כהן (רצ) תקף את שתי המפלגות הגדולות המונעות ייצוג לאופוזיציה בנשיאות הכנסת והטיח בנציגיהם דברים קשים, לפיהם הם מבזים את הכנסת ופוגעים באוטונומיה שלה בהפכם אותה לסניף עלוב של הממשלה.

ח"כ דוד ליבאי אמר לאחר ההצבעה, שסיעת המערך תמכה בבחירה מיידית של שני סגנים ליו"ר הכנסת לאחר שהתברר לה, שזו הדרך היחידה להביא את הכנסת לעבודה סדירה, ובהנחה שהמערך יהיה בכנסת זו באופוזיציה.

שמיר פועל לממשלה

(המשך מעמוד 1)

הנשיא פרס את הסיכונים והאתגרים בפניהם עומדת המדינה: טיפול בהתקוממות בשטחים, חילופי השלטון בארה"ב, ניצול האווירה החדשה בברה"מ, בעיות המשק והאבטלה.

"העם רואה את כל הנושאים הכבדים האלה המחייבים טיפול מעמיק ויסודי על־ידי ממשלה יציבה, אשר איננה תלויה בלחצים מבית ומה מצטייר לנגד עיניו, אם לא היזון מתמיד ומביש, השם אותנו ללעג ולקלס".

הנשיא הדגיש, כי ממשלה רחבה צריכה לטפל אחת ולתמיד בשינוי שיטת הבחירות. "אין אנו ורע בעולם הדמוקרטי למצב המוזר והבלתי מובן המייחד את שיטת הממשל הנהוגה אצלנו".

הרצוג השמיע בקורת גם נגד הכנסת. "לצערי הרב האזהרות שנתנו בכנסת, כי אנו עלולים להקלע למצב אליו הגענו, לא מצאה הכנסת לנכון ליצור מכשיר, כפי שקיים ברוב המדינות בעלות משטר דומה לשלנו, אשר יתן מענה למצבים של סבך פוליטי ויאפשר פיזור הכנסת והליכה לבחירות חדשות".

שמיר: פועל בנחישות להקמת ממשלה צרה

יצחק שמיר אמר אתמול, כי "הוא פועל במלוא הנחישות והמהירות להקמת ממשלה צרה", שכן לא הוא הכתובת לפנייתו של הנשיא. בסיבוב הקודם היה זה שמיר שיזם את המשא־ומתן עם המערך, והאשם הם שמעלו באמונו ודחו את ההצעה. לפיכך, מאוכזב והוזר, פועל שמיר, קודם כל, להשלמת המשא־ומתן הקואליציוני המקיים הקמת ממשלה צרה.

סגנו, השר דוד לוי, ביטא אתמול אופטימיות באשר לסיכויי הקמתה של ממשלת האחדות. לדבריו, בעקבות פגישתו עם פרס שלשום "מצא נכונות בשני הצדדים". לוי ציין שראש הממשלה "מעודכן בפרטי הפרטים". לוי סבור, שהפעולה המתחייבת צריכה להתעלם מהיבטים של כבוד והאשמת הצד האחר בשגיאות. "כל עוד יש אנשים אחראים במדינה הזאת, שהאינטרס של המדינה קודם אצלם לכל, צריך לנסות ולעשות למען תקום ממשלת אחדות".

פנייתו של הנשיא וכשלון המהלך להקמת "צוות חוסם" של המערך דירבנו אתמול גורמים שונים במפלגת העבודה לתבוע את שינוי החלטת לשכת המפלגה, מהשבוע שעבר, כדי לקדם את האפשרות לחידוש ההידברות עם הליכוד. "פניית הנשיא היתה פנייה שביטאה באמת את רחשי־הלב של רוב הציבור בישראל", אמר אתמול ב'ערב חדש', שר הבטחון יצחק רבין, שתמך מלכתחילה בממשלה רחבה עם הליכוד. "אני מקווה ששתי המפלגות יצליחו להתעלות מעבר לשיקולים קטנוניים ולהחלטות פורמאליות בעבר, כדי למצוא את הדרך לחדש את ההידברות להקמת ממשלת אחדות".

קשיים עם אגודי המפד"ל

המשך המשא־ומתן שניהלו אתמול צוותי המו"מ של הליכוד, עם השותפות הדתיות־חרדיות, לא עלה יפה. בפגישה של השרים אריאל שרון ויצחק מודעי עם חברי־הכנסת של 'אגודת ישראל' בביתו של הרב פנחס מנחם אלתר, אחיו של האדמו"ר מגור, התעוררה בעיה של ממש, כשהתחוור לנציגי 'אגודת ישראל' שהמינהל לחינוך תורני במשרד החינוך והתרבות הובטח שלשום לדגל התורה.

היום ייפגשו נציגי 'אגודת ישראל' עם צוות המו"מ של הליכוד אצל ראש הממשלה יצחק שמיר, בניסיון לפתור את הבעיה הזאת, הנחשבת בעיני 'אגודת ישראל' לקרדינאלית.

גם פגישת נציגות המפד"ל עם השר משה נסים הסתיימה בלא־כלום. כארבע שעות דנו הצוותים בכמה נושאים, שהעיקרי בהם היה מעמדו של משרד הדתות. חברי המפד"ל חשו שמרכסים אותם בלי כל סיכומים כבר בכמה פגישות. "אני לא יכול לזמן את ועדת המשא־ומתן או את הלשכה כדי להגיד לה שיש לנו סיכומים שיש לאשרם", אמר במזכירות מזכ"ל המפד"ל, ח"כ יצחק לוי. השר זבולון המר חזר אתמול על הצעתו להקים ממשלה רחבה או ללכת לבחירות חוזרות.

המזכיר המדיני של המפד"ל, שאול יהלום, פנה אתמול במכתבים אל עוזי ברעם, מזכ"ל מפלגת העבודה, ואל משה ארנס, יו"ר מזכירות הליכוד, והציע להם לבדוק את היוזמה לבחירות חוזרות בעוד חודש. במכתבו כותב יהלום, שגם אם תקום ממשלה, היא תהיה רצופת משברים שיסכנו את קיומה.

שמיר ממשיך לתקוף את העתונאים

"אילו בימי המכבים היו תקשורת ועתונות היינו שומעים על כנופיה של אנשי ימין קיצוניים המעיזים לצאת נגד המציאות" – אמר אתמול ראש הממשלה, יצחק שמיר, בטקס מירוץ הלפיד, שנערך ליד קברות המכבים.

"נסיונו של ראש ממשלת ישראל להתעטף בגלימת היסטוריון ולתקוף דרכה את העתונות אינו מכובד", הגיב אמש יו"ר האיגוד הארצי של עתונאי ישראל, יגאל לב, על דברי שמיר.

"אילו היתה עתונות בימי המכבים, הרי היתה הראשונה בחשיפת תעלולי השלטון היווני המדכא בכוח גייסות את היהודים שישבו על אדמתם. עצם קיומה של התקשורת, מהותה חובת קיומה, הוא להביא לא רק בחג החנוכה, אלא בכל ימות השנה את לפיד חופש המידע, חירות המחשבה, חירות הדיבור והרגישות לפגיעה בזכויות הפרט".

ועדת העורכים נגד הפגיעה בחופש העתונות

(עו.)– האסיפה הכללית של ועדת העורכים רואה בדאגה את הנסיונות לפגוע בחופש העתונות בישראל.

האסיפה הכללית השנתית, שהתכנסה ביום ב' בבית סוקולוב בתל־אביב, החליטה לקיים בקרוב דיון על כך והטילה על הנשיאות ליזום דיון כזה בהקדם האפשרי.

האסיפה קיימה דיון בנושאים שונים, וההחלטה נתקבלה בעקבות דברים על פגיעות בעבודתה, בפעילותם ואמינותם של העתונות וכלי התקשורת.

דבר DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת: ד"ר יורם פרי

המו"ל "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס דבר בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032

סניפים:
ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233

ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאזיה קומה ג
טלפון 242203, מ. 94229

חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, מ 33104

משלחת ישראל תעזוב האולם בנאום ערפאת

מאת יקיר צור, כתבו המדיני של "דבר"

משלחת ישראל לאו"ם תשתתף בדיון על הנושא הפלשתיני, שייפתח ב־13 בחודש בז'נבה, אולם תצא את האולם בעת נאומו של יאסר ערפאת. במשרד החוץ הוחלט להשתתף בדיון כיוון שגם בעבר השתתפה ישראל בכל הדיונים בנושא והפעם חשוב מתמיד שישראל תמשיך להשמיע את קולה.

בירושלים מעבדים עתה את נוסח הנאום שישא ממלא־מקום שגריר ישראל באו"ם, יוחנן ביין, בעצרת.

בכינוס 'שלום עכשיו':

צדוק: לא היו צריכים למנוע מערפאת לדבר

מאת כתבי "דבר"

"לא היה צריך למנוע מראש אש"ף יאסר ערפאת להשמיע את קולו בעצרת האו"ם בניו־יורק", כך אמר חיים צדוק, שר המשפטים לשעבר ממפלגת העבודה, בכינוס של תנועת 'שלום עכשיו' בתל־אביב, שהתנהל תחת הססמה "לדבר עם אש"ף".

חיים צדוק הדגיש, כי "נענה ברצון להופיע באסיפה, אם כי דעותי לא יהיו כשל האכסניה המארחת אותי", והוסיף, כי הוא מביע את דעתו שלו ולא של מפלגת העבודה.

חיים צדוק העריך, כי "יש התקדמות חלקית חשובה אך בלתי מספקת" בהחלטות שהתקבלו בוועידת אלג'יר, והביע צער על כך, כי לא רק הליכוד שלל להלוטין את החלטות המועצה הלאומית הפלשתינית, שהתכנסה שם, אלא גם ראשי מפלגת העבודה.

העתונאי דאוד כתוב ממזרח־ירושלים, שהיה היחיד מבין הפלשתינים החיים בשטחים, שהורשה להשתתף בדיוני המועצה באלג'יר, אמר כי במסמכי הוועידה ובהכרזת העצמאות הפלשתינית יש שינויים מפליאים של סגנון ומהות.

בכינוס, שהתקיים אמש ב'צוותא', השתתפו גם חברי הכנסת יוסי שריד מר"צ, חיים אורון ממפ"ם, ד"ר מאיר פעיל וד"ר אבישי ארליך מתנועת 'עד כאן' של מרצים באוניברסיטת תל־אביב.

ירושלים מגיבה

(המשך מעמוד 1)

ערפאת לא נמסרה.

דובר משרד החוץ השוודי, בו היינבאק, אמר "זהו רק אחד המאמצים של שוודיה במסגרת תרומתה לפתרון של שלום לבעית המזה"ת. זה תוכנן כבר זמן מה". הוא הוסיף כי ערפאת יקיים דיון גם עם שר החוץ השוודי וייפגש עם ראש הממשלה אינגוור קארלסון ועם יו"ר הפרלמנט תאגה פטרסון.

עוד נודע כי ראש ממשלת שוודיה אמר מאוחר יותר לעתונאים בפאריס כי הוא יקצר את שהותו בבירת צרפת, שם הוא משתתף בכינוס של האינטרנציונל הסוציאליסטי כדי לקדם בשטוקהולם את פני ערפאת. דובר של משרד החוץ השוודי אמר לסוכנות הידיעות הצרפתית כי "המשתתפים האמריקאים בפגישה זו לא קיבלו מנדט מפורש מן הקהילה האמריקאית לשיחות אלה, אך הם בכל זאת חברי קהילה בעלי השפעה".

צויין, כי פגישה זו הפתיעה להלוטין את החוגים הדיפלומטיים בבירת שוודיה ונראה כי היא תוצאה של פעילות אינטנסיבית שוודית המתנהלת מזה כשנה לטובת ועידה בינלאומית לשלום במזה"ת. עם זאת, הדגישו אתמול בשטוקהולם, כי ביקורו של ערפאת איננו מבשר כלל הכרה שוודית במדינה הפלשתינית.

משטרת שוודיה מסרה כי לרגל הביקור יינקטו צעדי בטחון קפדניים ומקום המפגש נשמר לפי שעה בסוד.

"לא ידוע"

ניו־יורק (מיוחד ל"דבר"). – ראשי ארגונים יהודיים בניו־יורק אמרו אמש, כי אינם יודעים דבר על המפגש בין יהודים אמריקאים ובין יאסר ערפאת בשטוקהולם. לדבריו של מלקולם הונליין, לא נשלחו כל נציגים למפגש מסוג זה והמדובר על המפגש בא לו כהפתעה. גם להנרי סיגמן, מנכ"ל הקונגרס היהודי האמריקאי, לא היה ידוע דבר על מפגש זה. הארגונים השמאליים יותר של הממסד היהודי בארה"ב כמו הבית'ג'ואיש אגודה הביעו תמיהה על מפגש זה.

ארה"ב מכחישה הסכם

(המשך מעמוד 1)

מיני הבנות" בין ארה"ב, לבין מדינות שונות, המקבלות ביטוי בכתב. הוא הסביר כי הסכם כמו זה שעליו סיפר וודוורד היה צריך לקבל אישור בצו רשמי, על־פי התקנות החוקיות לגבי פעולות חשאיות. "בדקנו", אמר הדובר, "ואף אחד לא מצא (הסכם) כזה". עוד אמר כי קשה לדעת על מה שוחחו ביניהם וודוורד וניר, למה התכוון ניר ומה הפירוש שנתן וודוורד לדבריו. "ככל שהדבר נוגע לנו, אין הסכם כזה", הדגיש.

באשר לנסיבות מותו של ניר במקסיקו, אמר פיצ'ווטר כי בידי הממשל כל מידע.

לוויית ניר – היום

עמירם ניר, שהיה יועץ ראש הממשלה בנושאי טרור ונהרג בהתרסקות מטוס במקסיקו בשבוע שעבר, יובא למנוחות היום בבית־העלמין קרית־שאול בתל־אביב בשעה 12.00.

נוביק: בקרוב

(המשך מעמוד 1)

אמר כי הוא מעריך שפגישתו של לויד־שוארנדזה לא תהיה האחרונה וכי בזמן הקרוב יתקיימו פגישות עם דרגים מדיניים בכירים אחרים בברה"מ. "המשלחת הקונסולארית הישראלית, שבמשך חודשים ארוכים לא זכתה לפגישה אפילו עם דרג סובייטי נמוך, ולא כל שכן עם שווארנדזה, זכתה מן ההפקר בפרשת המטוס", אמר נוביק. "אבל אלמלא התקבלה במוסקווה ההחלטה להתקדם לקראת יחסים מלאים עם ישראל, ספק אם פגישה זו היתה מתקיימת".

הסובייטולוג, פרופ' טדי פרידגוט מהאוניברסיטה העברית בירושלים, אמר בדיון, כי התנהגות השלטונות הסובייטיים בפרשת חטיפת המטוס וההחלטה לאשר החלפת בני הערובה במטוס, כסף ורשות להמריא, המוכיחה על דאגה לאדם הפרטי על חשבון המדינה, מסמלת מהפכה במחשבה הסובייטית, לעומת דרך המחשבה שאמרה שמוטב שמאה חפים מפשע יסבלו מאשר שפושע אחד ימלט ממשפט.

קדם־ועידה

(המשך מעמוד 1)

שתחילה היתה כוונה לערוך אותם בהיכל התרבות של פראג.

כשהגעתי אמש לבית המארח 'פראהה' המוקף גדר בטחון גראו ראשי האגודה ליחסים בין־לאומיים המוזמים למדי מנוכחותה המפתיעה בעיניהם של התקשורת. הקהל בלובי רחב הידיים הורכב בלעדית מעשרות אנשי בטחון. הם הבהירו לי כי לא ניתן יהיה לעקוב אחר הדיונים במקום הערכם, והסכימו לגלות שמהישראלים הגיע בינתיים 'גנראל' אחד. ה'גנראל' שהתגלה כאלוף־משנה (מיל.) מורה'לה בראון אמר לי שהוא מצפה לישראלים אחרים ובתוכם אשתו אבל אין הוא יודע מי המשתתפים האחרים ולא פגש בהם עוד.

גם שר החוץ לשעבר של צרפת, מ'ישל ז'ובר שהגיע אתי במטוס מפאריס אמר כי הוא מצפה למפגש חשוב ומרתק, אבל אין לו מושג עם מי. מאוחר יותר הגיעו שאר חברי המשלחת הישראלית, המזכיר הבין־לאומי של מפ"ם אריה יפה, אנשי 'שלום עכשיו' אבישי מרגלית ואליד צדק, ותמר לבנבראון ברק"ה.

את אש"ף אמורים לייצג חבר ההנהגה ח'אלד אל חסן ויועצו של ערפאת בסאם אבו שריף. ברה"מ תיוצג על־ידי שר החוץ של הרפובליקה הרוסית ולאדימיר וינוגראדוב. המארגנים הבטיחו לספק טלפונית רשימה שכית עם הפתיחה היום ב־11 בבוקר.

בטחון מקסימלי

באי המושלים שמול דרום מאנהטן ייפגשו מחר מנהיג ברה"מ מיכאיל גורבצ'וב, נשיא ארה"ב רונלד רייגן והנשיא הנבחר ג'ורג' בוש. באי מצוי בסיס משמר החופים האמריקאי, והוא נבחר לארח את הפסגה מטעמי בטחון. (צילום: א.פ.)

גורבצ'וב מגיע היום לפסגה בת 3 ימים עם רייגן ובוש בניו־יורק

מאת מרים מוקס, סופרת "דבר" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"דבר").– מיכאל גורבצ'וב עומד להגיע היום לניו־יורק לביקור של שלושה ימים, במהלכם ייפגש עם הנשיא רונאלד רייגן, הנשיא הנבחר ג'ורג' בוש, וינאם בפני העצרת הכללית של או"ם ויסייר במעוז הקפיטאליזם האמריקאי – ניו־יורק.

בעקבות ביקורו של גורבצ'וב נמסר אמש גם על פגישה בין מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ לבין שר החוץ אדוארד שוורדנדזה, אשר תתקיים ביום רביעי בבוקר.

גורבצ'וב נושא באמתחתו "רעיונות חדשים מעניינים ביותר", כפי שהגדיר אותם אחד מאנשי פמלייתו.

את רעיונותיו יחשוף ביום רביעי לפני הצהריים בנאום בפני העצרת הכללית של או"ם, ובארוחת צהריים אותה יסעד עם הנשיא רייגן והנשיא הנבחר בוש.

לביקורו של גורבצ'וב שני מישורים: המישור של יחסי ברה"מ וארה"ב והמישור של השפעת ברה"מ באו"ם. בשניהם עורכים הרוסים מסע יחסי־ציבור מאורגן להפליא, ופנייה ישירה לציבור האמריקאי, המתבטאת בחשיפה מירבית של נציגים רוסים באמצעי התקשורת. אולם מלבד רמזים קלושים, לא חשפו ברה"מ וארה"ב את הנושאים שיעמדו על הפרק במפגש משולש זה, לבד מארבעת הנושאים המסורתיים שהם זכויות האדם, סכסוכים אזוריים, צמצומי נשק ויחסים בין שתי הארצות – לא הוזכרו בפירוש נושאים נוספים שיעלו לדיון.

שגריר ארה"ב לאו"ם, ורנון וולטרס, אמר אמש לעתונאים שאין הוא יודע מה יהיה סוג הפגישה המשולשת, האם תהיה זאת פגישת היכרות בין בוש לגורבצ'וב ופרידה מריגן, או האם יתקיימו גם דיונים על נושאים מהותיים. לדעתו, חשיבות הפגישה היא בכך שהיא מתקיימת בכלל. וולטרס לא מצא מכלל אפשרות שבמהלך ביקור זה תתקיים פגישה נוספת בין בוש לגורבצ'וב, אך פגישה כזו לא תוכננה מראש.

גנאדי גראסימוב, דובר משרד החוץ הרוסי אמר אמש "אין אני חושב שגורבצ'וב היה בא את כל הדרך הארוכה הזו רק כדי לספור צוריים". לדבריו, כמו גם לדברי מרלין פיצווטר, דובר הבית הלבן, לא נקבע לפגישה המשולשת סדר יום קבוע מראש וכולם יכולים להעלות נושאים לדיון. אך בעוד שלגורבצ'וב "יש רעיונות חדשים", לדברי גאריסימוב, פיצווטר אומר, שהממשל היוצא לא יביא רעיונות חדשים למפגש והנשיא הנבחר ג'ורג' בוש ייצג את ארה"ב בפגישה המשולשת בתפקיד של סגן־נשיא ולא של נשיא נבחר, ולא יזום רעיונות חדשים. בכך נפתחה הדלת לגורבצ'וב להביא בפני האמריקאים סודה של רעיונות. לדברי פקיד רוסי אחר, "בידי גורבצ'וב יש מתנת חג מולד לעם האמריקאי ולעולם כולו".

חוסיין ממשיך במסעו ליצירת גוש ערבי אחד שילחץ לוועידה הבי"ל

מאת דן אביה, סופר "דבר" לענייני ערבים

המלך חוסיין, נועד אתמול בלונדון עם ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר, והיום ייצא לה, כך השמועה, על מאמציו להביא לפיוס בין סוריה למצרים ובין סוריה לעיראק כדי ליצור גוש ערבי אחד שילחץ על הקהילה הבין־לאומית לכנס ועידה בין־לאומית לענייני המזה"ת.

שר החוץ המצרי עסמת עבד אל־מגיד אישר שלשום שנעשים עתה נסיונות לפיוס בין סוריה למצרים, אולם רמז ששתי המדינות נותרו עדיין חלוקות סביב שורה של נושאים מרכזיים. מקור ירדני מוסמך אמר, שהמלך חוסיין משוכנע שמצרים חייבת להשתתף בוועידת הפסגה הערבית הבאה, ולכן הוא מנסה להסיר את התנגדותה של סוריה לכך. יחד עם זאת אמר המקור שהפיוס בין מצרים וסוריה "יהיה תהליך ארוך שייעשה בשלבים ולא יניב פירות מידיים." אמצעי הסברה הסוריים חדלו בינתיים מלתקוף ישירות את השלטונות המצריים, אך הם מטיפים לערבים ללא הרף להישמר מהקו המדיני שלו מטיף הנשיא מובארק הכרוך בעשיית ויתורים לישראל.

שר החוץ המצרי בירך בינתיים גם על הפסקת שידורי התעמולה האנטי־מצריים בשידורי רדיו לוב. הוא ציין שהעובדה שמצרים פתחה שלשום את המרחב האווירי שלה בפני מטוסים לוביים היא "צעד חשוב אך מוגבל" בדרך לאיחוי הקרע בין שני המשטרים. שר התעופה המצרי פואד סולטאן הפעיט עוד יותר בחשיבות צעד זה, כאומרו שהמדובר בפתוח חד־פעמי שנועד לאפשר באופן מיוחד לשמונה מטוסים לוביים בלבד המטיסים עולי רגל לסעודיה, לעבור במרחב האווירי המצרי ולהינות משירותי סרגוים.

במישור אחר נועד אתמול בירדן ראש ממשלת ירדן זייד ריפאעי עם שר המדינה הבריטי לענייני רכש צבאי, הלורד טראפגרין, ודן עמו במימוש העיסקה לרכישת שמונה מטוסי טורנאדו מתקדמים מבריטניה. העיסקה, שעלותה נאמדת בכ־800 מיליון דולאר, נתחתמה כבר בעבר אך ירדן עדיין לא גייסה את ההון הדרוש למימונה.

בתוך כך נמסר כי קרוב ל־400 סטודנטים בעלי נטיות איסלאמיות קיצוניות הפגינו אתמול באוניברסיטה הירדנית ברבת עמון נגד היוזמה לכינוס ועידה בין־לאומית לענייני המזרח התיכון, ונגד כל הסדר שלום בין מדינות ערב לישראל. ההפגנה נערכה במלאות שנה להתקוממות הפלשתינית בשטחים.

מתחים בין־אישיים

(המשך מעמוד 1)

במהלך יום אתמול לבשה המחלוקת הפנים־מפלגתית אופי עויני בין שוללי ההחלטה של לשכת המפלגה, ובראשם מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, ובין מחייבי שינוי ההחלטה, כדי שתסלול את הדרך להידברות מחודשת עם הליכוד להקמת ממשלה רחבה, ובראשם יצחק רבין. מלבד העניין הפרוצדוראלי שבשינוי ההחלטה, יש לגורם הזמן משקל רב ביותר, שכן, ככל שיקדים שמיר לסכם את המו"מ עם שותפותיו לממשלה צרה, כך יקשה על פתיחת מו"מ עם מפלגת העבודה להרחבת הממשלה.

ח"כ ברעם הבהיר אתמול, שלשכת המפלגה אינה יכולה לשנות החלטה שלה עצמה, ולפיכך, אלה התובעים את כינוס הלשכה, יכולים להשיג רק החלטה לכנס את המרכז ובו לשנות את ההחלטה. הוא עצמו אינו מוכן לעשות את הצעד הראשון בגלל הערעור את הליכתה של המפלגה לאופוזיציה. "אותם גורמים המבקשים היום כינוס הלשכה מוסיפים להתבזותה של מפלגת העבודה", אמר ח"כ ברעם.

יצחק רבין אמר אתמול, כי אם תהיה היענות עקרונית של מפלגת העבודה לפניית הנשיא – להביא להקמת ממשלת אחדות – צריך לכנס את מוסד המפלגה המתאים, שבו תתקבל החלטה שאין פסילה מראש של משא־ומתן עם הליכוד להקמת ממשלה רחבה. "המפתח לשינוי המצב הוא בשינוי החלטת הלשכה", הדגיש רבין והוסיף "אני מאמין שיש סיכוי סביר להקמת ממשלת אחדות, אם ייפתח משא־ומתן עם הליכוד". עוד אמר, שאם פרס דבק בהצעה שהביא ללשכת המפלגה בשבוע שעבר – תמיכה בכניסה למו"מ עם הליכוד – "נוכל להמשיך בשיתוף־הפעולה בינינו".

מבין אנשי התקיפים הבוטה ביותר בתגובתו למהלכי הימים האחרונים היה יהודה חלמן, ראש המועצה האזורית גולן. חלמן תבע אתמול ממזכ"ל המפלגה לכנס מיד את הלשכה "כדי לעשות סדר ולתקן את הביזיון שגרמו שמעון פרס וחבריו בהתנהגותם, שהובילה את המפלגה לדרך ללא מוצא". חלמן אמר אתמול ל"דבר", כי "אם עד יום חמישי השבוע תשנה המפלגה את החלטתה, יש סיכוי להקמת ממשלת אחדות".

התבטאותו של חלמן כלפי שמעון פרס היתה בוטה במיוחד, והוא ביקר את המהלך שעשה "להפקרת הדרך". "הפתרון למצב האומלל שאליו נקלעה המפלגה, לאור השקרים וההסתאה הציבורית שהתגלו בימים האחרונים, חדוש רענון מידי, עוד השבוע, בהנהגה", הדגיש חלמן וקבע ש"המתאים והטוב ביותר לכך הוא יצחק רבין".

חילופי משמעות רבין־ביילין

"בראיון ליומן הבוקר של 'קול ישראל' אמר אתמול יצחק רבין, כי "נעשה תרגיל מכוער על־ידי המדול של פרס, מר ביילין, ללא ידיעת צוות המשא־ומתן ושרי מפלגת העבודה, ובעצם על־ידי העלמת אינפורמציה מהלשכה".

ח"כ יוסי ביילין לא נשאר חייב. "אינני רוצה להיכנס לויכוח אישי עם רבין", אמר ביילין והגדיר את הויכוח עם רבין כ'ויכוח אידיאולוגי לא חדש'. עם זאת, הוסיף ביילין: "לצערי הרב, זקנתו של רבין מבישה את נעוריו".

קיסר: ממשלה רחבה

לראשונה התבטא אתמול מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, במפורשות נגד הקמתה של ממשלה צרה ובזכות ממשלה רחבה.

ביום עיון שקיימה ההסתדרות במוסד אוהלו שעל שפת הכנרת, הזהיר קיסר שממשלה צרה תפגע בפיתוחם של הגליל והנגב, בו בזמן שחבלי ארץ אלה זקוקים עתה להגברת ההתיישבות יותר מאי פעם.

הוא קרא להקצות מיד משאבים ממלכתיים לישובי הגליל והנגב כדי למנוע "בטרם יהיה מאוחר מדי", נטישת צעירים. הגירה שלילית, המאיימת כבר על ישובים רבים בדרום ובצפון.

אנו משתתפים באבל על פטירתו של חברנו

שמחה סגל ז"ל

איש המחלקה לחקלאות במושבה במרכז החקלאי

תנחומים למשפחה.

המרכז החקלאי
המחלקה לחקלאות במושבה
ההנהלה והעובדים

למשפחת אשד

משתתפים באבלכם הכבד
במות הבעל והאב

חגי אשד ז"ל

ארטל פרסומים בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של חברתנו

חנה קמפי

הלויה תתקיים היום יום שלישי כ"ז כסלו תשמ"ט 6.12.88 בשעה 15.30 בבית העלמין בגבעת ברנר.

המשפחה
ובית גבעת ברנר

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתה של חברתנו

בלה שפיבק

ההלויה תתקיים היום, יום שלישי
כ"ז כסלו תשמ"ט 6.12.88 בשעה 14.30.

המשפחה
ובית עין חרוד מאוחד

אבלים וכואבים על מותו ללא עת של חברנו

גד קמפינסקי

הלוויה תתקיים היום, יום שלישי כ"ז בכסלו תשמ"ט
6.12.88 בשעה 15.30 בבית העלמין בקיבוצנו.

המשפחה
ובית שדות־ים

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

שמאי זיידנברג ז"ל

נעלה לקברו לאזכרה ביום חמישי כ"ט בכסלו תשמ"ט (8.12.88).
נפגשים בשעה 15.00 ליד השער הראשי בבית העלמין בחולון.

המשפחה

תנועת המושבים דורשת לפטר כ־60 עובדים

מאת אבי שרביט

אווירה קשה שוררת בקרב העובדים בתנועת המושבים בעקבות הודעת ההנהלה על דרישתה לפטר כ־60 מתוך 100 העובדים.

בישיבה בין נציגי ועד העובדים ונציגי הסתדרות הפקידים במועצת פועלי תל־אביב באמש דברים מסים נגד ההנהלה. נציג של העובדים אמר כי על הנבחרים לתת דוגמה אישית ולוותר על תוספת כגון רכב ואש"ל, שמוענקו להם כיד נדיבה ומכבידים על קיום השירות למושבים.

ממועצת פועלי תל־אביב נמסר כי היא לא תתיר פיטורים ללא הצדקה ורק אם יתברר כי אין מנוס, תיאבק להענקת פיצויים מוגדלים למפוטרים.

200 משפחות התעניינו בהתיישבות בגוש קטיף

מאת דני צדקוני

200 משפחות, מהן כ־20 של קציני צה"ל, מתעניינות בהתיישבות ברצועת עזה. מארגני מבצע אכלוס החבל, שנפתח לפני עשרה ימים, רואים בכך הצלחה.

דובר המועצה האזורית חוף עזה, מנחם בית הלחמי, מסר, כי חלק ניכר מהפונים אמרו, שהם מעוניינים בהקמת מפעלים קטנים באיזור.

מבצע אכלוס גוש קטיף משותף למשרדי התעשייה והמסחר, העבודה והרווחה, השיכון והבינוי והפנים של ולהסתדרות הציונית, המועצה האזורית. עוד שותפות בו תנועת המושבים של הפועל המזרחי, המרכז החקלאי, הקיבוץ הדתי ותנועת "אמנה".

משרדי הממשלה הבטיחו, כי ירחיבו את התשתית הכלכלית של הישובים ויוסיפו הרשים על מנת לאפשר קליטת 500 משפחות בישובי הגוש. לאיזור התעשייה של המרכז הגושי נוהדקלים יתוספו 30,000 מ"ר.

מחזור „סנפרוסט" יגיע ל־65 מ' דולר

מחזור „סנפרוסט" יגיע השנה ל־65 מיליון דולר, מזה ייצוא של 10 מיליון, מסר אתמול מנהל החברה עמי מרגלית במסיבת עיתונאים במלון הילטון בתל אביב.

חברת „סנפרוסט" לירקות מוקפאים הציגה במסיבה תחום חדש בפעילותה: ייצור תבשילים מוקפאים ומוכנים לאכילה.

החברה מייצרת ארבעה סוגי פשטידות: ברוקולי, ירקות, תרד ופטריות וכן מרקים– אפונה, ירקות, מיניסטרונה ותירס. עוד מייצרת החברה פלפל וכרוב ממולאים.

"כל התבשילים בלי כולסטרול, ללא צבעי מאכל או חומרים משמרים.

במפעל מועסקים 450 איש ומספרם יגדל הודות, אמר מרגלית.

ההסכם הניב 5 פרוייקטים משותפים לצרפת ולישראל

חמישה פרוייקטים משותפים לחברות ישראליות וצרפתיות בוצעו בעקבות ההסכם לשיתוף פעולה בנושא המחקר והפיתוח בין שתי המדינות. שבעה פרוייקטים נוספים נמצאים בשלבים מתקדמים לקראת חתימת הסכם – מסר השבוע יגאל ארליך, המדען הראשי של משרד התעשיה והמסחר עם סיום הכינוס שנערך באילת בנושא שיתוף פעולה תעשייתי בין ישראל וצרפת.

ארליך מסר עוד כי המשרד מנהל מו"מ עם המשרדים המקבילים באירלנד, באוסטרליה, בבלגיה ובאנגליה על שיתוף פעולה תעשייתי.

קו חדש לייצור גבינות בתנובה תל־יוסף

מאת יצחק מירחזי

קו חדש לייצור גבינות קשות, שהושקעו בו יותר מ־10 מיליון דולר, נחנך בימים אלה במחלבת תנובה בתל־יוסף. זו המחלבה המרכזית לייצור גבינות קשות. היא קולטת 250 מיליון ליטר חלב בשנה, מייצרת 15,000 טונות גבינות קשות בשנה, 60 אחוז מהן מסוג „העמק" ו„גלבוע".

הקו החדש הוא תוצרת חברת „אלפאלובל" השוודית. קו הייצור מאופיין בתהליך ייצור רציף של הגבינה במקום תהליך מנתי, שהיה קיים עד כה. התהליך נשלט ומבוקר על ידי מערכת ממוחשבת.

הקו החדש מסוגל לעבד כ־400,000 ליטר חלב בשתי משמרות, כשבכל משמרת עובדים שלושה מפעילים בלבד. נציגי הנהלת תנובה סיפרו, שהפעלת קו הייצור תאפשר חיסכון בכוח אדם ואספקת גבינה באיכות טובה בהרבה לשוק המקומי ולייצוא. כן תתאפשר הגדלת התפוקה. לא יהיו פיטורים.

קינג דורש השוואת זכויות טיס עם האמריקאים

מאת אריה אגוזי

בדרישה שחברות התעופה האירופיות יקבלו בארה"ב אותן זכויות־טיס שמקבלות החברות האמריקאיות באירופה, יוצא יו"ר מועצת־המנהלים של "בריטיש איירווייז" לורד קינג. "הגיעה השעה, שאירופה תדבר בקול אחד במו"מ עם ארה"ב, שקויה הפנימיים נותרו חסומים בפני החברות האירופיות", אומר לורד קינג.

מקורן של זכויות־היתר, מהן נהנות החברות האמריקאיות באירופה, הוא בימים שלאחר מלחמת־העולם השנייה, כאשר האירופים לא יכלו לספק את צורכי התחבורה של עצמם. לחברות האמריקאיות ניתנו זכויות בלתי מוגבלות להטיס נוסעים לא רק בין אירופה וארה"ב אלא גם בין היבשת וכל יעד אחר בעולם, וכן בתוך היבשת מעיר אירופית אחת לאחרת.

למרות שעברו מאז 40 שנה ויותר, ארה"ב לא ויתרה על זכויות־הטיס שלה באירופה וגם מסרבת להעניק זכויות דומות לאירופים בקווים הפנימיים. "זה לא סביר וגם לא מוסרי", אומר לורד קינג. "אנו סבורים, כי "בריטיש איירווייז" והחברות האירופיות זכאיות לאותו חופש להתחרות בתוך תחומי ארה"ב, שממנו נהנות החברות האמריקאיות בתוך גבולות אירופה".

כלכלני בנק הפועלים

צפוי שיפור ברווחיות תעשיית המזון בשנה הבאה

ייצוג מפעלי המזון בבורסה נמוך יחסית להיקף הענף

מאת אלי בולחוביץ

כלכלני בנק הפועלים צופים כי בשנה הבאה צפוי שיפור במצבה של תעשיית המזון בעקבות ביטולם האפשרי של חלק מהסיבות הפוגעות ברווחיות הענף.

כיום מאופיין הענף ברווחיות נמוכה ובאיתנות פיננסית רופפת, למרות מחזור המכירות הגבוה.

בניתוח שעשו הכלכלנים על ענף המזון נמנו ארבע סיבות עיקריות לרווחיותו הנמוכה. האחת – פיקוח על המחירים תוך כדי עליה מתמדת במחירי התשומות. השניה – עליה בשכר, שהוא מרכיב דומיננטי בהוצאות, בגלל היות הענף עתיר עבודה. סיבה שלישית – הקיפאון בשער הדולר הפוגע ברווחיות היצוא, וגורם מצד שני יבוא מתחרה זול. סיבה נוספת – הוצאות מימון גבוהות הנובעות ממתן אשראי גבוה לרשתות השיווק ומאחזקת מלאי גדול.

לדעתם של כלכלני הבנק על חלק מגורמים אלה ניתן להתגבר בשיפור רמת הניהול. לדוגמה: הורדת הוצאות המימון באמצעות הורדת המלאי והקטנת האשראי לספקים. חלק אחר מהסיבות לרווחיות הנמוכה עשוי להתבטל בשנה הבאה. לדוגמה – ביטול הפיקוח על המחירים וביצוע פיחות בשער השקל.

בינתיים מבצעות חברות הענף כמה סוגי פעילויות מתוך מטרה לשפר את מבנן העסקי. ביניהן: רכישות, מיזוגים ואיחודים (מז, עסיס, יצהר), תוכניות הבראה (גולדפרוסט, שמן ועלית), והרחבת מגוון המוצרים ומערך השיווק (סנפרוסט, אנגל, אסאס).

בסקירתם של הכלכלנים קיימת התייחסות ספציפית לנציגות הענף בבורסה הישראלית. מסתבר שהיא מצומצמת ביותר – כוללת כ־10 עד 15 אחוז מהיקפו. סחירותן של רוב המניות נמוכה – בעקבות אחזקה גבוהה של בעלי העניין בהן. המניות נסחרות בדרך כלל במכפילי רווח גבוהים, בעקבות הרווחיות הנמוכה של החברות. לעומת זאת היחס בין שווי השוק וההון העצמי של החברות נמוך.

בסיכום אומרים הכלכלנים שהתשואות מדד ענף המזון בבורסה בשנים האחרונות נמוכות מתשואות מדד המניות התופשיות. זאת, כתוצאה ישירה מרווחיותו הנמוכה של הענף. שיפור אפשרי במצב הענף בשנה הבאה עשוי, לדעתם, להביא גם מהפך בהתנהגות המניות בבורסה.

10,000 פוטרו השנה בענף המתכת והאלקטרוניקה

מאת חיים ביאור

יותר מ־10,000 עובדים פוטרו השנה בענף המתכת, החשמל והאלקטרוניקה. חלק ניכר מהם ב„כור", „תדיראן", „כלל", „סיאטקס" ומפעלים בתחומים.

זאת מסר ל„דבר" מזכיר הסתדרות עובדי ענף זה יצחק גלעדי. לדבריו, הנתונים כוללים גם מפעלי פלסטיקה שעובדיהם מטופלים על ידי ההסתדרות.

גלעדי הטעים, שהענף נפגע, בין השאר, עקב הזעזועים הפוקדים את ענף הבניה. סיבה אחרת היא הצמצומים בהזמנות של מערכת הביטחון. זאת, נוסף על מדיניות הממשלה בתחום הריבית ושער החליפין המוקפא.

גלעדי מעריך כי רוב העובדים שנפלטו מענף המתכת לא נקלטו בענפי ייצור אחרים, אלא עברו לעיסוקים שירותיים, אפילו בתמורה נמוכה יותר. שלא כמו בשירות הציבורי, רבים מהמפוטרים בענף המתכת הם עובדים קבועים וביניהם חברים בוועדי עובדים. •

הצמצומים נותנים אותותיהם בהסכמי השכר, ציין גלעדי. ברמה הארצית לא שולמה השנה כל תוספת שכר, לא מעט עקב התחשבות במצבה הקשה של „כור". ברמה המפעלית הושגו הטבות פחותות מאלו הניתנות בשנים רגילות. בחלק מהמפעלים הוגבלה ההטבה לגידול בהפרשות המעסיקים לקרן ההשתלמות, שהונהגה בהמתנית מפעלי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה.

הסתדרות עובדי המתכת מנהלת עתה מו"מ עם אגף המתכת והחשמל בהתאחדות התעשיינים שבראשות דורון טמיר, להנהגתה של קרן השתלמות בכל הענף כאשר היחס בין הפרשות המעסיק להפרשות העובד יעמוד תחילה על שתיים לאחת ובשלב שני חמש לשתים וחצי. כן היא דורשת הגדלה של תוספת הוותק משקלים בודדים בחודש לכדי אחוז אחד מהשכר על כל שנת עבודה וקיצור שבוע העבודה בענף מ־43־45 ל־40.

מועצת הפירות מצמצמת עובדים

מאת דויד מרשיוב

מועצת הפירות מבטלת החל ב־1 בינואר 1989 את מחלקת הפיקוח שלה. זאת, בהתאם להחלטה על הקמת רשות פיקוח ארצית של משרד החקלאות.

ישובצו 24 עובדי המחלקה. חלק מהם יעבור לרשות הפיקוח החדשה של משרד החקלאות. מימון עבודתם הוא על חשבון מועצת הפירות, אולם ההוצאה הכספית תהיה נמוכה ב־25 אחוז, כך שמועצת הפירות תחסוך בסעיף זה 350,000 שקל בקירוב.

נוסף על כך מפטרת המועצה 12 עובדים מכלל 120 עובדיה, שהם 10 אחוזים. בצמצום זה יחסך למועצה ב־1990 כ־600,000 שקל. ב־1989 לא יהיה חיסכון משום שהכסף מיועד לתשלום פיצויים למפוטרים.

ירידה במכירות של בדק מטוסים בתעשיה האווירית

242 מיליון דולר ב־88 לעומת 285 מיליון ב־87

מאת דויד מרשיוב

היקף המכירות של חטיבת בדק מטוסים בתעשיה האווירית ב־1988 מסתכם ב־242 מיליון דולר: 160 מיליון דולר יצוא ו־82 מיליון דולר חלקו של השוק המקומי – נמסר אתמול בסיור כתבים שנערך בתעשיה האווירית למלאת 35 שנות פעילות לחטיבת הבדק.

היקף המכירות השנה נמוך ב־43 מיליון דולר מהיקף המכירות של החטיבה ב־1987, שהסתכם ב־285 מיליון דולר. הירידה מתבטאת בעיקר בייצוא. ב־1987 הוא היה 208 מיליון דולר.

כמו כן נמסר, כי הצבר הזמנות העבודה בידי החטיבה השנה הוא 670 מיליון דולר.

תצורה חדשה למטוס תדלוק

הבדק פיתח ומייצר תצורה חדשה של מטוס תדלוק הכוללת שלוש נקודות תדלוק. תצורה זו מורכבת משני מיכלי תדלוק בכנפי המטוס ואחד בגחון – תצורה ראשונה מסוגה.

שלוש נקודות התדלוק במטוס מאפשרות להשתמש ב„תחנת דלק מעופפת" לאספקת דלק הן למטוסים, שנבנו לקבל דלק באמצעות חרק תידלוק המותקן בהם כגון מטוסי סקייהוק, הן למטוסים שנועדו לתדלוק על ידי מיכל הנקרא „בום" כגון אף 15 ואף 16.

תצורה זו נותנת תשובה כוללת לצורכי התדלוק של מגוון מטוסי הקרב. גם חיל האוויר האמריקאי המעיין באפשרות לפתח בשבילו תצורה דומה, בחן, בין השאר, את המערכת.

חטיבת הבדק מסוגלת להציע כיום את כל התצורות האפשריות למטוסי תדלוק ללקוחות בחו"ל.

„ברומוקם" של „תרכובות ברום" מכרה השנה ב־73 מיליון דולר

ראשונה בשוק הברום והברומידים במזרח הרחוק

מאת אמיר רוזנבליט

„ברומוקם", הבת־הבת של מפעל „תרכובות ברום", הפועלת ביפאן, מכרה השנה מוצרים ב־73 מיליון דולר והגיעה, מבחינת היקף עסקיה, למקום הראשון בין החברות־הבנות. נתון זה מצביע על גידול בשיעור של כ־30 אחוז בהשוואה לאשתקד – מסר עתון המפעל „ברומוז" בגליונו החדש.

העתון מוסר עוד כי היקף מכירות מוצרי החברה ביפאן אף עלה על כל התחזיות המוקדמות לגבי שנה זו, שלפיהן היתה אמורה החברה למכור בכ־55 מיליון דולר בלבד. לדברי העתון מספקת „ברומוקם" הישראלית כ־40 אחוז מצריכת הברומיד במזרח הרחוק והוא מהווה כ־30 אחוז מהייצוא שלה. בתחרות עם האמריקאים על השוק היפאני, היתה ידו של המפעל הישראלי על העליונה השנה, לראשונה, הגיע „ברומוקם" למקום הראשון בשוק הברום והברומידים במזרח הרחוק.

„ברומוקם" פועל ביפאן מאז 1976 ומשווק את מוצרי החברה גם בטאיוואן, בקוריאה הדרומית, בפיליפינים ובהונג־קונג. המנכ"ל, שמואל גנות, מסר כי ההצלחה המרשימה של המפעל נובעת מהעובדה שהצליח לנגוס פלחי שוק גדולים ולהתחרות ביצרנים האמריקאים לא רק ביפאן אלא גם בארצות אחרות במזרח הרחוק. לדבריו, הדבר נבע גם ממצב השוק, הפועל לטובתה של ישראל ומערכת שיווק יעילה. סמנכ"ל „תרכובות ברום", ד"ר מאיר אנגלרד, הוסיף כי אחד מסודות הצלחה של המפעל נבע מהעובדה ש„ברומוקם" היא חברה המעסיקה עובדים מקומיים. לדבריו, בחברה מועסקים כיום 10 עובדים יפאנים מיומנים, חרוצים ויעילים.

„סאדאב" ו„דנקנר" ישקיעו שני מיליון דולר בפיתוח סביבתי בקריית בן גוריון

מאת עמרם גבאי

חברות „סאדאב" ו„דנקנר", הבונות את פרוייקט שכונת קריית בן גוריון בחולון, ישקיעו כשני מיליון דולר בפיתוח סביבתי של השכונה: מוסדות חינוך, מבנים עם חנייה תת־קרקעית להקלת מצוקת החנייה במקום, גינון וגנים ציבוריים וכביש גישה לקאנטרי קלאב „בתפוסנית".

במלאות חמש שנים להתחלת הבנייה בקריה כנסו שלושים נציגי החברות מסיבת עתונאים בה מסרו כי קצב מכירת הדירות מהיר וכל יום נמכרת דירה.

יהודה הלוי, מנהל השיווק של „דנקנר", ואנריקה רוזנברג, מבעלי „סאדאב", מסרו כי תוכנית המתאר מתייחסת ל־700 דונם שמחציתם כבר בנוייה. במקום מתגוררות 1700 משפחות (כ־10,000 נפש). הקריה תכלול לקראת שנות ה־90 20,000 תושבים. כיום נמצאות בתהליכי בנייה 600 יחידות דיור.

בתשובה על שאלה דחו הדוברים טענות תושבים על צפיפות אוכלוסין בבנגרים ומחסור בחניה לכלי רכב ואמרו כי רק שש יחידות דיור בנויות על כל דונם בניגוד למקומות אחרים, שבהם בונים 8־10 יחידות דיור.

★ ארבעה מינויים בכירים נכנסו לתוקפם בימים אלה ב"אלביט": נתי לב מונה למנהל תוכנית "כואינג" ב"מרח"ה־מערכות מוטסות" במקום עוזר נבו. יהושע ובר מונה למנהל בכניקה במינהל הנדסת בדיקה בחטיבת ההנדסה. אורי סגל מונה למנהל הסמכת קבלני־משנה במינהל אבטחת איכות החומר באגף איכות ופריון. הוא מחליף את ברוך וינסר. חגי שגור מונה למנהל אבטחת ביו"ע ביחידת הביטחון באגף כוח־אדם והארגון. הוא מחליף את אורי סגל.

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
אב	5656.98	5615.47
אבוקה	363.26	356.29
אגוז	807.25	801.34
אגס	119.04	116.76
אדיר	2058.57	2043.66
אדם	151.75	150.68
אופיר	187.78	186.39
אור	446.35	442.56
אורין	127.24	124.73
אורלי	331.85	329.47
אורן	952.05	933.85
איל	6631.17	6503.07
אירוס	6210.63	6074.42
איתן	909.43	891.50
אלון	741.74	726.98
אלמוג	746.69	732.09
אנליסט אג"ח	115.97	114.34
אנליסט [illegible]	108.88	106.28
אנליסט מניות	101.20	98.74
אשור	102.01	100.38
ארז	199.79	195.91
אש	139.29	136.21
אשל	204.09	200.17
אתגר	86.62	84.97
אתרוג	291.42	288.61
בדולח	144.55	143.57
ברוש	588.22	576.93
ברק	498.81	488.86
בקעת	352.72	350.24
גביש	1693.99	1681.30
גבע	130.43	128.50
גורן	516.17	513.72

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
גיא	128.54	118.55
גיל	3449.15	3424.98
גלית	727.06	722.35
דובדבן	385.86	381.43
דוכיפת	558.06	547.18
דולב	281.15	275.49
דורון	165.61	162.44
דגן	316.95	310.88
דליה	629.37	617.21
דרור	332.69	326.65
דקל	364.95	357.98
הדס	432.64	429.54
הילה	453.53	451.25
הדר	629.02	617.26
הוד	127.01	125.13
זיו	156.38	154.06
זינוק	106.76	104.49
זית	82.22	80.21
זמיר	426.17	417.89
חוחית	189.82	186.09
חליפין	164.25	163.82
חלמיש	236.99	235.38
חן	171.14	170.46
טופז	128.12	126.95
טל	6869.47	6780.79
יובל	541.47	530.96
יהלום	168.55	167.41
ישרות	369.79	366.19
יקיר	539.75	529.35
כוכב	290.79	285.13
כחול	137.13	134.45
כלנית	687.38	675.86
כספית	297.86	295.71
כרמל	131.42	129.37
כתר	1293.92	1275.01

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
להט	5266.57	5229.12
למשקיע	159.11	157.19
לשד	291.05	285.42
לקט	2205.12	2187.20
לשם	464.10	461.04
מגדל	1638.53	1606.83
מגמה	4626.58	4582.93
מגד	294.77	290.51
מגוון	4193.30	4153.70
מור	1661.13	1637.67
מורן	929.78	922.98
מטה	27062.45	26657.18
מיטב	1207.82	1184.48
מכלול	94.32	93.67
מעוף	4993.97	4897.76
מעיין	814.96	799.36
מקשה	464.67	461.47
מרווח	146.23	145.72
מרום	1596.19	1565.41
נובה	167.96	165.48
נטיף	279.07	277.12
נטע	468.53	461.43
נילי	130.64	128.71
סביון	652.78	644.95
סגולה	152.07	150.95
סלע	446.64	443.50
סנונית	645.88	633.34
סער	401.12	395.40
ספיר	175.64	175.21
עדיף	382.93	375.53
עידית	812.51	806.43
עדן	576.81	567.50
ענבר	116.17	115.15
[illegible]	2310.55	2293.39
עפרוני	605.98	596.15

הקרן	מחיר היחידה	מחיר הפדיון
שימון	129.15	126.71
פרא	1697.82	1685.66
צבר	556.46	545.65
צופית	517.24	507.14
צוק	145.45	145.09
צביר	1308.70	1298.62
צבירה	563.97	553.73
צמרת	161.91	160.77
צפיה	117.01	115.84
קלע	177.67	177.22
קשת	119.67	117.22
רונית	17838.27	17682.84
רימון	155.24	154.97
רקפת	10024.92	1008.60
רשף	468.85	459.29
שביט	346.98	336.57
שחם	386.60	383.59
שקף	111.05	108.88
שירה	478.78	475.29
שמיר	483.03	479.56
[illegible]	689.78	684.71
[illegible]	748.33	734.01
שפע	100.53	99.32
שחר	207.89	205.92
תאנה	265.44	262.90
תדהר	555.96	553.29
תירוש	635.88	631.23
תנופה	113.46	112.86
תמר	308.14	302.34
תפוח	233.85	232.20
תרשיש	125.95	125.07
תשרי	617.68	612.29

משק עולמי / ביל כספי

בארה"ב מפחדים להשקיע באגרות חוב מסחריות

בארה"ב מתחילים לשחר מהשקעות באגרות חוב מסחריות. הפחד נובע מגל המיזוגים (TAKEOVERS) אשר הורידו מאוד את שערי אגרות אלו והסבו הפסדים עצומים למחזיקיהן.

עד כה נחשבו השקעות באגרות חוב לצורות השקעה בטוחות ויציבות, אך לא עוד. המיזוגים ופשיטות הבורסה למיזוגים יצרו מצב מיוחד ומסובך למחזיקיהן. כל מי שרוכש אותן מסתכן, כי בעתיד שעריהן עלולים לרדת.

שערי אגרות החוב מבוססים על סיווג האשראי שלהן. כשיש סיווג טוב, האגרות נחשבות סוג א.א. כשסיווגן נמוך, הן נחשבות ל־JUNK, לאגרות חוב לא בטוחות שהתשואה הרגילה עליהן מגיעה לשיעור ריאלי של כארבעה עד חמישה אחוזים מעל הפריים או מעל לריבית היורו דולרית.

וזה אכן מה שקרה בשוק אגרות החוב. אגרות יציבות של חברות בעלות סיווג אשראי גבוה הפכו לפתע לאגרות ג'אנק משום שסיווג האשראי שלהן ירד והשערים ירדו בין 10 ל־20 אחוז בין לילה. כך קרה עם פרשת הרכש של חברת „נאביסקו" הממחישה את הסיכונים העומדים כיום מפני מחזיקי אגרות חוב מסחריות.

„נאביסקו" נחשבת לחברה אמינה, גדולה ויציבה. היא אחת מהחברות הגדולות של ארה"ב. עד לפני חודש סיווג האשראי שלה היה AA אך לפני חודש הוא ירד ל־E הנחשב לסיווג ג'אנק.

מה קרה? הנהלת „נאביסקו" החליטה לרכוש את החברה לעצמה תמורת יותר מ־20 מיליארד דולר. לצורך זה התחייבה לרכוש את המניות שבידי הציבור. מאחר שמנהליה אינם עשירים מופלגים, הם בקשו לקבל אשראי של חמישה מיליארד דולר. אך שימו לב לתרגיל: לא בשמם, חס ושלום, אלא בשם חברת „נאביסקו" שהם היו מנהליה. כי הכוונה היתה ש„נאביסקו" תרכוש חזרה מניות. אז היו המניות המעטות שבידי מנהליה הופכות לרוב. האשראי המבוקש הגיע לחמישה מיליארד דולר וזה, כאמור, מוטט את סיווג האשראי של החברה.

ומה קרה לאגרות חוב באותו יום? הן ירדו כ־15 אחוז, משהו הדומה למפולת הבורסה שהיתה באוקטובר 1987.

מחזיקי אגרות החוב של „נאביסקו" הפסידו באותו יום כ־750 מיליון דולר מפני של„נאביסקו" היו אגרות חוב בערך נקוב של חמישה מיליארד דולר.

המקרה של חברה זו אינו הראשון ויתכן שלא האחרון. מאריי מקדונל, מומחה בחוק אגרות חוב בניו יורק, טוען שזה הנישול העסקי הגדול ביותר בהיסטוריה: מעבר של עושר אדיר מבעלי אגרות חוב לבעלי המניות שכן בכל מבצע כזה שערי האגרות יורדים אך שערי המניות עולים.

עד כה שתקו בעלי האגרות, אך לא עוד. הפעם החליטו אחדים מהם, שהחזיקו באגרות חוב של „נאביסקו", לפעול ותבעו את החברה למשפט על מעילה באימון ועל גרימת הפסדים מכוונים לבעלי חוב, קרי מחזיקי אגרות חוב. מאחר שמרביתם חברות ביטוח, שלצורך תשלום ביטוח חיים זקוקות להשקעות נושאות ריבית קבועה אך גבוהה, יש להם האמצעים לתבוע את „נאביסקו". לא מדובר כאן במשקיעים קטנים ממורמרים, אלא במשקיעים גדולים מאוד הזועמים מאוד. כל מה שקרה סביב מסחר אגרות החוב עשוי להשפיע על המסחר בניירות ערך בארה"ב בעתיד.

כבר היום מעדיפים המשקיעים מניות בלו צ'יפס על השקעה באגרות חוב מסחריות, והתופעה עלולה להתפשט. אם בית המשפט יפסוק לטובת התובעים נגד „נאביסקו", עשוי המסחר באגרות חוב לפרוח שוב. אם בית המשפט יפסוק לטובת החברה, שוק אגרות החוב המסחריות של ארה"ב, המגיע ל־640 מיליארד דולר, עלול להיפגע קשות. כך יעורער כל שוק ההון של ארה"ב ושל העולם.

הפדרל ריזרב מתבקש להשפיע על מערב־אירופה

הבנק המרכזי של ארה"ב קיבל מכתב חתום בידי כ־30 בנקאים חשובים המבקשים ממנו לפעול נגד סגירת שוק ההון האירופי לתחרות זרה.

הבנקאים הזרים מפחדים מההשלכות על הבנקאות הזרה בגבולות השוק האירופי המשותף לאחר שנת 1992. כידוע בשנה זו מתוכנן איחוד כלכלי ופיננסי של מערב־אירופה, שיהפוך את השוק האירופי לשוק כלכלי פיננסי אחד גדול.

ממה מפחדים הבנקאים הגדולים בארה"ב, ביפאן, בשוויץ, בקנדה ואפילו בבריטניה ובגרמניה? הם חוששים שהתקנות הפיננסיות אשר יכנסו לתוקף ב־1992, יגבילו את הגישה לשוק זה לבנקאים זרים. הדה־רגולציה של הכלכלה האירופית היא דבר יפה ורצוי, אך יש לקחת בחשבון שאפשר להכניס בדלת האחורית תקנות שיגבילו את פעילותם החופשית של המוסדות הפיננסיים הזרים. ראשי השוק ניסו להרגיע. הם טוענים שהתקנות לא יפגעו בבנקים הזרים, במיוחד אלה שכבר קיימים ופועלים.

כל קבוצה לאומית מפחדת ממשהו אחר. היפאנים חוששים שהאירופים יתבעו את עקרון ההדדיות ומאחר ששוק ההון של יפאן סגור למדי, יש להם ממה לחשוש. האמריקאים רוצים גישה חופשית וטוענים שהדרך הטובה ביותר להשיג תחרות חופשית היא על ידי שוק פתוח ותחרותי, אשר באמצעות מודרניזציה, יוכל להתחרות בשירות.

ברזיל וארגנטינה רוצות להקים שוק משותף

נשיאיהן של ארגנטינה וברזיל, ראול אלפונסין וז'וזה סארנאי, חתמו על הסכם הבנה ביניהם על הקמת שוק משותף נוסח אירופה של שנת 1992 בשנת 1998. הם גם חתמו על מסמך המסדיר את שיתוף הפעולה הגרעיני בין שתי המדינות.

היוזמה של שתי המדינות באה לאחר שבעבר נכשלו נסיונות להקים שוקים משותפים בדרום־אמריקה. גבשלו. שני הנשיאים מאמינים שאם שתי הכלכלות החזקות בתת־היבשת יתאחדו, ישמש הדבר כוח משיכה למדינות האחרות באיזור. בשלב ראשון יתבסס שיתוף הפעולה בין ארגנטינה וברזיל על הסחר החקלאי ביניהן וכן על סחר האנרגיה.

אחד הסעיפים החשובים במסמך הוא על בניית צינור גז שיספק שליש מיליון קוב גז ארגנטיני בשנה לברזיל. המסחר חשוב יותר לארגנטינה מאשר לברזיל מפני שהסחר הבילאטרלי הוא לטובת ברזיל. חוסר איזון הוא 400 מיליון דולר.

אוסטרליה בדרכן של ברזיל ומקסיקו

בקנברה בירת אוסטרליה חוששים שמדינתה עומדת להיות לבעיה קרדיטורית בעולם. על פי הנתונים האחרונים חבה אוסטרליה 103 מיליארד דולר. כשמנכים את הנכסים שלה בחו"ל, מגיע החוב ל־64 מיליארד דולר, סכום עצום למדינה בת אוכלוסיה של 15 מיליון איש בלבד.

החוב החיצוני הגדול ביותר בעולם הוא של ברזיל, כ־115 מיליארד דולר, אך זו מדינה עם אוכלוסיה של 120 מיליון איש.

הבעיות של אוסטרליה בתחום מטבע זר מצטמצמות ליצוא נמוך מדי ויבוא גדול מדי.

שר האוצר האוסטרלי פאול קיטינג אמר שיש לנקוט צעדים מידיים כדי לשפר את המצב. בנאום בפרלמנט הוא אמר שאם לא יפעלו מהר תוך הורדת רמת החיים של האוכלוסיה, עלולה אוסטרליה ליהפך לאיש החולה של האיזור.

במלבורן מעריכים ששער הדולר המקומי יירד עוד בעקבות הנתונים האחרונים ושגם שערי הריבית עלולים לעלות.

אחת מהבעיות של המשק האוסטרלי היא חימום יתר עם עליה ריאלית של כ־10 אחוזים בצריכה ועליה של כ־40 אחוז ברווחי החברות הגדולות. פיחות המטבע ועליית שערי הריבית עשויים לצנן את הרוחות.

הדולר מתחיל להתאושש

הדולר האמריקאי התחיל השבוע להתאושש בשוקי הכספים, אך ככל הנראה היתה זו התחזקות על תנאי, התחזקות בעירבון מוגבל. הדולר עדיין לא הפך ללהיט כי הציבור מפחד מהגרעון המסחרי ומהגרעון התקציבי של ארה"ב.

אך השבוע קרה משהו שהעלה לפחות זמנית את שערו. הבנקים המסחריים של ארה"ב העלו את שערי הריבית שלהם בחצי אחוז, ל־10.5 אחוזים בשנה וזה עורר ביקושים לדולרים. עם זאת, המשקיעים והסוחרים אינם חושבים שדי בזה והם מעריכים שיש צורך בעוד עליה בשערי הריבית הדולריים כדי לבלום את הירידה בשער המטבע.

בינתיים עסוקים המשקיעים בדברים אחרים העשויים אולי לחזק את הדולר גם השבוע. ביום שישי פורסמו נתוני התעסוקה של ארה"ב, עליה של 460,000 איש שהם כ־0.4 אחוזים בכוח העבודה במשק. האבטלה ירדה לרמה חיכוכית בלבד והעליה הגדולה במספר המועסקים מעודדת שוב פחדים של צמיחה גדולה מדי, של חימום יתר של המשק.

בשוקי הכספים עלולים פחדים אלה לפעול בצורה שונה. האפשרות ששערי הריבית יעלו, תעורר ביקושים דולריים.

מעניין לציין שהדולר השבוע עלה רק ביחס למטבעות האירופיים החברים בהסדר המוניטרי האירופי. הדולר לא עלה ביחס ללירה שטרלינג, ליין ולדולר הקנדי ולכך יש הסברים. גם בבריטניה עומדים להעלות את שערי הריבית וזה משפיע באורח חיובי על הביקוש ללירות שטרלינג. ביפאן עלה העודף המסחרי וזה מעורר ביקושים לייניים. ואילו הדולר הקנדי עדיין מושפע מחיזוק מהקמת שוק משותף בין ארה"ב לקנדה בתחילת השנה הבאה.

עליה במחירי סחורות

מחירי הסחורות במשך השבוע עלו בדרך כלל בגלל ביקושים צרכניים פיזיים אם כי היו גם ביקושים השקעתיים.

בשוק המתכות היקרות המחירים עלו בעקבות ביקושים טובים לזהב מתעשיות התכשיטים של איטליה והודו. היה גם ביקוש תעשייתי טוב לכסף בגלל ביקושים טובים מתעשיית סרטי הצילום ביפאן וביקוש טוב לפלטינה מתעשיית הרכב של ארה"ב. הביקוש לפלטינה מיועד אינו מיועד לציפוי בפלטינה של איזו מכונית של שייח' ערבי עשיר, אלא כדי לייצר קטליזטורים נגד הזיהום.

בשוק המתכות הבסיסיות היו ביקושים גדולים לאלומיניום, בעיקר מיפאן. מחיר הטונה עלה ל־2,515 דולר, עליה של ארבעה אחוזים במשך השבוע. כן היתה עליה שבועית גדולה במחיר הניקל, ל־15,830 דולר הטונה. בגלל מחסור במזון היתה עליה במחיר הסוכר כי מסתמן מחסור מסויים בהספקתו ממחסני השוק האירופי המשותף. הביקוש לסוכר גדל במרכז־אירופה ובמזרח התיכון בעיקר מצרים ועיראק, צרכניות גדולות של סוכר אירופי.

עליה גדולה היתה גם במחיר הדגנים בעקבות הסכם חדש שנחתם בין ברה"מ לארה"ב. הרוסים התחייבו לרכוש כל שנה תשעה מיליון טונות חיטה אמריקאית.

בשוק הנפט – עליה במחירים, כי הסכם אופ"ק על תפוקה של 18.5 מיליון חביות ליום ב־18 דולר החבית בלם את המשך הירידה במחיר הנפט הגולמי.

שינויים חשובים בשערי הריבית בארה"ב

בשערי הריבית הדולריים היתה עליה השבוע. בצרפת ובבריטניה הם עומדים לעלות כל רגע.

ביום שני העלו הבנקים המסחריים של ניו יורק את הריבית הבסיסית, הפריים רייט, בחצי אחוז, מ־10 אחוזים לשנה ל־10.5. בעקבות העליה בשערי הריבית המסחריים היו שחשבו שהבנק המרכזי של ארה"ב יעלה גם הוא את הריביות. הריבית לניכיון שטרות, הריבית המנחה של המשק האמריקאי, עומדת היום על 6.5 אחוזים לשנה. אך עד כה הבנק המרכזי לא העלה את שערי הריבית שלו. עם זאת גוברת הציפיה לצעד כזה כבר השבוע כי ביום שישי פורסמו נתונים כלכליים המראים עליה גדולה במספר המועסקים באוקטובר. זה התפרש כצמיחה כלכלית גדולה מאוד באוקטובר המצדיקה עליית שערי הריבית כדי לבלום את התהליכים האינפלציוניים במשק האמריקאי וכדי לצנן את המשק.

מומחים מעריכים שגם בבריטניה ובצרפת עומדים שערי הריבית לעלות. ביום שלישי אמר בפרלמנט שר האוצר הבריטי נייג'ל לאוסון כי רק עליית שערי הריבית יכולה לבלום את האינפלציה הגדולה בבריטניה. השווקים מצפים.

בצרפת עלה מאוד הגרעון המסחרי באוקטובר. הפרנק הצרפתי בלחץ ומדברים על עליה של הריבית המועדית של הבנק המרכזי מ־9.5 אחוזים בשנה ל־10.

השינוי בשער הדולר

מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
ליש"ט*	1.8665	-1.3026
מרק גרמני	1.722	+0.3204
פרנק שווייצרי	1.442	-0.3479
פרנק צרפתי	5.886	+0.3581
גילדן הולנדי	1.941	+0.336
ין יפאני	121.25	-0.0412
דולר קנדי*	0.8435	-0.5124
שקל ישראלי	1.5836	+0.2278

* השער ביחס לדולר

מחירי הקומודיטיס

זהב (אונקיה)	431.70	דולר
כסף (אונקיה)	6.19	דולר
פלטינה (אונקיה)	608.75	דולר
נחושת (טונה)	1942	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	2515	ליש"ט
קפה (טונה)	1102	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	307	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	4.1975	דולר
כותנה (ליברה)	0.5768	דולר
נפט ברנט (חבית)	14.53	דולר
נפט דובאי (חבית)	12.03	דולר

שערי ריבית דולריים

ריבית בסיסית (PRIME)	10.5
ריבית לנכיון שטרות	6.5
ריבית לקרנות פדרליות	8.94
ריבית ליבור חצי־שנתי	9.19
ריבית ליבור – חצי־שנתי	
ליש"ט בריטית	13.25
מרק גרמני	5.19
פרנק שווייצרי	4.63
גילדן הולנדי	5.5
ין יפאני	4.5

בפניה לנציב מס־הכנסה

דורש מתן הכרה במפעל בהקמה כמפעל תעשייתי בקשר להטבות

ראש אגף כלכלה ומחקר בהתאחדות התעשיינים, חזי גוטמן, סבור כי הגדרות החוק הקיים בדבר עידוד התעשייה (מסים) התשכ"ט 1969, פוגעות במפעלים בהקמה ואינן תורמות לקידומה של התעשיה. גוטמן תובע מנציב מס־הכנסה לשנות את הוראות החוק באופן שחברה העוסקת בהקמת המפעל וכן בייצור־ניסיוני/שיווק, תהא זכאית להכרות מס שמקנה הגדרת „חברה תעשייתית".

במכתב אל נציב מס־הכנסה יאיר רבינוביץ' מסביר גוטמן כי החוק הנוכחי מגדיר מפעל תעשייתי כמפעל שבבעלותה של חברה תעשייתית, שעיקר פעילותה בשנת המס היא פעילות ייצורית. אך הגדרה זו מונעת למעשה ממפעל הנמצא בתהליכי הקמה המייצר למלאים לצורך יציאה ראשונית לשוק – את ההטבות להן זכאי „מפעל תעשייתי".

חוזה ב־420,000 ד' בין „טי.אפ.אל" לצבא ארה"ב

חברת טי.אפ.אל. מחולון זכתה במכרז לאספקת מתנדים גבישיים לצבא ארה"ב. החוזה מסתכם בכ־420,000 דולר – מסר אתמול אמנון רמון, מנהל אגף האלקטרוניקה במכון היצוא.

חברת טי.אפ.אל. משתתפת בפרוייקט מכרזי צבא ארה"ב של מכון היצוא, המקשר בין יצואנים ישראלים עם חברות בעלות ניסיון ותשתית מקצועית מתאימה, לטיפול במכרזים אמריקאיים.

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

הברפלד דורש פיטורי סמנכ"ל באל על

במקביל נזף בנציגות העובדים – הודיע על החלפת שניים מחבריה

מאת חיים ביאור

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד, דרש אתמול מהנהלת „אל על" לפטר את הסמנכ"ל לכוח אדם ומינהל בחברה, יונה נחושתן.

במכתב למפרק החברה, עו"ד עמרם בלום, ולמנכ"ל רפי הר-לב, טוען הברפלד כי נחושתן נמנה עם אלה שתרמו להחרפת יחסי העבודה ב„אל על". לדבריו, „לתפקיד כה רגיש יש למנות אדם בעל תכונות המאפשרות לו מגעים קבועים עם עובדים.

במכתב שני ששלח הברפלד למפרק ולמנכ"ל הוא מודיע להם כי שניים מחברי נציגות העובדים, מיכאל כוכבי ואשר בצרי, יוחלפו באחרים בעוד 10 ימים.

סופר „דבר" מעיר שהנהלת „אל על" דרשה את פיטוריהם של חברים בנציגות בעקבות הפסקת העבודה בחברה ב-21 בנובמבר למשך שלוש שעות.

במכתב שלישי, שאף הוא נשלח לבלום ולהר-לב, קורא הברפלד לחדש לאלתר את המו"מ על הסכם עבודה לשנים 88-89, שהופסק „עקב סיבות בלתי ברורות", כדבריו. הוא מציע שהדיון הראשון במסגרת המו"מ ייערך „בהשתתפותם והשתתפותי".

בתוך כך נזף הברפלד בנציגות העובדים בגלל השביתה שקיימה ב-21 בנובמבר בין השעות 1 ל-4 אחר הצהריים בלא אישור ההסתדרות. במכתב ששלח למרכז נציגות העובדים בחברה, אברהם שניא, מכעיס הברפלד שהפסקת העבודה ב„אל על" היתה „בניגוד להסכם העבודה ומערכת היחסים הטובה ביניהן".

הברפלד מזהיר במכתבו את הנציגות כי „אם להבא תגרמו נקיטת צעדים ארגוניים ללא אישור ההסתדרות, בנקוט כלפיכם באמצעים, בהתאם לחוקת ההסתדרות."

יום שחור ב„בגד עור"

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

מפעל „בגד עור" במגדל העמק ידע אתמול בזיון שאיש לא העלה על דעתו כי יתרחש: תכולת המפעל, כל המצאי – מכונות התפירה, שולחנות העבודה, שאריות העור, כלי העבודה, הציוד המשרדי, כל השווה כסף, מעט או הרבה, הכל הוצא למכירה לכל המרבה במחיר במעין „מכירת חיסול". סוף עצוב לכל מה שסימל משך שנים לתושבי מגדל העמק „בגד עור", המפעל המוביל של העיירה, מקום העבודה שפרנס תקופה ארוכה מאות משפחות.

„עוד מעט יגיעו העורבים", אמר לי, בארשת פנים עגומה, חיים ארבע, יו"ר ועד העובדים של „בגד עור", שבא למפעל לסייע במכירה. „זה יום שחור שאזכור כל חיי" מלמל ארבע, בעודו מסתובב בפרוזדורים האפלים כאילו חרב עליו עולמו.

הפרוזדורים, האולמות, המדרגות המובילות בין שלושת מפלסי הבניין הגדול בן 2000 המטרים הרבועים, הכל היה אתמול נתון באפלולית מעיקה: חברת החשמל נתקה את המאור ושכבת אבק עבה מנעה מקרני השמש החודרים להאיר פנימה.

בעלה של אחת העובדות מבקש לדעת אם יוכל לקבל את מכונת התפירה, שלידה עבדה אשתו שנים, „על חשבון הפיצויים המגיעים לה". היא בקשה ממנו להתעניין במקומה כי לבה לא הניח לה להתקרב למפעל.

„הכל צריך להימכר", מספר לי משה מלת, איש האיגוד המקצועי, „הפדיון מיועד להגדלת הפיצויים לעובדים המפוטרים".

על קירות חדרי ההנהלה, ששמשו בימים הטובים את המייסד הכריזמטי של המפעל, „יקיר מגדל העמק" שמחה פולום, הוא עתה באיטליה, תלויות תמונות שמן, פרי מכחולו של תעשיין ידוע אחר, ישראל פולק מ„פולגת". „גם התמונות למכירה", אומרים לי, „תמונות אוריגינל, ששוות הרבה כסף".

ליד המשרדים, בטבורה של רחבה יפה, ששמשה פעם מסלול תצוגת האופנה, היתה צמחיית גני ענקית ומרשימה. עתה קמלה, כאילו מבויישת. „כל החודשים האלה, מאז שהמפעל נסגר, נהגתי לבוא לכאן פעמיים בשבוע ולהשקות את הצמחים", מספר ארבע, „עכשיו גם גורלם נחרץ".

חברים במושב מולדת מנסים לגבש תוכנית: „כל אחד לדרכו"

מאת יצחק מרידור, סופר „דבר" בעמק

קבוצת חברים במושב מולדת, ראשון המושבים השיתופיים, מנסה לגבש תוכנית לשינויים כלכליים וחברתיים, שפירושה המעשי הוא פירוק השותפות המקובלת כיום במושב, תוך הליכה נפרדת של החברים „כל אחד לדרכו".

עקרונות השותפות המקובלים כיום במולדת קרובים מאד לאלה שביסודות הקיבוץ, ובעבר הלא רחוק אף היו נסיונות מצד המושב להתקבל כחבר מלא בתק"ם. קבוצת החברים, הקוראת לעצמה „קבוצת שנ"א" (על פי ראשי התיבות של שמות חבריה), מאמינה שרק תוכניתם מסוגלת לחלץ את המושב מהמשבר החמור בו הוא נתון. לפי התוכנית המתגבשת, החברים, שמקום עבודתם אינו מפרנס אותם כנדרש, יהיו רשאים לעבוד בעבודות מחוץ למושב. חבר מושב שאינו עומד בתנאי העבודה במושב, גם לא יקבל את שכרו, כמקובל היום.

מגמת התוכנית להפוך את מולדת למעין קואופרטיב, המאפשר לחבריו עצמאות וחופש בהשגת הפרנסה וגם בנושא רכישת מוצרי מותרות. אין כרגע כוונה להנהיג שינויים בנושא החינוך המשותף, אך המחשבה היא לאפשר בעתיד לחברי המושב לבחור בצורה חופשית לאן לשלוח את ילדיהם ללמוד.

במולדת מדגישים שבשלב זה מדובר ב„רעיונות כלליים" המוצעים לדיון במוסדות המושב, וגם לקבוצה היוזמת ברור שמימוש רעיונות אלה יחייב תהליך ארוך, מלווה בהתייעצות משפטית מעמיקה, וכן באישור התוכנית, לכשתתגבש, על ידי מוסדות תנועת המושבים.

במושב מולדת (בני ברית), שנוסד לפני 52 שנה, 170 משפחות.

באו לעקל – התוצאה: שני שוטרים חבולים בידי ארבעה אחים

מאת יוסי ליבוביץ׳ סופר „דבר"

משטרת נהריה, בסיוע אנשי היחידה להתערבות מיוחדת בגליל, עצרה שלשום בלילה ארבעה אחים ממשפחת אלקיים בעיר בחשד כי תקפו שוטרים שבאו לבצע בדירה עיקול בגין ההוצאה לפועל. בני משפחת אלקיים טענו לעומת זאת כי המשטרה התנהגה בברוטאליות והכתה את האחים ללא סיבה מוצדקת.

התקרית החלה בעת שהשוטרים באו לדירתו של בני אלקיים (24) כדי לבצע עיקול בגין ההוצאה לפועל בגלל חוב של 7,500 שקל לרשות השידור. המשטרה טוענת כי בני, יחד עם שלושת אחיו: מאיר (41), עופר (21) ואילן, חייל בשירות סדיר, היכו את שני השוטרים בכל חלקי גופם עד כי נזקקו לטיפול רפואי. עוד טוענת המשטרה כי שני השוטרים הצליחו להזעיק עזרה ולמקום הגיעו שוטרי היחידה המיוחדת שנזקקו לכוח רב כדי להשתלט על האחים, שלדברי דובר מרחב הגליל הם בעלי עבר פלילי.

מפקח שלמה מורד הוסיף כי האח מאיר, שהתפרע בצורה חמורה יותר מאחיו, נפצע גם הוא ונלקח לבית החולים בנהריה לקבלת טיפול. יתר האחים נעצרו ויובאו הבוקר לפני שופט.

משה אלקיים (62), אב המשפחה, סיפר על התקרית: „ב-8 בערב באתי הביתה ופגשתי שם את בני מאיר שבא לבקר. התיישבנו לדבר. פתאום שמענו צעקות מדירתו של בני שגר מתחתנו. ירדנו לראות מה קורה וראינו את בני מוכה כולו. אולי הוא לא התנהג יפה, או הרביצו לו. אמרתי לשוטר: ׳תשמע מתוק, תעזוב אותו. אם יש חוב – אני משלם׳. במקום לשמוע אותי דחפו אותי על הארץ למרות שאני איש מבוגר וחולה לב. מאיר ראה את זה והתעצבן. בסוף שברו לו את הראש עם מכשיר קשה. אני לא יודע מה קרה אחר כך מפני שלקחו אותי באמבולנס לבית חולים. השוטרים התנהגו בצורה ברברית. הרי כולנו בני אדם, אז למה להרביץ? מה שעשו לנו כאן היהודים, אפילו הגויים בחו"ל לא עושים".

דובר מרחב הגליל הודיע כי כל נסיבות התקרית ייבדקו.

★ רשות הנמלים והרכבות תשקיע עוד בשנת הכספים השוטפת 10 מיליון שקל לשיפור השירותים ברכבת בענפי הנוסעים והמשאות. ההשקעה אושרה אתמול על ידי שרי האוצר והתחבורה. דובר רשות הנמלים והרכבות יאיר ברמשיח מסר כי בקרוב יוחל בשיפוץ תחנות בקו חיפה-תל אביב, בשיקום קרונות הנוסעים ובהתקנת מיזוג אוויר בקרונות נוספים. כמו כן יירכשו קרונות משא נוספים להגדלת נפח ההובלה. ברשות בודקים גם את האפשרות להכניס שיפורים בלוח הזמנים של הרכבות ולהגביר את תדירותן.

★ בצפת הוחל בתכנון חגיגות 500 שנה לגירוש ספרד והיווסד הישוב הרבני בצפת. הרב נח הפץ, מנהל המדרשה למורשת צפת, היוזם את החגיגות, הכריז על מפקד עולמי של בני צפת במטרה להזמינם לחגיגות שיתקיימו במשך כל שנת תשנ"ב.

★ אורה יאוידוביץ (37) נעצרה אתמול בבית משפט השלום בירושלים לשמונה ימים בחשדה בהעלמת ראיות הקשורות את בנה לרצח מיכאל בן גיגי מירושלים. הוא נספה בדליקה שפרצה בדירתו ברחוב רחל אמנו בירושלים בליל ה-23 באוגוסט השנה. נמצא כי היתה זו הצתה וכי המדובר בפרשת רצח.

אברך נחטף, הושפל והוכה בידי אלמונים

(ע). – תלמיד ישיבה בירושלים נחטף שלשום בלילה על ידי ארבעה גברים בתחנה המרכזית בתל-אביב. הם הכניסו אותו למכונית ובמשך חצי שעה התעללו בו תוך הכאות והשפלות.

התלמיד, תושב חולון בן 19, התלונן במשטרה כי אלמונים תפסו אותו בשעה 10 בלילה, הכניסו אותו בכוח לרכבם, ובמהלך הנסיעה ביזו והיכו אותו. לאחר שהתעללו בו כחצי שעה, גנבו ממנו 50 ש"ח, ואת תעודת המתנדב במשמר האזרחי, ושחררו אותו ברחוב אלנבי.

סכסוכים: „מקורות", שק"ם וחברת „לפידות"

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

הסתדרות הפקידים אשרה אתמול את בקשת הוועד הארצי של עובדי „מקורות" להכריז על סכסוך עבודה בחברה, בתגובה על סירובה של הנהלתה לשלם את תוספת השכר ל-9/1988 של חמישה אחוזים.

מזכיר חטיבת עובדי החברות הממשלתיות בהסתדרות הפקידים, יודי לבן, מסר שהחלטת ההנהלה תמוהה, לנוכח יציבותה של „מקורות", המעסיקה 1,880 עובדים.

יצויין כי „מקורות", כמו חברות ממשלתיות אחרות, מוגבלות באפשרותן ליישם את הסכם השכר בשירות הציבורי, בשל החוזר שהוציא מנכ"ל רשות החברות הממשלתיות, עו"ד זאב רפואה, לפיו רק חברות רווחיות ישלמו לעובדיהן את עלות השכר ולשם כך יקצצו כ-20 אחוז מהרווח.

★ ★ ★

בסוף השבוע תחליט הסתדרות הפקידים אם לאשר הכרזה על סכסוך עבודה בחברה ממשלתית נוספת, שק"ם, שבה מועסקים כ-4,000 עובדים. גם חברה זו מסרבת להיכנס למו"מ על תשלום תוספת שכר לעובדים של חמישה אחוזים.

★ ★ ★

בחברת הקידוח „לפידות", הכריזו העובדים על עיצומים באתר הקידוח המרכזי בקרבת חלץ. דובר העובדים מסר כי העובדים ימנעו הוצאת ציוד כל עוד תסרב ההנהלה להיכנס למו"מ על דרישתה לצמצומים והתייעלות.

קודם הודיעה ההנהלה „לפידות" על פיטוריהם של 46 מבין 110 עובדי החברה בגלל צמצום במצאי העבודות.

הכתב המשטרתי של „חדשות" פרש והצטרף לעסקי יעקב אלפרון

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

הכתב לענייני משטרה של „חדשות" באיזור תל-אביב, יוסי הימן, פרש מהעתון והשתלב בעסקיו של יעקב אלפרון.

פרישתו של הכתב והצטרפותו לעסקיו של מי שנחשב לאחד מאבות בית הדין של העולם התחתון, הכתה בהלם את אנשי קהיליית העתונות בתל-אביב.

בתשובה לשאלת סופר „דבר" אמר היימן: „יעקב אלפרון הציע לי הצעה לבוא ולגדול איתו ולאחר ששוכנעתי כי פניו אינם עוד לפשע, החלטתי להצטרף לעסקיו".

אלפרון ואחיו מנהלים חברה העוסקת בגביית צ׳קים ברחבי הארץ ובנושאים אחרים.

יער ההסתדרות יינטע בהרי ירושלים

(עש"ת). – בפתיחת עצרת 68 שנה להסתדרות, שנערכה אתמול בתיאטרון ירושלים על ידי המחלקה לתרבות במועצת הפועלים בראשות שמעון צוריאלי, הודיע ניסן הרפז, מזכיר המועצה, לטדי קולק ולמזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, שבהרי ירושלים יינטע „יער ההסתדרות" ו-200 העצים הראשונים יינטעו לכבודם: 100 לכבוד ההסתדרות ו-100 לכבוד ירושלים, שבראש עירייתה עומד קולק.

עוד אמר הרפז כי בכוונת מועצת הפועלים לטעת בשנים הקרובות 10,000 עצים ביער זה.

35 קוטג'ים ובתי פטיו נחטפו בירוחם ביום

מאת אמיר רוזנבליט, סופר „דבר"

35 קוטג'ים ובתי פטיו בשכונת שקד בירוחם, שעמדו בשממונם יותר מחמש שנים, נחטפו ונמכרו תוך יום אחד בלבד בעקבות מבצע מכירות מפתה שיזמה המועצה המקומית.

מחירו של קוטג' ממוצע כזה נאמד בכ-30,000 דולר, כאשר 95 אחוז ממנו משולם כמשכנתא ואת חמשת האחוזים הנותרים על הרוכשים לשלם ב-12 תשלומים חודשיים שווים. המועצה הציעה משכנתא נוספת גם למשפחות בעלות דיור. כ-50 משפחות נרשמו למבצע יום לאחר פרסומו, אולם רק 35 זכו בקוטג'ים ובבתי הפאטיו, בהן גם חמש משפחות מחוץ לירוחם.

רכז הקליטה במועצה, רוני מלכה, שמסר על כך, ציין כי בשנה וחצי האחרונות נקלטו בישוב כ-190 משפחות.

בימים הקרובים אמורים להיפתח בירוחם משרדי מינהלת חברת פוספטים בנגב, שהועברו מהמפעל צין וחלק מעובדי החברה עקרו באחרונה לירוחם.

ועדי „כיתן-דימונה" דחו ההסכם החדש – ממשיכים להשבית המפעל

מאת אמיר רוזנבליט סופר „דבר"

ועדי העובדים ב„כיתן-דימונה" דחו אתמול את הסכם העבודה החדש בחתימת מנכ"ל המפעל ומזכיר מועצת פועלי דימונה, וממשיכים להשבית את המפעל שנסגר לפני כחודש.

אתמול בבוקר פנתה 600 העובדים, לרבות עובדי המתפרה שפוטרו באחרונה, כדי לבחון בהסכם המוצע. בהסכם, עליו חתמו כאמור מנכ"ל מרדכי אלדר ומזכיר מועצת הפועלים יוסי בוטבול, נאמר כי ההנהלה מתחייבת לפתוח את המפעל בהדרגה תוך חמישה עד ששה ימים „על כל מחלקותיו, ויפעל במלואו". עוד נאמר בהסכם כי מועצת הפועלים תאפשר הוצאת הסחורות ותפתח את השערים לכניסה וליציאה. במקביל ובד בבד, קובע ההסכם, ייכנסו הצדדים למו"מ במטרה להגיע להסכם בכל הנושאים השנויים במחלוקת.

שלשום, יום לאחר חתימת ההסכם, שלח מנכ"ל התשלובת, עומרי פרן, מכתב שבו הוא מבהיר לעובדים כי בכניסה „על כל מחלקותיו" הכוונה למחלקות שלא נסגרו וכי המתפרה איננה נכללת עוד בין המחלקות. העובדים דחו אתמול בתוקף פרשנות זו וציינו כי הם מקבלים את ההסכם, בתנאי שהמפעל ייפתח במלואו, לרבות המתפרה. ההנהלה עומדת על דעתה, אך עם זאת היא מוכנה לקבל בחזרה לעבודה 40 מעובדי המתפרה בתנאי שיועסקו בתנאים חדשים.

העובדים דחו כאמור את דרישות ההנהלה ולפיכך ימשיך המפעל להיות סגור עד הודעה חדשה. מזכיר מועצת הפועלים אמר אתמול כי המנכ"ל אלדר, נתן פרשנות מוטעית להסכם. לדבריו ההסכם יועבר לעיונו של היועץ המשפטי של ההסתדרות כדי שיחווה דעתו על סעיפיו.

1,023 מובטלים בעכו בנובמבר

ראש העיריה דה קסטרו קובל על „השארתה מאחור"

מאת יוסי ליבוביץ׳ סופר „דבר"

מספר דורשי העבודה בעכו הגיע בנובמבר ל-1,023, מהם 421 ששה ימים ויותר וכן 195 מקבלי הבטחת הכנסה. בהשוואה לאוקטובר מדובר בגידול של שבעה אחוזים במספר דורשי העבודה ו-20 אחוז במובטלים. מראשית השנה חל בעכו גידול של 65 אחוז במספר דורשי העבודה ו-60 אחוז במקבלי דמי אבטלה.

במסיבת עתונאים שקיים אתמול ראש עיריית עכו, אלי דה קסטרו, סיפר שמזה יותר מחמש שנים הוא מנסה להביא לעיר „תמריצים ויתרונות ממשרדי הממשלה כדי למנוע את התהליך שלו אנו עדים היום".

הבעיה היא, לדבריו, שישובים סמוכים לעכו כמו נהריה ושלומי נהנים מהמעמד המועדף ולכן תושבים ויזמים פרטיים מעדיפים להתגורר ולהשקיע בישובים אלה כדי ליהנות מההטבות ו„משאירים את עכו מאחור".

ילדים מחוננים מתעניינים קודם כל בעצמם ובהישגיהם

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

ילדים מחוננים נלחצים להגיע להישגים אינטלקטואליים, אך התפתחותם הרגשית מוזנחת. הם נוטים להסתגר בעצמם ומעודדים בעיקר בהישגיהם האישיים – טענה אתמול אילה קמץ מהאוניברסיטה העברית ביום עיון שהוקדש לטיפול בילדים מחוננים במערכת החינוך.

קמץ דווחה על מצבי תחרות קיצוניים שנוצרו בשתי כיתות מחוננים: באחת דנו הילדים ללא הרף והתעדו במתח עצום על השאלה "מי יותר חכם" ואילו בשניה לא היו הילדים מוכנים כלל לפתוח את הפה מפחד שישמיעו תשובות טפשיות. לדבריה בשני המקרים מדובר בגילויים אגוצנטריים אופייניים של מחוננים הלוחמים בשביל הישגיות ולא מתוך עניין אמיתי.

בלגקה בורג, האחראית על הטיפול במחוננים במשרד החינוך, אפיינה את המחוננים על ידי מכלול של תכונות הצפונות בתוכן סכנה, כגון נטיה לזלזל בפרטים ולעסוק רק בדברים "גדולים", התנגדות להדרכה ולהכוונה, ביקורתיות וחוסר סובלנות, קושי בקיום מגע חברתי עם בני גילם, נטיה להסתגר בעצמם או בקבוצות אליטיסטיות, נטיה לפתח עקשנות, להשתעמם בקלות ולהיצמד לנושא אחד ולא לסטות ממנו, רגישות קיצונית לביקורת.

מחקרים שנעשו בנושא זה בארה"ב מלמדים כי תלמידים שסווגו כמחוננים, מגלים פחות עניין בלמידה מאשר ילדים רגילים ומגיעים לפחות הישגים מילדים רגילים. מחברי המחקרים מסיקים כי כדי לגלות עניין אמיתי בלמידה צריכים ילדים מחוננים לצאת מהמגלומניה וההתנהגות של "יודע-כל" שהם מגלים לעתים.

פרופ׳ אבנר זיו מאוניברסיטת תל אביב דיווח על מחקרים שבדקו את הקשר בין מחוננות לחוש הומור. התברר כי הקשר לפחות פרובלמטי מבין המחוננים התגלו בעלי הומור יוצא מהכלל אך גם "בוקים רציניים" שלא רק שאינם מבדחים אף אחד, הם גם אינם צוחקים בעצמם". לדברי זיו אותן התכונות המובילות ממחוננות להישגיות יוצאת דופן הן מוצנעות, ואילו ילדים בעלי חוש הומור הם המחוננים שבינהם יותר יצירתיים.

12,000 בתור – משען תסב מעונות הילדים לבתי אבות

מאת חיים ביאור, סופר „דבר"

כ-12,000 איש ממתינים כיום בתור כדי להתקבל לאחד מבתי האבות של „משען" – דיווח שלשום מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בישיבת הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

לפי הצעתו, החליטה הוועדה המרכזת לתבוע מהממשלה לנקוט צעדים דחופים כדי להקל על המחסור במיטות לקליטת תשושים וסיעודיים.

במקביל הטילה הוועדה המרכזת על „משען" להסב בהדרגה את חמשת מוסדות הילדים שברשותה, בהם לומדים כיום כ-1,000 ילדים – לבתי אבות.

מנכ"ל „משען", משה יהודה, מסר שכיום נמצאים בתכנון ארבעה בתי אבות חדשים – באופקים, אפעל, כפר-סבא וטבעון – שיקלטו 1,550 קשישים.

שלום תבשוש, שריכז ועדה לבדיקת התעריפים בבתי האבות של „משען", הטעים שקרנות הפנסיה וועדי העובדים חייבים לסייע להקמת בתי אבות חדשים, אך הסכומים הנדרשים הם „מבהילים", לדבריו, וללא סיוע ממשלתי לא תפתר הבעיה.

יעקב ישי העריך שמספר הממתינים למקום בבתי האבות של „משען" יגדל וילך. גרשון שגיא ציין ש„משען" הוא אחד המוסדות המסודרים ביותר מבחינה ניהולית ותקציבית, ללא גרעון.

יופקו תוכניות לימודים בטלוויזיה החינוכית למגזר הערבי

(עש"ת). – שר החינוך יצחק נבון אישר תוכנית, ראשונה מסוגה, להפקת תוכניות טלוויזיה לאוכלוסיה הערבית בטלוויזיה החינוכית. מדובר בהפקת תוכניות לימודיות וחינוכיות שישודרו בערבית לבתי-ספר במגזר הערבי, וכן תרגום לערבית של תוכניות קיימות.

בעקבות אישור השר קיים מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, דיון בנושא בהשתתפות אנשי טלוויזיה וחינוך ערבים בכירים ונציגי אגף התקציבים במשרד. סוכם כי ייעשה מאמץ להתחיל בביצוע כבר בשנת הלימודים הבאה.

ד"ר שושני אמר כי מטרת התוכנית להעשיר ולקדם את רמת החינוך וההוראה במערכת החינוך הערבית. לפני הפעלת התוכנית ייערך סקר על המכשור והצפייה ויוכשרו מדריכים להפעלת הטלוויזיה החינוכית.

הטור השבועי

לחברינו הגימלאים והגימלאיות חג אורים שמח. לבית ההסתדרות ולחבריה באשר הם ברכותינו ל-68 שנים להיווסדה. כה לחי.

בסניפים

חיפה – ב-27 בנובמבר ש.ז. בישיבת המזכירות הפעילה מסר היו"ר בלושטיין דו"ח. הוחלט לקיים יום עיון לנושא ניב הגימלאי. הוחלט לצרף למזכירות את החי דני דגן (סגן אלוף במילואים) כאחראי על הסניפים במחוז ולבקש לצרפו למרכז הסתדרות הגימלאים, וגם את החי גבריאל קנולר, האחראי על המכללות. ב-30 בנובמבר ש.ז. נערך סיכום הבחירות לכנסת ה-12, בישיבה של יו"ר הסניפים. הנחה מרדכי זילברשטיין יו"ר ותיקי התנועה, במחוז חיפה.

פתח-תקוה – מועדון הגימלאים „בית זרובבל" מפתח פעילות ענפה בתחום הרעיוני-תנועתי בהשתתפות חברים מרכזיים כמו אורה נמיר, נאוה ארד, לובה אליאב, שושנה ארבלי-אלמוזלינו, אליהו רייף, אוריאל אברהמוביץ ואבא אבן. ב-25 בנובמבר ש.ז. התקיימה הרצאה בנושא משק המדינה ועקרונות בחסכון מפי מאיר גורן. ב-2 בדצמבר ש.ז. הרצה אהרן הראל מנהל בית ברל בנושא לאן פני תנועת העבודה. הנחו שאול חרנם ודוד טבצניק.

עין חרוד (איחוד) – החלו הלימודים לחברינו המבוגרים. בפגישת הפתיחה בירך יוסי קלוו סגן ראש המועצה. החלה בפעילות מקהלת הוותיקים; המנצחת אורה פיין. התקיימה הצגה למבוגרים „מדמות לדמות" עם השחקנית שושה גורן.

חולון – ב-29 בנובמבר ש.ז. נערך רב שיח עם הופעת ספרו של אליהו בילצקי „בקש שלום ורדפהו". השתתפו משה רינת, עמנואל אהרוני והסופר שסיפר על דרך כתיבתו של הספר. פתח והנחה משה אוגד. [...] בדצמבר ש.ז. שוחחה חנה ליצקי על מרד החשמונאים ורקעו. החברים אביגיל לוין וישעיהו בר-גד דיברו על פרשת השבוע „וישב", הודלק נר חנוכה והוגש כיבוד. פתח והנחה אליעזר גפן יו"ר הסניף.

גבעתיים – ב-4 בדצמבר ש.ז. הודלק נר חנוכה, דברי ברכה השמיעו פנחס אמר יו"ר הסניף, א. שכטר סגן ראש העיר, א. שטנצלר מזכיר מועצת הפועלים וי. גדעוני נציג הסתדרות הגימלאים. שרה שלומית דביר משירי חנוכה.

גימלאי הועד הפועל – תתקיים אסיפה כללית ב-11 בדצמבר ש.ז. באולם הישיבות בשעה 10 בבוקר. על סדר היום – דו"ח ובחירת ועד חדש.

חדרה – ב-1 בדצמבר ש.ז. התקיימה הרצאה על פולקלור של חנוכה. מפי בר-ציון שני. ב-6 בדצמבר ש.ז. הקרנת שקופיות מסיור במוזיאון ההגנה בת"א, באגף החדש בחאן ובמוזיאון קיבוץ עין שמר.

„משען" – ב-17 בנובמבר ש.ז. נבחר ועד חדש בהרכב הבא – בן ציון גלילי, שלמה קניגסברג, הנרי ששון, בלה אדר, חנה מימ.

גימלאי חברת החשמל – באספה רבת משתתפים הרצה החי מרדכי הורביץ על הנושא האדם בגימלאות ובעיותיו. בתום ההרצאה התפתחה שיחה ובה העלו את בעיותיו של ציבור הגימלאים בארץ.

קבלת פנים לנציגי הגימלאים – במסגרת הבית הפתוח בהסתדרות תתקיים ביום ד׳ 7 בדצמבר ש.ז. שעה 11 למנה"ץ קבלת פנים לנציגי הגימלאים בהשתתפות מזכ"ל ההסתדרות באולם הישיבות של הועד הפועל קומה 7.

נציגי הסניפים והארגונים מוזמנים.

עיריית תל אביב-יפו

80 שנה לתל-אביב
העיר העברית הראשונה
מרכזה של ארץ ישראל

סדרת הרצאות

הרצאה ראשונה: תל-אביב לבה של ארץ ישראל - עבר הווה ועתיד
המרצה: מר שלמה להט - ראש עירית תל-אביב יפו
היום, יום ג׳, בשעה 19:00 במוזיאון לתולדות תל-אביב יפו
הסדרה היא בת 6 הרצאות חודשיות.
המרצים: ד"ר מרדכי נאור, המהנדס דן הלמן, ד"ר גדעון ביגר, פרופ׳ אריה שחר, מר שמואל שניצר.
פרטים נוספים ניתן לקבל במוזיאון ארץ ישראל, תל-אביב.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת-גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן – הועדה המקומית) בקשה להקלה בגוש 6143 חלקה 799 רח׳ אלוף דוד מס׳ 146 דהיינו: הקלה לתוספת קומה + 2½% עבור הקומה.

כל המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח׳ המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית – ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

לחברינו
רות ונסים אמיגה
ברכות מזל טוב בהגיע
בנכם **אבי** למצוות
בית „דבר"

להנה שלם ולכל המשפחה
אתכם באבלכם
במות
האם ז"ל
בית מלכיה

למשפחת לוז
אתכם באבלכם
במות
יצחק
חברי גברעם

במלאת 14 שנה לפטירתו
של היקר באדם
אליעזר שדביץ ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו.
ביום רביעי 7.12.88 כ"ח בכסלו תשמ"ט
בשעה 11.00 בבוקר
המשפחה

למאירשה, יצחק וליאורה ניסקר
תנחומים למותו הטראגי
של הבן והאח
עמירם ניר
מביעים:
ברכה וגרשון זילברברג
ובני ביתו

במלאת שנה לנפילתו של בננו, חברנו
סמל **עמרי לביא** ז"ל
נעלה לקברו ביום חמישי כ"ט כסלו תשמ"ט 8.12.88
בשעה 15.30 אחה"צ, בבית העלמין בקיבוץ ניר אליהו.
בשעה 17.00 נתכנס בחדר האוכל ונתייחד עם זכרו.
המפקדים מתבקשים לשחרר את חייליהם.
המשפחה
ובית ניר אליהו

דבר היום

הראשות והממשלה

בין שתוספת הימים שקיבל יצחק שמיר אתמול מנשיא המדינה להרכבת ממשלה תיקרא "ארכה" ובין שתכונה "קצובה", אין כמעט ספק בכיוונה של הקואליציה שעל הרכבה ימשיך לעמול. זו תהיה קבוצה של סיעות קטנות ובינוניות שבצמוד לליכוד מימין ומהאגף הדתי, מהן קיצוניות רק במצען ומהן גם בתביעותיהן לתיקים, לחקיקה ולממון. שמיר בוודאי יהיה ראש־הממשלה גם לאחר שישתנה הרכב השרים, אך אוי לאותה ממשלה ואוי לאותה ראשות.

מאחר שלא השתנה דבר מהותי בשבוע החולף, מאז המשא־ומתן בין שמיר לבין שמעון פרס ויצחק רבין, מותר להביע צער על שזהו או אחד השבועות הרעים ביותר למיקוח בין המפלגות ובתוכן, שבוע מיותר שבמשכו רק התגבו גדולי הפוליטיקה מפני גדולי התורה ועדרה תמיהה כאשר למתכונת של הגדולה. הצעות שמיר לפני שבוע היו סבירות סבירה, אם גם מפתיעה, היתה גם החלטת לשכת מפלגת העבודה שלא לקבלן. מה שלא היה סביר ומוטב שלא היה בא לעולם היה החיזיון המביש של מגעים להסדים עם סיעות חרדיות ובעיקר עם "אגודת ישראל", כאשר ובדיקדוקים בראשי־תיבות מתנהל במסמכים המועלים לדיוני שרים והרקע מתבנבנות גימות מוכרות של יריבות אישית. מה שלא הצליח הליכוד לעשות למערך, כלומר לפצלו ולסכסך שר בעמיתו, עשה המערך לעצמו, כדי בזיון וקצף, עד שכבר המהומה קשה לדעת מי קרוב יותר למי, חברי אותה מפלגה וסיעה בכנסת או יריבים האמורים להימצא משני צידיו של מיתרס פוליטי.

אם נותר בשיא הוצא מעט כוח להזיק, ראוי לקוות שפרס לא יילך בדרכיו של אברהם שריר, שתבע מיליון שקל מעיתון הטוען כי לשר היה כלב, וכי יו"ר מפלגת העבודה לא יתבע סכום דומה מרבין על שהצהיר כי יש לפרס פורל. מפלגת העבודה חלשה מדי, הן כשותפה אפשרית לליכוד בממשלה והן כאופוזיציה בכוח, מלהגיע למלחמה פנימית הדרושה לשסע אותה לגזרים.

בראייה מפלגתית צרה, לא פחות אך גם לא יותר צרה מהממשלה שמבקש שמיר להרכיב מליכוד, ימין ודתיים, מוטב לעבודה להתמקם באופוזיציה. כוחה שם יהיה רב יותר מאשר כשותפה גדולה אך מישנית בממשלה. דבר זה נראה לנו בטוח למדי, אך לעומת זאת בטוח לא פחות כי למדינה ייטב אם עניניה לא יתנהלו בידי ממשלה שהליכוד בה יהיה הכוח "המתון", ובן ערובה למפלגות קיצוניות.

השיקול הלאומי, החופף אמנם את טובתם של אישים מסויימים במערכת הפוליטית ואת רעתם של אחרים, מחייב בכל זאת לבדוק את מימדי מעורבותה האפשרית של העבודה בממשלה הבאה — לא כמוזר למבאבי גמילה מהשררה, לא בלי שוויון אמיתי בהכרעות ובהשפעה על מדיניות הבטחון, החוץ והכלכלה, לא לכל ארבע השנים שנועדו לכנסת הי"ב ולא בכניעה לקיצוני הדת ובעייה של תמיכתם. תעלומת הראשות נפתרה, אך חידת הממשלה ממתינה עדיין לתשובה.

מקסיקו / שלמה שפיר

מבחנים לנשיא

בפעם הראשונה מזה 60 שנה העביר נשיא מטעם המפלגה השלטת במקסיקו את סמכויותיו, כדין, לידי הנשיא הנבחר החדש. הוא יצטרך להתמודד עם המשבר החמור ביותר שידעה ארצו מאז שנות העשרים

כששים שנה לא היו הבחירות לנשיאות במקסיקו אלא אשרור אוטומטי של מועמד המפלגה השלטת — "מפלגת המהפכה המוסדית" (פרי"). בבחירות האחרונות זכה הנשיא החדש, קארלוס סאלינס דה גורטארי, רק בקצת יותר מ־50 אחוז מכלל הקולות. אין פלא שנוכח התוצאות המתמשכות של שתי מפלגות האופוזיציה המאושרות נמצאו שהטילו ספק אם אמנם תתאפשר העברת סמכויות תקינה מידי הנשיא היוצא לנשיא החדש. חששות אלה נתבדו. הדף האשמות בדבר שיבושים חמורים בתהליך הבחירות נאלצו יריביו הפוליטיים של הנשיא להשלים עם התוצאות. אולם הם יכולים להתנחם בכך, שבבית־הנבחרים נותר למפלגה השלטת רוב לא גדול, של עשרים צירים בלבד, לעומת צירי "החזית הלאומית הדמוקראטית" משמאל ו־101 צירי מפלגת "הפעולה הלאומית" מימין. אפילו בסנאט, שהיה עד כה בשליטתה הבלעדית של פר"י, היא נאלצה לפנות ארבעה מושבים לאופוזיציה השמאלית.

השאלה הגדולה היא עתה אם אמנם יוכל וירצה הנשיא החדש לקדם רפורמה בזירה הפוליטית המקסיקאית, לקראת מעבר משמעותי למשטר פלוראליסטי רב־מפלגתי, שיפתח פתח לחילופי שלטון בבחירות דמוקראטיות. ל"מפלגת המהפכה המוסדית" השלטת יש, בלי ספק, הישגים היסטוריים נכברים בייצוב המדינה לאחר הזעזועים המהפכניים בעשור השני למאה זו. אולם בעשורים האחרונים נתגלו בה גם לא מעט נקודות תורפה. למזלה של מקסיקו היא לא הידרדרה אחרי מלחמת־העולם השניה למשטר צבאי דיקטאטורי כמו אחיותיה הגדולות באמריקה הלאטינית — ארגנטינה וברזיל — ומדינות אחרות ביבשת זו. אולם במשך השנים גברו הקשיים בשמירה על הבסיס הקורפורטיבי של המפלגה השלטת, שעמודי התווך המסורתיים שלה היו האיגודים המקצועיים, הארגונים החקלאיים, הביורוקראטיה וחלק מהמעמד הבינוני.

כל עוד היה השמאל מפולג, הצליחה פר"י לשמור על ההגמוניה שלה, בפרט שהאיום מימין, מצד "הפעולה הלאומית" הפרו־אמריקאית והפרו־כנסייתית, לא היה בו כדי לסחוף את ההמונים. אבל עם פרישתו של קואטימוק קארדנס, בנו של הנשיא הרפורמטור משנות השלושים, ממפלגת האם והתייצבותו בראש אופוזיציה שמאלית פופוליסטית, התהווה מצב חדש. בניגוד לצמרות של ארגונים ואיגודים שונים (כמו עובדי הנפט ואיגוד המורים) נוספה עתה אופוזיציה שמאלית זו חלק מחברי השורה שלהם. עסקנים ותיקים במפלגה השלטת, שכבר התגברה בעבר על כמה משברים, מקווים עדיין שיצליחו לפורר את החזית השמאלית ההטרוגנית. אופייני הדבר, שלעומת מנוי מזכ"ל מפלגה רפורמיסטי הקפיד הנשיא החדש למנות, כשר הפנים בממשלתו החדשה, דווקא אישיות נוקשה, מי שהיה מופקד בשעתו כסגן שר־הפנים גם על המשטרה ועל הבטחון הפנימי.

על חזית הרפורמות הפוליטיות מוסיף להאפיל המשבר הכלכלי החמור ביותר מזה שבעים שנה, שמקסיקו טרם התגברה עליו. בחלקו לפחות הוא נגרם על־ידי שחיקת מחיר הנפט. אמנם בזכות ההסכם המשולש שנחתם בתחילת שנה זו בין הממשלה, האיגודים המקצועיים והמעסיקים במגזר הפרטי

(המשך בעמוד 8)

מובאה

צרות

"ממשלה צרה, גם בראשות הליכוד, היא צרה צרורה"

סגן ראש הממשלה דוד לוי בראיון.

חנוכריסמס במים קרובים לנקודת הקפאון מכינים שחייני מועדון מקומי בים הבלטי את הקישוטים המסורתיים לחג המולד. צילום רדיו: אי.פי.

מפלגת העבודה / יצחק בדנר

לאופוזיציה, עכשיו תוך השפלה

אין דבר העומד בפני הרצון או הפחד, ושני מנהיגי המערך רוצים כל־כך לשבת לבטח בכסאות השרים ומפחדים כל־כך להנהיג את מפלגתם מספסלי האופוזיציה

לאופוזיציה, לכל הרוחות, לפני שיתחילו ללעוג לכם ולדוקק עליכם ברחוב. לאופוזיציה, לפני ש"הוויכוח העינייני" (דברי פרס) במערך יהפוך לקרע ממשי. לפני שתבגדו בכל מה שהבטחתם לבוחריכם.

אם אחרי שגם לקה באמוקיו וגם נאלץ לאכול אותה לעיני העם כולו וגם הוצג עירום ועריה מעקרונותיו, במריבותיו הפנימיות, יצטרך המערך ללכת לאופוזיציה. אלא אם כן יואיל שמיר, בחסדו הרב, לחזור ולתת לפרס ולרבין פתות־תקווה בממשלתו. כמה מעוררי רחמים היו שני מנהיגים אלה בראיונות הרדיו שלהם אתמול, כשהם אינם יכולים להסתיר את כמיהתם לחזור לחיק הממשלה ומי מדבר על רוטאציה בכלל. האחד עוד מנסה לעורר רושם של "ויכוח ענייני" במפלגה השומרת על שלום־בית. השני מאשים את הראשון, בעקיפין, בטיפשר המהלכים, שהיו מאפשרים למערך להציל את המדינה מממשלה ימנית־דתית־קיצונית ומוכן... לתת צ'אנס לאידיאולוגיה זרה מכל וכל לממשלתו.

אידיאולוגיה היתה תמיד, כמו עקרונות, דבר שניתן לקפל אותו בבהילות ולשים בבוידעם, בעת הצורך — ואפילו החליט מרכז המפלגה לומר "לא" למו"מ עם הליכוד, עוד אפשר לתחמן את המרכז, אם רק יאיר להם שמיר את פניו. אין דבר העומד בפני הרצון או הפחד, כשרוצים משהו כל־כך או כשמפחדים ממשהו כל־כך.

ושני מנהיגי המערך רוצים כל־כך לשבת לבטח בכסאות השרים שלהם וכל כך מפחדים להנהיג את מפלגתם מספסלי האופוזיציה. כל־כך קשה, בגילם ובוותק שלהם ובעייפות ובאכזבות המצטברות, לשבת בין כל הצעירים התוססים החדשים האלה ולנסות לשמור על עירנות ועל עיניים פקוחות ועל מידה מבוקרת של זעם — ולא להניח לממשלה הצרה הזאת ולשריה ולעושי דברה להזיז יד בלי לצעוק חמס. ולחפש כל מעשה עוול ומזימה ושמץ של שחיתות ורדע, כדי לגלותם קבל עם, ולחפש כל אפשרות וכל סדק כדי להפיל את הממשלה הנפסדת הזאת על יושביה, על־פי חוק. רבין מעולם לא היה לוחם אופוזיציוני ברוחו, אף־על־פי שמלחמתו בפרס ובעושי דברו עכשיו יכולים לעורר רושם מוטעה והפוך. ואילו מזגו הנוח והפשרני של פרס מסגלתו להיות נעלב שאינו עולב, אינם מציבים אותו, מצד שני, בעמדה של לוחם העשוי ללא חת, בספסלים האחוריים. ולמי יש כוח, אחרי שהיית כבר ראש־ממשלה וראש מפלגה ומנהיג לאומי, לשמש שוב ככלב השמירה האופוזיציוני, האמיץ והנרדף, של הדמוקראטיה ושל הצדק? קשה. קשה.

אחרי חודש ימים של מגעים שלא־כדרכם, האם מישהו משני מנהיגי המערך עושה באמת חשבון־נפש נכון על המעשים שנעשו במשאים ובמתנים? הרי מראש לא היה כדאי להיכנס בכלל למערכת של מצבים משפילים ומבזים במו"מ עם החרדים. המו"מ הזה, ורבים ידעו זאת בבירור עוד בטרם החל, לא נועד אלא כדי להשתמש במערך כמקרם סחיטה מן הליכוד. יכול פרס להתבדך שוב ושוב בכך שלא כל החרדים הם מעוד אחר במחשבתם המדינית. האמת היא שרובם, מעניינים אותם בקליפת השום הנושאים והקיומים כוועידה בין־לאומית, פשרה ומו"מ חיסול האינתיפאדה ומצב ההתיישבות והתעשיה והאבטלה, ובלבד שיקבלו מה שדרשו מן הליכוד. ורק מן הליכוד. זאת הנקודה. לא מידי המערך. זה מסוכן מדי, ללכת עם המערך. התוצאות היו ברורות מראש. ההתעלמות מהן הביאה להשפלת המערך וראשיו.

קשה יהיה להכיר בהם בעתיד כלוחמים על עקרונות, כשכבר בתחילה הסכימו לוותר על הרבה מהם.

ועכשיו, לממשלה רחבה (אם שמיר יסלח) או לאופוזיציה. איזו פרשת־דרכים אכזרית.

אבל ללכת לממשלה רחבה שבראשות הליכוד, זה לא בדיוק לעמוד בגבורה בפרץ ולעצור את החרדים ואת הימין מלכפות את הקיצוניות שלהם על עם ישראל, כמו שרבין נוהה לראות זאת. ביום־יום הקואליציוני המייגע הדברים בפרטים לכסף קטן מאוד: להסתכן בעוד ארבע שנים קשות של קפאון מדיני ושל אינתיפאדה. לבלוע הרבה השפלות בממשלה, שבראשה הלא־מעורער והלא־רוטאציוני הוא שמיר, עם כל מה ששמיר מייצג. להיתקל בבלוק חוסם לכל הצעה שתתאם את מה שישרוד מהמחשבה המדינית־חברתית של המערך. ומי לידיכם יתקע, שבמעמדכם הנחות ובעומס ההתחייבויות הפנימיות שנטלה ממשלה זאת על עצמה — כמה יעלו לנו הדרישות בכסף ובשווה־כסף? — תוכלו בכלל לסייע בהוא־זה להתיישבות ולמפעלי ההסתדרות? הרי כאן גם יתפקד הליכוד ככלב־שמירה ליד הקופה. הליכה לקואליציה (כאמור, אם יסה שמיר חסד) פירושה כצד שני לחלוק עם הליכוד את כל האחריות לכל הבזיונות האפשריים ולא ליהנות מן הקרדיט של הצלחות, אם יהיו. ופירושה להעלים עין מכל תרעות שלא יהיה אפשר למנוע אותן, לוותר על קידום רעיונות מדיניים ברוח המערך, להיות במיעוט אופוזיציוני נרדף בתוך הממשלה עצמה. ללכת לממשלה רחבה בראשות הליכוד פירושו שחיקת כוחו של המערך, העקרונות שלו, הכבוד הפוליטי והתדמית שלו ויהודה. עד שספק אם יוכל לעמוד שוב, בבוא הזמן, כאלטרנטיבה חוקית, הומוגנית, אמינה ושונה לחזית הימנית־חרדית הזאת, שאליה כה רוצים מנהיגיו להצטרף עכשיו.

...אולי מכך הם אינם חוששים, שני המנהיגים. אולי ארבע שנים זה כמעט נצח, בשבילם. לעומת זאת, באופוזיציה, עוד עלולה לקום למערך, מבין השברים, הנהגה לוחמת חדשה ורעננה. וזה, אולי, מפחיד אותם הרבה יותר...

חיוך מסויים כך נראה מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס בבואו מפגישתו האחרונה עם אגודת־ישראל. מאז נשתנה החיוך.

"מיהו יהודי" (ב) / יקיר צור

צריך להגיע להידברות

"אנחנו נאבקים פה על רישום של עשרה יהודים רפורמים ומאבדים תוך כדי כך מאות אלפים ומיליוני יהודים" — דברים מכינוס מיוחד של המפד"ל שדן בסוגיה

לפני כשנה התקיים בירושלים כינוס של המפד"ל, שהוקדש לליבון סוגיית "מיהו יהודי". בצד עמדות חד־משמעיות בעד תיקון חוק השבות, שהציג חלק מהדוברים, התבטאו אחרים בזכות הצורך להגיע להידברות ולפשרה עם הזרמים הדתיים האחרים.

אמנון שפירא, איש הקיבוץ הדתי וחבר קיבוץ טירת־צבי, אמר בכינוס: "כדי להציל מאות ואלפי יהודים מותר לחלל שבת ולאכול טריפה (כפי שנפסק לפני כמה שנים בנושא יהודי ברה"מ). היהודים הרפורמים והקונסרבאטיבים זקוקים להצלה, לא פחות מיהודי ברה"מ. בקהילות שלהם יש, בממוצע, ילד או שניים בלבד, במשפחה. אנחנו נאבקים פה על רישום של עשרה יהודים רפורמים ומאבדים תוך כדי כך מאות אלפים ומיליוני יהודים. ממקדים את הוויכוח הציבורי בעניין שולי".

הרב ד"ר אהרון ליכטנשטיין התנגד אף הוא לשינוי החוק, מטעמים אחרים: "יש להימנע מהישגים לטווח קצר, המכינים תשתית לנסיגה הבאה. תוספת המלה 'כהלכה' אינה תרומה חיובית, אלא מלכודת. בג"צ, שהוא רשות חילונית בעלת ידע מועט בהלכה, עלול להכשיר בתי־דין קונסרבאטיביים, שאף להם ידע מוגבל בהלכה, כמגיירים על־פי ההלכה. זהו רק פתרון לגבי הרפורמים, שאינם מתיימרים לפעול על־פי ההלכה. בתחום הגיור יש שני מרכיבים: קבלת עול המצוות והרכב בית־הדין. באשר לקבלת מצוות, גם בבתי־דין אורתודוקסים קיימת בעיה הילכתית, ופוסקי הלכה יצטרכו לתת את הדעת עליה. בנוגע להרכב בית־הדין, יש לשקול את האפשרות שאנשים משלנו יטפלו בעצם הגיור, ובתעודה ובשאר הצדדים הפורמאליים יוכלו לטפל גם האחרים".

תמיכה בהידברות בין הזרמים השמיע גם משה אונא, ממנהיגי מפד"ל לשעבר: "הבעיה שעומדת בפנינו היא ציבורית ולא הילכתית. אינני רואה כל סיכוי להסדיר את עניין הגיור בדרך של חקיקה. אפילו יימצא רוב לחוק בכנסת שיעביר את התיקון בחוק, לא ימנע התיקון את העימות עם הציבור. הדרך היחידה לצאת מן הסבך היא, לדעתי, להידבר עם הזרמים האחרים על בסיס מקובל מבחינה הילכתית. בעבר אפשר היה לטעון שזו בעיה אמריקאית, ועל האמריקאים להכריע בה. היום זו הבעיה שלנו. חייבים לקחת בחשבון את ההתפתחות בארץ. הקונסרבאטיבים והרפורמים מתחזקים בארץ. ניתן להם מעמד במסגרת ההסתדרות הציונית. יש להניח, שלא רחוק היום והרוב בארץ יקבל את דרישותיהם. הזרמה בוודאי לא תועיל. אהדתו של הציבור החילוני תהיה נתונה לדרישתם למעמד שווה".

באמצע שנות ה־70 ד"ר יצחק רפאל, אז שר הדתות והנבוך גלהב בעבודת הב"ד בעניין תיקון החוק, ניסה, לראשונה, להגיע להידברות עם הזרמים הדתיים השונים, גם בארה"ב, כדי למצוא הסכם פשרה בשאלת הגיור. לאחר התייעצויות עם אישים שונים, מכל המחנות, גיבש רפאל שלוש הצעות: ● הקמת בית־דין ביחד של שליחי הרבנות הראשית, שייושב בקונסוליה בניו־יורק ושיטפל בכל בקרי הגיור של המועמדים לעליה. ● הקמת בית־דין בקרבי מיוחד לגיור, שבו ישמשו גם רבנים לא־אורתודוקסים שיובאו ראויים לכך. ● הקמת בית־דין קונסרבאטיבי על־ידי הרבנות הראשית בישראל.

שתי ההצעות האחרונות הובאו בפני הרב יוסף דב סולובייצ'יק, אשר דחה את הרעיון של בית־דין משותף. הוא לא ראה פסול בהצעה להקים בית דין קונסרבאטיבי שיוכר על ידי הרבנות הראשית בישראל, אך הקפיד שלא לנקוט כל צעד בגלל החשש מפני תגובתם של החרדים הקיצונים, אשר יראו בכך הכרה של מדינת־ישראל בתנועה הקונסרבאטיבית.

ביקורו של רפאל בארה"ב לווה ב"תזמורת" צורמנית של אנשי הרבי מלובאביץ'. הם תקפו אותו בהפגנות בעתונים, הפגינו מול בית המלון שבו התגורר, איימו עליו בטלפון, ואף נקטו נגדו טרור אישי. בעקבות כשלונו בארה"ב, ד"ר רפאל פנה עורף לאנשי חב"ד והתקרב לתנועה הקונסרבאטיבית, ואמר עליה לא פעם, שהיא מתקרבת מאוד להלכה.

אחת ההצעות לפתרון הבעיה ההילכתית של הגיור, המועלית מפעם לפעם, עד כה ללא הצלחה ממשית, היא הקמת בית־דין משותף לשלושת הזרמים. נסיון להקים בית־דין כזה נעשה בעבר בדנבר, קולורדו, אולם יוזמה זו טורפדה על־ידי האורתודוקסים הקיצונים שאיימו בהטלת חרם על בתי־דין וחכמים שהסכימו להשתתף בו. הצעה דומה הועלתה לאחרונה על ידי הרב שלמה ריסקין, בוגר ה"ישיבה יוניברסיטי" ואחד הרבנים המקובלים על הזרם הניאו־אורתודוקסי בארה"ב. ריסקין, זה חמש שנים רבה של אפרת ומנהל ישיבה, הציע להקים בארץ בית־דין משותף, שבו ישבו שלושה רבנים אורתודוקסים, שני רבנים קונסרבאטיביים ורב אחד רפורמי וידונו בגיורים שנעשו בחו"ל. חברי בית־הדין ימונו על־ידי הרבנות הראשית בישראל, מבין הרבנים שומרי המצוות של שלושת הזרמים.

הרב אורי רגב, מראשי התנועה ליהדות מתקדמת בישראל, אומר כי הצעת הרב ריסקין, מעוררת מספר בעיות: "ראשית, קיימת תחושת עלבון מהקביעה האפריורית של שישה רבנים, כמו שהציע. מבחינת ההלכה אין כל מניעה להקים בית־דין של תשעה חברים, על בסיס פאריטטי. האם אנשי הרבנות הראשית יהיו מוכנים לקבל רבנים רפורמים להרכב בית־הדין? וכשתהיה פשרה על הליכי הגיור, איזה תביעות פרסונליות יועמדו שלא תכשלנה יוזמה זאת מראש? האם מי שאימו התגיירה לפני 50 שנה בגיור רפורמי ייאלץ היום להופיע בפני בית־הדין ולהתגייר מחדש? כמה דורות אחורה ירצו ללכת? בעייה נוספת היא עניין קיום המצוות. ברור שבית־דין זה יידרש מילה וטבילה, אבל האם יפעלו לפי גישת הרב אלישיב או הרב פיינשטיין המנוח, שבלי קבלת מצוות מלאה אין תוקף לגיור גם בדי־עבד, או שיפעלו לפי הרב בן־ציון מאיר חי עוזיאל זצ"ל, הרב הראשי הספרדי לשעבר, שאמר: לא צריך שבית־הדין ידע שהגר יקיים את כל המצוות, ומותר ומצווה לגייר גם כשבית־הדין יודע שהגר לא יקיים את כל המצוות. קבלת מצוות אינה מעכבת, לא בדיעבד ואף לא מלכתחילה". "צריך להבין", אומר הרב רגב, "שהפער הקיים באורתודוקסיה, נותן פרספקטיבה פלורליסטית של מושג הגיור, אפילו כהלכה".

מיניראיון / סרן (מיל.) מאיר אינדור,

לא כל צה"ל מקיז דמו

אחד ממארגני הפגנת החיילים הדתיים נגד גיוס תלמידי ישיבה טוען: כולם תוקפים את החרדים, כי הם נתנו גט למערך

– נגד מה בדיוק אתם מפגינים?

אנחנו מפגינים על רקע ההסתה של החוגים שמצטופפים בעיתון "דבר" וב"על המשמר" נגד תלמידי הישיבות ולומדי תורה.

– ההפגנה היא נגד שני העיתונים האלה?

אנחנו מתכוונים להילחם נגד חבורות המסיתים מבית־מדרשו של המערך. נתקוף את צביעות האנשים שנזכרו לדבר על בני הישיבות כשנודע להם שהחרדים נתנו גט למערך ועברו לליכוד. נתקוף גם את הצביעות של אלה שמוכנים לראות ממשלה של מערך עם ערבים, אבל שלא מוכנים לסבול ממשלה ימנית עם חרדים. וזאת למרות שרוב בני הישיבות משרתים בצבא והערבים אינם משרתים. אלה שנשארים בישיבות מתפללים להצלחת צה"ל במלחמה, וערבים מתפללים לדברים הפוכים לחלוטין.

– נשמע כאילו הטענה שחרדים משתמטים משירות מקורה בהזיה שמתנעתנעת בחילונים.

מה זה גנל? לא שווה? השירות הרוחני של אדם שלומד בישיבה, שווה פחות משירות של איש גלי־צה"ל או של איש תזמורת צה"ל? הסיפור הזה של הקזת הדם הוא פשוט הסתה פרועה. האם כל צה"ל מקיז את דמו? בסך הכל מדובר באחוז נמוך, שיושב בחוד החנית של הצבא. רוב החיילים אינם מקיזים את דמם.

– איך הפכו עשרות ומאות פטורים משירות צבאי לאלפים ואף לעשרות אלפים בשנים האחרונות?

מספר החרדים גדל באותה פרופורציה כמו האוכלוסיה בישראל. עכשיו תשאל אותי מה יהיה אם כולם ילמדו, אז מי ישרת? ואני משיב לך: אנחנו נכנס ישיבה של כל הלומדים, ונחליט מחדש מי ילמד ומי ישרת. לדעתי, לא הגענו למצב זה. כרגע רק מיעוט יושב ולומד. העיקר שמסיתים נגדנו. הכל נובע מזילזול בתורה. בעיני המסיתים התורה היא דבר פגאני, מיסטי, לא רציונאלי. אני טוען, שכל מי שלומד תורה עושה את מראגה לציבור.

– אם כך, אתה מאמין שהמסיתים באים מצד המערך והשמאל?

מדובר בקבוצה שתוקפת אותנו כדי שלא נעשה קואליציה עם הליכוד. הם לא מתכוונים שיגייסו את בחורי הישיבות, כי הם יודעים שצה"ל אינו ערוך לקלוט כמות כזו של אנשים. הם עושים זאת משיקולים פוליטיים.

– זאת אומרת שאם החרדים היו הולכים עם המערך, הנושא לא היה מתעורר?

עכשיו תפסת. אני מוכן לגלות לך שבהסכם של האגודה עם יוסי ביילין סוכם שתופסק ההסתה נגד החרדים. לצערי, אנשים תמימים כמו רפול וחיים גורי נפלו קרבן לפוליטיקאים.

– האם אתה מרגיש בשנאת החילוניים כלפי החרדים?

בהחלט. וזה מדאיג אותי מאוד. אבל אנחנו נתגבר על זה. נחשוף את השקר של האנשים שמחככים את ידיהם בהנאה לנוכח השנאה. נראה להם שמדובר בחרדים שווים בצביעות ומסורים לעמם. נסביר להם שמי שרוצה שהחרדים יתקרבו למדינה חייב לשתף אותם בממשלה.

– כמה גייסות של חרדים יהיו בהפגנה?

תבוא ותראה. ותביא גם צלם.

דניאל בן־שימון

תרבות / אמנון דנקנר

שיהיה סוף לסופסוף

בהחלטת הטלוויזיה להיות העתק חלול של תוכנית אמריקאית יש כדי להעיד על משהו. הרי הגנבה הזאת נעשתה בדעה צלולה, בלא בושה ומתוך התבטלות שיש בה מחיקה עצמית מדהימה

תוכניות טלוויזיה הן, בדרך־כלל, עניינם של מבקרי הטלוויזיה המקצועיים, אולם לעתים קורה שאיזו תוכנית הופכת, במשמעויותיה, רצינית מכדי שאפשר יהיה להניח אותה בידי המבקרים. כזה הוא עניינה של תוכנית הבידור "סופסוף" המוקרנת אחת לשבועיים בהנחייתו של גבי גזית. הבעיה הגדולה של תוכנית זו, הסיבה שבשלה יש לקרוא להורדתה המיידית מעל המרקע, אינה דווקא הנחייתו חסרת החן של גזית, אף לא רוח־הדברים בעת הראיונות המתבצעים בה, המזכירה את הגרועים בערבי־הראיונות של העשור האחרון בקאנטרי־קלאב של חולון. הבעיה היא שהיא מבטאת איזה רפקט תרבותי עמוק, המחייב התבוננות ומחשבה.

מה שקרה עם "סופסוף" הוא שבפעם הראשונה בתולדות הטלוויזיה הישראלית, הלכו המפיקים והעתיקו בדיוק ובפרטי־פרטים את כל מתכונתה החיצונית של תוכנית טלוויזיה אמריקאית. כאן יש להבחין איזו הבחנה. ודאי שידוע לכל כי כבר היו דברים מעין אלה. למשל התוכנית "חיים שכאלה" היא, בקונספציה שלה, תעתיק של תוכניות דומות במערב, וגם מספר חידונים ושעשועונים הועתקו משם. אבל יש הבדל גדול. בתוכנית כמו "חיים שכאלה" או בחידונים נלקח מן החוץ הרעיון, החוט הפנימי המוליך את התוכנית, הקונספציה. זה דבר אחד והוא נסבל, משום שרעיונות אינם יודעים גבולות. מה שנעשה ב"סופסוף" עומד על מישור לגמרי אחר. כאן ראו המפיקים תוכנית בטלוויזיה האמריקאית, תוכניתו של דייוויד לטרמן, והנה מה נטלו ממנה: את התפאורה של החלון העצי שמאחוריו עיר מוארת בלילה. את המתכונת המדויקת של האולפן. את תנועות המצלמה. את העמדתה של תזמורת קטנה על במה ובראשה מישהו שצריך לנהל איזה דיאלוג מבודח עם המנחה. אפילו את הכרטיסיות המשמשות את המנחה לריענון זכרונו.

מה בעצם רצו להגיד מפיקי התוכנית הזאת כשהחליטו להעתיק את מתכונתה החיצונית על כרעיה, אך לא על קרביה? הם אמרו בעצם כך, אנחנו, אנשי הטלוויזיה הישראלית שעשינו כבר הרבה מאוד תוכניות בידור, בחלקן מוצלחות ויפות מאוד, תש כוחנו ופסקה אמונתנו בעצמנו ובכוחותינו היצירתיים. לכן אנחנו הולכים ומעתיקים במצח־נחושה את פרי מחשבתם ויצירתם של אחרים. אנחנו כבר לא יכולים יותר.

זו פשוט העתקה שקראנו לה בימי ילדותנו העתקה של "קוף אחרי בן־אדם". זאת אומרת, נטילה של הקליפה בלי להבין שהקליפה הזאת נוצרה כדי, ובמקביל, לשרת תוכן מסוים. להמחשת הדבר בהקשר של "סופסוף", ניקח לדוגמא את עניין השימוש בכרטיסיות על ידי המנחה. אצל דייוויד לטרמן השימוש בהן הוא טבעי ומתבקש. ראשית, משום שבארה"ב משתמשים בכרטיסיות הרבה יותר מאשר בישראל. שנית, משום שיש לו הרבה חומר כתוב שאותו הוא קורא מעל הכרטיסיות. לגזית — אין. שלישית, משום שהכרטיסיות משמשות למנחה לטרמן משחק המגביה את האישיות הנוירוטית, הפרועה מעט שלו. כך למשל, אחרי כל שימוש בכרטיסיה הוא משליך אותה מאחורי גבו אל תפאורת החלון ואז משמיע פסקול צליל של ניפוץ זכוכית. אצל גזית, ההצדקה היחידה של השימוש בכרטיסיות היא שכך עושה האח הגדול לטרמן. אכן, "קוף אחרי בן־אדם".

ומה בכך, תשאלו. הרי זו בסך־הכל תוכנית בידור לא חשובה. נכון, אבל עם זאת, בהחלטה להיות העתק חלול של תוכנית אמריקאית יש כדי להעיד על משהו. הרי הגנבה הזאת נעשתה בהחלטה צלולה, בלא בושה ומתוך התבטלות שיש בה מחיקה עצמית מדהימה. ההחלטה הזאת הרי נעשתה על־ידי מפיקה — דליה גוטמן — שכבר היתה אחראית על עיצובן המקורי של מספר תוכניות בידור שהיתה בהן ישראליות מובהקת, מקורית, ושהיו גם מוצלחות בחלקן הגדול.

במסה "הימצאו לנו כוחות חדשים" של פרופסור גרשון שקד, המופיעה בספרו "אין מקום אחר", הוא כותב על שני סוגי הבריחה מן הישראליות — הבריחה אל הגטו והעריקה אל תרבות המערב בתשובה שלמה. גבי גזית ודליה גוטמן ודומיהם ודאי מוחזקים בעיני עצמם כמי שלוחמים נגד סכנת ההתחרדות במדינה, אבל מעשיהם דומים למעשי החרדים מבחינת שלילת הישראליות. הצליל הנבוב העולה מתוך קליפתה הריקה של תוכנית כזאת בטלוויזיה הוא הצליל הנואש של ההימלטות מן המאמץ התרבותי הישראלי, שהוא מאמץ קשה, מבושך, שנושא לעתים פרי הילולים — כמו למשל בספרות,

(המשך בעמוד 8)

هكذا عن الأصل

אנשים • אנשים • אנשים

יצאו לדרך

שתי בנותיו של הסופר המצרי חתן פרס נובל, נגיב מחפוז, יצאו אתמול מקאהיר בדרכן לשטוקהולם לקבלת הפרס עבור אביהן. הבנות, אום כולתום ופטמה מחפוז, לוו לשדה התעופה ע"י שגריר שבדיה בקאהיר לארס אוליף ורעייתו. טקס חלוקת הפרסים ייערך ביום שבת הבא, ערב יום הולדתו ה־77 של מחפוז, המרותק לביתו מסיבות בריאות.

יבטושנקו בעמק

המשורר הסובייטי יבגני יבטושנקו ביקר אתמול בצהריים את קיבוץ שדה נחום, שבעמק, ופגש את מתרגם שיריו לעברית, שלמה אבן שושן. המפגש בין המשורר והמתרגם, לאחר קשר מכתבים שנמשך 25 שנים היה מרגש. אבן שושן הגיש לאורחו ספר חדש של שירי יבטושנקו „בדל עשב", שהוצא השבוע לאור, לכבוד ביקורו של המשורר בארץ, בהוצאת הקיבוץ המאוחד. השניים החליפו ספרים וכתבו הקדשות חמות איש לרעהו.

אחר־כך הופיע יבטושנקו לפני חברי שדה נחום וקרא שירים ברוסית. את שיריו תרגם מנהל בית־החולים „העמק" המתגורר בשדה נחום.

יצחק מרידור

המנגינה נשארת

שני קונצרטים מוקדשים לציון מלאת 20 שנה לפטירתו של המוסיקאי פרנק פלג תערוך התזמורת הסימפונית של חיפה, האחד בתיאטרון ירושלים והאחר באודיטוריום בחיפה. על הקונצרטים ינצח המנהל המוסיקלי של תזמורת חיפה סטנלי ספרבר. בתוכנית יצירות של פאול בן־חיים, מוצרט ובאך. ישתתפו הפסנתרן אריה ורדי תלמידו של פרנק פלג, דניאל גורטלר, ולוריה ברוסקין שניהם פסנתרנים, ושלו עדאל נגן צ'מבלו. פרנק פלג היה מבכירי המוסיקאים הישראלים, נגן צ'מבלו, מורה, מרצה, מלחין ומנצח. במשך 30 שנות פעילותו תרם רבות לחיי המוסיקה בארץ וכן להכרתה ולקידומה של מוסיקה בת זמננו ומוסיקה ישראלית.

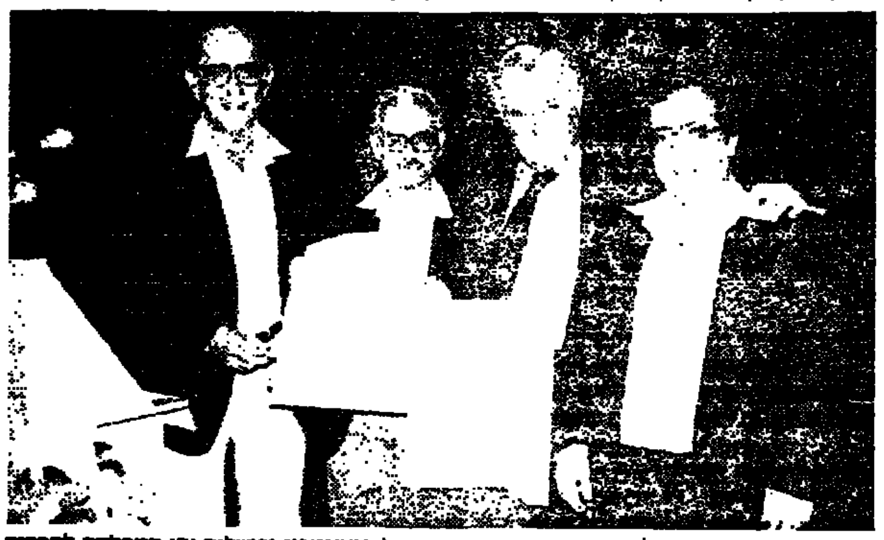

בפתיחת עצרת 68 שנים להסתדרות שהתקיימה אתמול בתיאטרון ירושלים ע"י המחלקה לתרבות במועצת הפועלים בראשות שמעון צוריאלי הפתיע מזכיר ההסתדרות בירושלים ניסן הרפז את טדי קולק וח"כ ישראל קיסר כאשר הודיע להם שבהרי ירושלים ייטע „יער ההסתדרות" ו־200 העצים הראשונים יטעו לכבודם: 10 עצים לכבוד ההסתדרות, שבראשה עומד ישראל קיסר, ו־100 לכבוד ירושלים, שבראש העירייה שלה עומד טדי קולק.
בתמונה: מימין לשמאל: שמעון צוריאלי, טדי קולק, ישראל קיסר וניסן הרפז. צילם: א. צ'צ'קס.

הוראה מבישה

הקטע ב„יומן השבוע", ששודר בטלוויזיה ביום ששי האחרון, בו נראו חיילי צה"ל מורים לישראלים, במבואות קלקיליה, „לקפל" את הדגל הישראלי שהניפו על מכוניתם „חרה מאוד" לח"כ שאול עמור, איש הליכוד, שטרח ושיגר בעניין זה מברק נזעם אל שר הבטחון יצחק רבין: „אני רואה בהורא החיילים לקפל את הדגל – גם קיפול החזון הציוני. הקטע ב„יומן" גרם לי רגשות בושה וזעם", כותב עמור במברקו. „למה נמנע מהיהודי במולדתו להניף את דגל ישראל, בשעה שהערבים מנפנפים, ביהודה שומרון ועזה, בחופשיות, את דגל אש"ף?" שואל ראש עירית מגדל העמק, התובע מרבין „להתערב מיד לביטול הוראה מבישה זאת".

יצחק מרידור

יפה ומכובדת

כוכבת הקולנוע הנודעת סופיה לורן זכתה השבוע באזרחות כבוד של העיר נאפולי, על שפיארה את שם עירה ברחבי תבל. לורן, בת 54, שגדלה בשכונת עוני של נאפולי קיבלה את הפרס בטקס שארגן מינהל התיירות העירוני, בשיתוף מועדון חובבי קולנוע. לורן שוהה בימים אלה באיטליה, לצורך צילומי סידרת טלוויזיה של הסרט „שתי נשים".

אימוצים מוצלחים

הקהילה היהודית בטורונטו החליטה לאחרונה על אימוץ העיר אילת. במסגרת תוכנית „התחדשות העיר". על קהילת טורונטו, הנחשבת לאחת הקהילות העשירות והפעילות, התחרו מספר ערים בישראל ורק בימים אלה נפל הפור. ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, הצליח לשכנעם, כי לאילת קיימת תוכנית כוללת ובר־סיכוי לפיתוח, ואת זה הם חיפשו. אנשי הקהילה ערכו מספר ביקורים באילת והחליטו. ההחלטה אומרת השקעה של יותר מ־10 מיליון דולר למימוש התוכנית, הכוללת, שיקום כל מבני החינוך בעיר, הקמת בית ספר חדש, פיתוח מכללת אילת, הקמת גנים ציבוריים והקמת מרכז ספורט קהילתי, שישמש גם מחנה קיץ לבני קהילת טורונטו.

★

אגודת ידידי איל"ן בקנדה תקים גן ילדים שיקומי בעלות של 500,000 דולר במרכז הספורט של איל"ן בחיפה. זאת בעקבות החלטתם לאמץ את מרכז הספורט של איל"ן בחיפה. על כך נמסר באירוע שנערך השבוע במלון שרתון בתל־אביב, לרגל ביקורם בארץ של נשיאת אגודת ידידי איל"ן בקנדה, מרתה מוארה (בתמונה), ובעלה ג'ייקוב מוארה, המשמש נשיא־שותף באגודה. את האירוע יזמו חברי הנהלת איל"ן בארץ. בשנה שעברה הצליח הזוג מוארה לאסוף תרומות בשווי 130,000 דולר עבור איל"ן, ומתחילת השנה ועד היום נאסף 110,000 דולר.

צעד ראשון

הסנטור הרפובליקני מטקסס, פול גראמם, ושגריר ארה"ב בישראל, תומס פיקרינג, יהיו אורחי הכבוד במפגש הראשון של המועצה הישראלית ליחסי חוץ שיתקיים היום במלון „דן" בתל־אביב. המועצה הישראלית ליחסי חוץ פועלת בחסות הקונגרס היהודי העולמי, כגוף בלתי מפלגתי שנועד להגביר את המודעות בדעת הקהל הישראלית לנושאי חוץ. נשיא המועצה הוא ד"ר דוד קמחי, מי שהיה מנכ"ל משרד החוץ, והמנכ"ל הוא ד"ר אבי בקר. נשיא הקונגרס היהודי העולמי, אדגר ברונפמן, מכהן כיו"ר כבוד של המועצה.

יקיר צור

המדור נערך ע"י אורה ארניצקי

השחקן זאב רווח (סאלח שבתי) הצטרף השבוע לתנועת זהבי (זכויות המשפחות ברוכות ילדים) כחבר מן המניין בהיותו אב לארבעה ילדים. בהצגה חגיגית של המחזמר סאלח שבתי שנערכה השבוע באולם הבימה בת"א קיבל השחקן תעודת חבר. מ"מ תנועת זהב"י בישראל אהרון עזרא המשמש גם יו"ר הסניף החולוני של התנועה שבחסותה נערכה ההצגה אמר: גם אנחנו התחלנו את דרכנו בישראל כמו סאלח שבתי וידענו להתגבר על מכשולים רבים ולטפס בסולם החברתי והמקצועי. תנועת זהב"י שהיא תנועה א־פוליטית החוגגת עשור לייסודה יצאה בקריאה לממשלה ולכנסת להתאחד ולהטות שכם למען העליה הפנימית בישראל. בתמונה: אהרון עזרא מעניק לזאב רווח את התעודה. צילום: אלון רון ע.ג.

מכתבים • מכתבים • מכתבים • מכתבים

מדוע הרגשת החולשה הזו?

האחריות הלאומית שלנו תובעת מאיתנו לא להיכנע ללאומנות ולהתחרדות. אם נבצר ממפלגת העבודה להנהיג את המדינה במשך ארבע השנים הבאות – זה רע וזה קשה, אבל המדינה תתקיים, למרות־הכל, גם אחרי ארבע השנים הללו.

מפלגת העבודה מתבזה בעיני הציבור ובעיני עצמה. אם היא תיכנס לממשלה הרחבה היא תהיה אחראית למחדליה. מפלגת העבודה תהיה אחראית רק לכשלונות, ולא להישגים, אם יהיו.

המאבק הפנימי במפלגת העבודה חייב להסתיים מהר ובצורה נרעות. יש לי הזכות והחובה, בתור חברת מפ"ם ותיקה, שהלכה דרך ארוכה עם מפלגת העבודה במערך, ונאלצה לעזבו רק אחרי ש„העבודה" הצטרפה לממשלת הליכוד – ממשלת השיתוק המדיני והכלכלי – לתבוע ממפלגת העבודה, שלא תבגוד את האמון שנתנו לה ולהרכבה 39 המנדטים בבחירות האלה. מפלגת עבודה נאמנה למצעה ולייעודה תהיה רק אז מפלגה חזקה ויחד עם כוחות השמאל והמרכז יש לה הסיכוי היחידי להחזיר את אמון הציבור ודור ההמשך בחזונה של המדינה – מדינת שלום וצדק.

אופוזיציה לוחמת ואחראית זאת האופציה היחידה לסיכוי שהשלטון בישראל יחזור לתנועת העבודה ולכוחות השפויים והריאליסטיים.

אסתר עופר
קיבוץ עין־דור

ביטוח למתנדבים

בהיותי בפנסיה מוקדמת מחברת ביטוח ללא קבלת שכר חודשי, אלא רק פיצויים ותגמולים מסיבות מחלה, והיותי ללא תעסוקה ומוגדר לא שכיר ולא עצמאי, הנני מקדיש מחצית יומי כמתנדב ברווחה בעיריית בת־ים. אנו, כל המתנדבים, אשר משרתים את הזולת, מכוסים בביטוח על־ידי ביטוח לאומי אשר מעניק את הכיסויים הבאים (הכל מדובר במוסדות וולונטריים רשמיים הזכאים לביטוח זה): 1. הלוך ושוב לעבודה. 2. פציעה בעבודה כלשהי, כולל רשלנות מעביד. 3. מוות כתוצאה מהנ"ל. הוצאות: דמי שכר מינימום סבל או נכות ובמקרה מוות גימלה לאשה או ילדים או יורשים חוקיים אחרים.

לאחר בירור עם חברות ביטוח נאמר לי, שקיימים מוסדות אשר מבטחים את המתנדבים רק בצד שלישי (פגיעה מרשלנות המעביד או המעסיק) ובמקרים מסויימים מצרפים סעיף בפוליסה חבות־מעביד.

לפני כמה חודשים פניתי למפלגות הגדולות בשאלה: האם יכסו את המתנדבים ללא שכר בבחירות לכנסת ולעיריות בתפקידים שונים ונעניתי בלאו מוחלט ועלינו לקבל את האחריות. האם זה לא מחדל לאומי? האם המעסיקים הנ"ל לא יודעים שקיים חוק האומר שאין להעסיק אדם ללא ביטוח.

אני פונה בזאת לממשלה, לראשי המפלגות, למפקח על הביטוח במשרד האוצר, לביטוח הלאומי, למשרד המשפטים, למשרד הפנים, לרשויות המקומיות, להסתדרות, לארגוני המעסיקים ולי"ד איגוד חברות הביטוח לפעול לתיקון העיוות הנ"ל.

יעקב חולי
בת־ים

ביטול החוק – פתח לצמיחה

הסטטיסטיקה שפורסמה לאחרונה על מצבה הכלכלי הקשה של המדינה מעוררת מחשבות בקשר לאפשרויות לצמיחה כלכלית מחודשת.

הבניה היא אחד הגלגלים המניעים צמיחה כזאת, ואם בעלי בתים היו נכנסים למעגל הבניה, היו פני הדברים משתנים. כל עוד תפוסות חנויות על־ידי דיירים מוגנים, בעלי הבתים אינם יכולים להרחיב את בתיהם ולהוסיף בניית משרדים ובתי עסק.

כך, למשל, משלם לנו שוכר חנות מוגן 36 ש"ח בשכר חודשי לעומת ערך אמיתי של למעלה מ־2,000 דולר שכר חודשי בלתי־מוגן באותו בניין במרכז מסחרי.

בגלל שוכרי החנויות המוגנים לא יכולתי להתחיל בבניה מתוכננת, למרות שיש לי רשיון בניה עירוני מלפני עשרות שנים.

אין ספק, שהגיע הזמן לבטל חוק מנדטורי כה בלתי־ריאלי כחוק הגנת הדייר לחנויות, על מנת שרוח חדשה של צמיחה תתחיל לנשב בכלכלה הישראלית.

יוסף לנצט
ממייסדי הרצליה

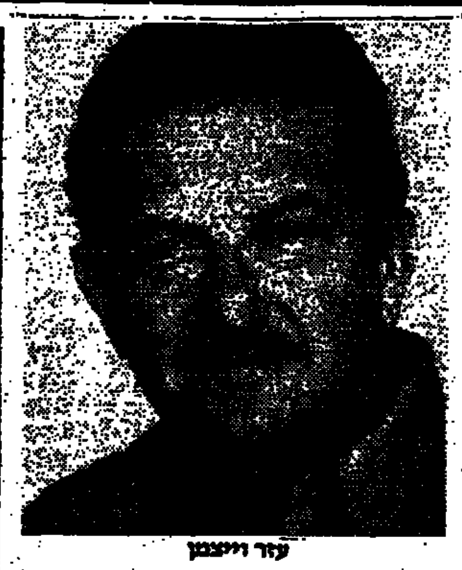

עזר וייצמן

רק לא התנחלויות

ועידה בינלאומית ללא שיתוף אש"ף, ספק רב אם היתה נושאת פירות כלשהם. לעומת זאת, הנזק שייגרם על־ידי תיגבור והוספת התנחלויות הוא ודאי. רוצה לומר: אם המערך ישיג מניעה בתחום ההתנחלויות כנגד ויתור מצידו על דרישה לועידה בינלאומית יהא זה, לנוכח תוצאות הבחירות, רווח נקי.

וזה צריך להיות המתכון המדיני של ממשלת ליכוד־מערך. האלטרנטיבה היא ישיבה באופוזיציה ללא ועידה ועם התנחלויות (הרבה דת). יתירה מזו, כל עוד אין התנחלויות – לא אישורים ולא כסף – לא יכול להיגרם כל נזק אם יטפל הליכוד ברעיון האוטונומיה. בעצם, אם גאולה כהן כל כך חוששת ממנו סימן שלא כולו רע.

אפרופו כסף. ממשלת ליכוד־מערך, עם או בלי דתיים אבל עם שר אוצר אחראי, ממילא לא יהיה לה כסף לדתיים. מקסימום כמה מינויים, מכוניות ועוזרים. וזהו אלמנט הכרחי נוסף למתכון ממשלת ליכוד־מערך: סטאטוס־קוו בחקיקה דתית והקצבות לדת.

מלה לוויצמן: ועידה בינלאומית, עם או בלי אש"ף, היא משאת נפש. השטריימל יהיה עובדה מיידית, עם דיזנגופים הולכים וגדלים לדתיים בסיבובי הבחירות הבאים.

ומלה לאקדמאים: את שיטת הבחירות השאירו לפוליטיקאים. הם ממילא יחליטו בהתאם להישרדותם כראות ולא „אובייקטיבית אקדמית". המשימה העליונה של כל איש החושב במדינה [illegible]

היא לפעול להכשרת הלבבות למען הפרדת הדת מהמדינה. למען מדינת חופש. אנו, או שנהיה מדינה הלכתית־מערבית (עם פולקלור יהודי) או שלא נהיה. אל תיגררו אחר ההבחנה בין דתיים ציוניים ולא ציוניים. הציונות, אם שכחתם, היא פתרון מדיני לבעיית העם היהודי. כך היתה אמורה להיות.

צוריאל שיזר
חולון

חידוש פני מפלגת העבודה

לפני חצי שנה היו שהעזו להעלות דברי ביקורת כנגד אופן היערכות מפלגת העבודה לבחירות. אולם מסע ההשמצות כנגד אותם שהעזו לבקר אז היה מהיר ויעיל. התרומה השלילית שהודבקה במבקרים למניעים השתיקה בסופו של דבר את הביקורות מבעוד מועד.

אחר כך בא מסע הבחירות וקברניטי המפלגה המוכתרים פעלו כשם שפעלו ועובדה היא שאין המפלגה משתחררת מתחושת המועקה כאשר לתיפקוד המערכת כולה. ואז באו תוצאות הבחירות ושוב היינו עדים לניסיון להסות במבקרים בסוגי טיעונים כמו „היכן הייתם לפני חצי שנה?".

הפרק האחרון (בינתיים) היה בישיבת הפתיחה של הכנסת. סיעת המערך התגלתה במערומיה, ללא מנהיגות, ללא ארגון והכנה מראש. בשורה הראשונה ישבו „שרינו" המוזמים משהו, חסרי אונים לנוכח החידלון ואיבוד השליטה על הנעשה בזירת הכנסת. בשורות האחוריות ישבו נבוכים חברי הכנסת החדשים שוטו באי־נוחות ומבוכה בכסאותיהם. לשיא הבושה הגיעה סיעתנו בכנסת כאשר מישהו זרק לחלל־האוויר את שמו של ח"כ שלמה הלל בניסיון נואש חסר כל תיחכום וברק פרלמנטרי להשיג את מה שהיה אבוד מראש. על כבודו האבוד של ח"כ הלל צריך מישהו ליתן את הדין.

כחבר מרכז וכפעיל במפלגת העבודה אני מכיר גם מכיר את המציאות בשטח. בנסיעות הארוכות ברחבי הארץ ערב הבחירות ראיתי גם סניפים סגורים. אולם פגשתי גם חברים פעילים רבים וטובים שהשקיעו את כל מרצם למען המפלגה. המפלגה הזאת עדיין מהווה את התלכיד החברתי־פוליטי האיכותי והיפה ביותר שקיים היום בישראל. התלכיד הזה עומד להתפורר בכל רגע. ומי שאחראי למצבו זה היא הנהגת המפלגה שהובילה אותנו אל בחירות 1977 ומאז. האמת הפשוטה חייבת להיאמר: שמעון פרס ויצחק רבין יחדיו חייבים להסיק מסקנות אישיות בראש ובראשונה.

הטוענים, כי אינם רואים את ההנהגה האלטרנטיבית אינם אלא חסרי אומץ־לב או חסרי מעוף. דורם של עוזי ברעם ומיכה חריש והחברים יכול למשימה. מוקי באיכויות הניסיון של חברים כמו לובה אליאב ושלמה הלל מחד ומאידך בחיוניות של חיים רמון וחבריו, יכול צמד זה – על אפם וחמתם של קנטרנים מתחכמים למיניהם – להוביל את המפלגה בהתמודדות הגדולה הנוראה על האתגר של חידוש פני מפלגת העבודה הישראלית. לאתגר [illegible]

רון ורבר
תל־אביב

לפני 60 שנה — דבר — לפני 40 שנה

לפני 60 שנה

חברה להתיישבות יהודית בגרמניה

בגרמניה נוסדה חברה יהודית בשם, "חקלאות עברית בערבון מוגבל", אשר מטרתה להכשיר ולישב חקלאים יהודים על הקרקע בגרמניה. מטרת חברה זו היא לייסד אגודה ארצית שתאסוף כספים ותשתף את יהדות גרמניה בפעילות החברה.

מחאות נגד עריכת ספר האחוזה

במקומות שונים בארץ מתנהלת תעמולה בין הערבים לצאת במחאה נגד הרשמת הקרקעות. מקור המחאה הוא הפחד פן יתגלה ע"י ההרשמה הזאת, כי קרקעות רבים של הממשלה נתפשו ע"י התושבים מבלי שהדבר [illegible].

לפני 40 שנה

הסכם הפסקת אש

הסכם על הפסקת אש בחזית המרכזית החל לאחר שיחות בין קציני הצבא הישראלי והעיראקי בהשתתפות נציגי או"ם. השיחות התנהלו בכפר קלנסואה ליד מושב כאולים. בהסכם זה יש לראות צעד נוסף לקראת הפסקת האש בארץ כולה.

טנקים מצריים נהרסו

בהתנגשויות בין כוחות ישראל לכוחות מצריים בשטח ליד ניצנים, באו טנקים מצריים לעזרת היחידות המצריות שעסקו, במיקוש הדרכים בין הישובים העבריים ובחבלה בצינור המים. לאחר שחמישה טנקים מצריים הוצאו מכלל פעולה, נסוגה יחידת התוקפים.

מבחנים לנשיא

(המשך מעמ' 7)

ירדה אמנם האינפלציה ל־15–20 אחוז לשנה, לעומת קצבה הרבה יותר לפני כן, בגלל הקפאת המחירים, השכר ושער החליפין, אולם בניגוד להוגים הכלכליים, שהיו מרוצים מצעד זה, מוסיפים מיליוני מקסיקאים לסבול על הירידה ברמת חייהם. זו ירדה במשך שנות השמונים כדי חמישים אחוז.

את אחוז האבטלה הגבוה קשה לאמוד בדיוק, והסיכויים לצמיחה כלכלית מחודשת אינם טובים כרגע. הרף סיוע הגרום האמריקאי, בסך 3.5 מיליארד דולר, לא צפוי פתרון קרוב גם לבעיית חובות החוץ המעיקה. למקסיקו, שאוכלוסייתה מונה 80–85 מיליון תושבים, חובות בסך 103 מיליארד דולר, הסכום הגדול ביותר של ארץ לאטינו־אמריקאית אחרי ברזיל. אחד מיעדיו הדחופים של הנשיא החדש יהיה לנסות ולהקטין את תשלומי הריבית השנתיים, המסתכמים בתשעה מיליארד דולר. סאלינס דה גורטארי כבר הספיק להיוועד עם הנשיא האמריקאי המיועד ג'ורג' בוש ביוסטון שבטקסאס, עוד לפני השבעתו כמקסיקו־סיטי, ונמסר על מידה רבה של „רצון טוב הדדי" בפגישה זו, ברוחה לשיחות דומות בעבר.

מקסיקו היא שותפו הסחר השלישי בגודלו של ארה"ב, אחרי קנדה ויפאן, וארה"ב מעוניינת בשיפור מצבה הכלכלי של השכנה מדרום מחשש ליציבותה הפוליטית. אולם יחסים אלה מורכבים ומסובכים לאין ערוך מאשר יחסי ארה"ב עם שכנתה הקנדית מצפון. עם קנדה, על אף אי־אלה הבדלים מדיניים ורצונה של קנדה שלא להיבלע לחלוטין בתחום ההשפעה התרבותית של ארה"ב, יש לארה"ב הרבה מן המשותף. מקסיקו, לעומת זאת, אף כי מבחינה גיאוגרפית היא חלק מצפון אמריקה, היא בעצם חלק מאמריקה הלאטינית, והרף קשרי המסחר המקיפים שלה עם ארה"ב, יש ביניהן משקעים עמוקים של מרירות, ירושת המלחמות ותהליך ההתפשטות של ארה"ב במאה שעברה. על כך מיתוספת ההגירה הבלתי־חוקית של מיליוני מקסיקאים צפונה, כששתום בטחון להתפוצצות האוכלוסיה במדינה בעלת הריבוי הגבוה כל־כך; וכן מורת־רוחה של ארה"ב על כי מקסיקו היא ארץ־מעבר לגהשול הסמים צפונה (נשיאים מקסיקאים קודמים כבר הזכירו לאמריקאים, שהאחריות העיקרית אינה נופלת על ארץ־המעבר, אלא על צרכני הסמים המתרבים והולכים בתוככי ארה"ב).

כל נקודות המחלוקת הללו לא ייעלמו גם בתקופת כהונתם של הנשיאים החדשים משני עברי הריו גראנדה – השניים יהיו בוודאי מרוצים אם לא תחול החמרה נוספת.

שיקיה סוף לסופסוף

(המשך מעמוד 7)

בשירה ובפזמון העברי – מאמץ שחייב להיעשות, כמובן, גם בטלוויזיה הישראלית שהיא מכשיר תרבותי אדיר־עוצמה. אבל גוטמן, גזית ושות' עורקים מן המאמץ הזה.

והרי הם, כביכול מטובי אנשינו – מחוקקים בעיני עצמם כישראלים גאים, כאנשי המתנה השפוי, הבאור, ודאי שהם מביטים בבוז על אחד כמו אבשלום קור, שהן בשל ייחוס־אבות והן בשל עברו כמוטר־למלכות, בגלי צה"ל בעת מלחמת לבנון, אינו נחשב לאחד מחבורת הישראלים היפים. והנה דווקא הוא עושה בטלוויזיה, בחודשים האחרונים, תוכנית בשם „הגיע זמן לשוך", שהיא משובבת, מעניינת, עברית מאוד, ישראלית מאוד, מקורית, משלנו ממש.

אילו היה מנכ"ל רשות השידור מתפנה לרגע מהמאבקים על רקע פוליטי שהוא מנהל עם העובדים והיה בודק את העניין של „סופסוף" היה אולי מגלה כי בטווח הארוך יש בתופעות כאלה נזק לאומי – הרי מה לאום בלא תרבות – גדול בהרבה מריווח כזה או אחר על אירוע זה או אחר.

להכרתנו אורלי קימה
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירתה של חברתנו
רבקה ברגר
נעלה לקברה ונתייחד עם זכרה ביום חמישי
כ"ט בכסלו תשמ"ט 8.12.88 בשעה 15.30
בבית העלמין בקיבוץ גבעת השלושה.
המשפחה
ובית גבעת השלושה

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בב/88/724

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר נ. קולודצקי הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלות בגבס גוש 30151 חלקה 45, 43,44 ברחוב עמרם גאון, שכ' גבעת שאול בירושלים, דהיינו: 1) הקלה באחוזי הבניה בשיעור של 5% מעל 94% המותרים עפ"י התקנות מעלית. 2) גובה הבנין נע בין 15.69 מ' ל־ 17.19 מ' מרחב מעלית במרכז הגג) במקום 16 מ' המותרים. 3) פגיעה בקו הבנין הקדמי צפוני לכיוון המסוגא בשיעור של 6.00 מ' עד 6.70 מ' בהתאם לפגיעה בקו הבנין הקדמי של הבנינים הסמוכים למגרש הנדון.
את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית הבוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.
אביהם בהילה – מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

פנחס פוסטל מציג
להקת המחול המודרני
(ג'וזף הולמס)
שיקאגו
CHICAGO
MODERN DANCE COMPANY
JOSEPH HOLMES
12 רקדנים מעולים השולטים בכל הסגנונות קלאסי, מודרני, ג'אז ורקוד אפריקני בערב מחול מדהים ומשגע...
ראש S.O.S
תל־אביב – היכל התרבות
חיפה – אודיטוריום
ירושלים – תיאטרון ירושלים
כרמיאל – היכל התרבות
באר־שבע – היכל התרבות

מודעון

מוקד מידע טלפוני
של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה של מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת ובחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל:
טלפון 03־433300
בימים א' עד ה'
מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב
ביום ו' וערבי חג
מ־8.00 בבוקר עד 15.00 אחה"צ
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר כוכבא 49 – טלפון 03־284649
בימים א' עד ה' מ־21.00 עד 23.00
בימים ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים – מ־15.00 עד 21.00
אזור חיפה
רחוב הגפן 26 קומה ג' – 04־523566 כל יום כולל ערבי חג, שבת, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00

אזור ירושלים
בערבי שבת וחג, בשבתות וחגים: רופא תורן הנותן טיפול חירום לכאבי שיניים בהדסה עין כרם במחד המיון – 02־446220
ער"ן עזרה ראשונה נפשית
בתל־אביב – 03־5461111
קו לילדים ונוער – 03־261113
ירושלים – 02־227171
חיפה – 04־672222
נתניה – 053־335316
כרמיאל (גליל) – 04־988410
כפר־סבא – 052־913999
באר־שבע – 057־418111
קו פתוח – ארגון קשבת לילדים ובני נוער
בתל־אביב 03־221680 (24 שעות)
נעמת – ייעוץ בבעיות אלימות במשפחה
בימים א' עד ה' מ־9.00 עד 16.00 – 03־235922
קו פתוח לקשישים 02־690685
האגודה למניעת האלימות בישראל – סניף תל־אביב – שדרות רוטשילד 108, בימים א' – ה' מ־8 עד 16.00 – טל': 5619463

אָלמֶקס משחת השיניים במניעת עששת יעילה פי 3
תודעות בתי מרקחת
תל־אביב
הקריה – אבן גבירול 19 – 204650
קופ"ח מכבי – בן יהודה 26 – 203492
ירושלים
ירושלים – יפו 212 – 380073
חיפה
נורדאו – נורדאו 13 – 664039
מתודוקיה
קופ"ח כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
פיבגבי – חיבת ציון 43 רמת־גן – 782821
בת־ים – חולון
בני בת־ים – הנביאים 3 בת־ים – 5515671
אסותא – סוקולוב 4 חולון – 5058197
רחובות
כללית – בני משה – 452381 גם אחה"צ
רעננה – כפר־סבא – הדר השרון
כנרת – ויצמן 199 כפר־סבא
אָלמֶקס

דבר של היום הוא חדש

דירות

בגבעת-שביון, ברח' הגליל, דירה מפוארת 146 מ"ר, 5 חדרים ק"א במחיר למזומן כולל מע"מ 256,000 ש"ח (160,000 דולר) מרכז מסחרי סביון: א'-ה' 9.00-12.30, 16.00-18.00, ו' 9.00-12.30 03-357191 "אפריקה-ישראל להשקעות" 03-650281 (4119)

בגבעת-שביון - בבית המיוחד דירת גג 210 מ"ר במחיר למזומן כולל מע"מ 312,000 ש"ח (195,000 דולר) מרכז מסחרי סביון. א'-ה' 9.00-12.30, 16.00-18.00, ו' 9.00-12.30 03-357191 "אפריקה-ישראל להשקעות" 03-650281 (3736)

בצפון תל-אביב, ברחוב צדדי ושקט הנושק למשולש הבילוי של תל-אביב (צידון 8) דירות 3 חדרים, דירה בקומה צמודת לגג, מיזוג אויר מרכזי דירתי, חניה ועוד. עפרי פדרמן אחוזה 03-252470-8 (4298)

בצפון תל-אביב בלב רמת אביב בבנין כוכב מפואר 4, 5 חדרים עם אפשרות למרפסות גן ודירות גג מפוארות. מחיר למזומן כולל מע"מ ל-4 חדרים 125 מ"ר, ק"ב 323,000 ש"ח (202,000 דולר) רחוב איינשטיין. א'-ה': 17.00-19.00 שבת: 10.00-14.00 "אפריקה-ישראל להשקעות" 03-650281 (29851)

בשכונת רמת אביב ג' בנין מפואר 4, 5 חדרים 153 מ"ר בתוספת מרפסת גן ודירות גג מפוארות. מחיר למזומן כולל מ.ע.מ. ק"ג דרום מערב 383,000 ש"ח (239,000 דולר) "אפריקה ישראל להשקעות" 03-650281 (29849)

וילות ובתים

בגני-צבי 6 חדרי שינה, 3½ אמבטיות, ג'קוזי, שקיעות, השקה ומיזוג. (27586) 03-847240

מדאור שכונת קוטג'ים יוקרתית יהודית בגבול אור-יהודה נווה-מונוסון. נמשכת המכירה באתר הבניה 03-5368822 03-255999 03-717526 (24139)

בהזדמנות למכירה וילה בנוה-עוז פ"ת משודרגת קומפלט פינוי מיידי בשבת 03-905656 (3345) 03-9228773

ברמות-צהלה קוטג' מפואר 200 מ"ר+ גן "נאות-שירן" (1622) 03-5743486

קבלנים מציעים

חברת "תושבות" בע"מ יוזמת הקמת עמותות לפרוייקטים באזורים הבאים: *גבעתיים שטח 9 (מגורים ומסחרי) *גבעתיים לב העיר (מגורים ומסחרי) *פ"ת כפר-גנים, שכונת קוטג'ים אקסקלוסיבית. פרטים: דיינס 50 ת"א 03-237082 03-226432 (28034) 050-20038

ברעננה 5 חדרים במרכז גבוה סטנדרט 052-450177 (2784) 052-911331

דירות למכירה

ת"א - גן

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

בנווה-אביבים, דירת 4 חדרים+ מיזוג השכלולים, קבלן ביזבוזים, ה"באייר 24, 03-262894 03-259689 (26532)

בבני-ברק צמוד לקריה הרצוג 4 בבנית דירות גג (24464) 03-9341850

ברמת-גן באזור יוקרתי במגדל בנייה דירות אחרונות 4, 4.5 03-728924 (24196) 03-730967

בנווה-אביבים דירה בת 5 חדרים, מרווחת ומושקעת עם הרבה תוספות. פינוי גמיש של: (19726) 03-428422

מחזה לא אצלנו! 4+ חדר אוכל בצפון (6969) 03-5465854

דירות למכירה 3–3½ חדרים

מעוניינים לקנות/ למכור דירה ביד-אליהו והסביבה 382638 "גוילי" (28219)

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 1–1½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות למכירה 1–1½ חדרים

שרון

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

בהוד-השרון בדיעות בבניה 5 ומרפסת ודירות קוטג' 03-9341850 (24690)

בכפר-סבא בכרמל 32 בבניה 5 עקורים+ מרפסת פתוחה "מירצקי" 03-952346 (20136) 03-413501

דירות למכירה 3–3½ חדרים

חולון-בת-ים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

ש.א.פ. בע"מ החלה במכירת דירות 4 חדרים מפוארות ודירות גג. בחולון, בקרן-היסוד 28, ובגבעת-התחמושת 39. פרטים: סוקולוב 64 חולון. טלפון (7863) 03-886565

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות למכירה 3–3½ חדרים

דירות למכירה 2–2½ חדרים

דירות גג

בגבעת-שביון ברחוב הגליל דירת גג מפוארת 169 מ"ר +100 מ"ר גג, במחיר למזומן כולל מע"מ 354,000 ש"ח (210,000 דולר) "אפריקה-ישראל להשקעות" 03-650281 (2003)

פנטהאוז בצפון "נוה" אביבים מפואר+ ומספות "נאות-שירן" (1632) 03-5743486

מחזה לא אצלנו! קוטג' פנטהאוז 3½ בצפון (29477) 03-5465854

ביקוש דירות

לדיפלומט דרושה להשכרה/ קניה וילה או דירה יפה. בגבעתיים או רמת-גן. סודיות! "אנגלו-סכסון" (1264) 03-738121

דירות בשכ"ר

הרצליה בנוה-אמירים דירות "4 חדשות+ תוספות+ עלפונים "קוראל" 03-288943 03-292616 (25568)

בקרית-העיר להשכרה 4 מפוארה ובקומה גבוהה מיידית בלעדי "קוראל" 03-288943 03-292616 (3529)

דירות מרוהטות

עסקים

בתי מלאכה

מחסנים

אולמות

חנויות

להשכרה 140 מ"ר ב"ג ליד הבורסה+ חניה (22995) 03-449249

משרדים

ברמת-גן, להשכרה, ליד גשר-ההלכה, בגדלים שונים: 70- 500 מ"ר, אולמות חדשים, מחולקים ומסודרים+ חניה! "אנגלו-סכסון" (26339) 03-738121

להשכרה בהזדמנות!!! בגדרי-פתח תקוה 200- 300 מ"ר. "רשף-נכסים" (1893) 03-5742777

להשכרה בהרצליה 450 מ"ר, משרדים+ מיזוג "רשף-נכסים" (1645) 03-5742777

מבני תעשיה

למכירה בחולון עד 1000 מ"ר אפשרי למזון "רשת נדלן" (25914) 03-7523949

להשכרה בפ"ת 350/ 700 מ"ר ק"ק "רשף-נכסים" 03-5742777 (21409)

מגרשים

ברחובות, להשקעה, ליד המכון, דונם חקלאי "דיוד פלוס" 08-463132 08-469520 (18964)

למכירה 2 דונם לתעשיה בהרצליה פיתוח מיקום מעולה (18701) 03-449249

בהזדמנות! בלב ת"א מגרש ל-22 חדר, 330,000 דולר בלבד. (6863) 03-658826

הצעות עבודה

לרשת שיווק באזור המרכז דרושים/ות קופאים/ות מנוסים/ות, מחסנאים ומנהלי מחלקות לעבודה במשמרות 03-282842 (19812) 03-9659733

מפעילי מכונות בוגרי בי"ס מקצועי מגמת מכניקה +נסיון תעשייתי לעבודת משמרות באזור רחובות "קרירה" (19184) 08-465277

מכונאי אחזקה בוגרי בי"ס מקצועי מגמת מכניקה +נסיון תעשייתי לעבודת משמרות באזור רחובות "קרירה" (19140) 08-465277

לבית תוכנה דרושה מנהלת משרד אינטליגנטית כישורים ידיעת עיברית אנגלית והפעלת מעבד תמלילים חובה שעות 9:00-17:00 יום שישי 9:00-13:00 03-402158 (18737)

פקידים/ות

לחברה מסחרית ליד קניון איילון בר"ג מזכירה בעלת נסיון: עבודות מזכירות, יבוא והדפסה ע/א 5 ימים. בכתב +קורות חיים ונסיון לת.ד. 6230 ת"א עבור 1106 (20401)

מזכירות מנוסות ע/א +עיבוד תמלילים לחברות בחולון נס-ציונה פתח-תקוה 03-9659733 (19775) 03-282842

עובד/ת בעל/ת ידע בשפה הערבית, לעבודה עם קהל, באזור טול-כרם, למספר חודשים. תנאים טובים+ הסעות, עדיפות לתושבי/ות נתניה. "מנפאואר" הרצליה, בן-גוריון 33, א'-ה' 08:00-16:00 (19713) 052-576060

מזכירה עברית אנגלית +עיבוד תמלילים אקדמאית עם או בלי נסיון "קרירה" (19192) 08-465277

עובדי מחשב

מורים וגננות

עוזרות ומטפלות

טבחים – קונדיטורים

גזירה תפירה

למפעל "סריג הלן" בת"א דרושה תדמנית מנוסה. תנאים טובים (19842) 03-835154

מנהלת מתפרה למפעל ליצוא בת"א עם ניסיון רב למשרה מלאה. תנאים מצוינים (19822) 03-835154

הנהלת חשבונות

טכנאים הנדסאים

שרטוט וגרפיקה

חשמל ואלקטרוניקה

עובדי יהלומים

ספרים/ות

נגרים

נהגים

מחסנאים

מוכרים/ות

סוכנים – מקדמי מכירות

עובדי נקיון

עובדי מתכת

هكذا في الأصل

MEMBERS CLUB OF ALEXIS

ירושלים

ריפוי והרזיה

חיפה

הכרזות

אשדוד

בבנין חדש לקראת איכלוס "בלב אשדוד" דירות איכות 3 ו-3½ חדרים ביצוע סביבתי מלא, תנאי רכישה נוחים. 08-525133 (21367) 03-5614251

באר שבע

דירות

אבזרים וחלקים

ביקוש רכב

השכרת רכב

חלקי רכב משומשים

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

מכונות כתיבה

חיות בית

הלוואות

שטיחים

פוליש ונקיון

ציפוי אמבטיות

ריפוי והרזיה

TEL-AVIV ESCORT

"THE PRINCES"

מזגני אויר

מזגנים מפוצלים חדשים 2½, 2,500.- כולל התקנה (2 מטר צנרת) +מע"מ 03-812720 (20785) 03-812724

פורד

פיג'ו

רנו

פיאט

מרצדס

לנציה

מיני מינור

מסחריות

סוזוקי

סובארו

סיאט

סיטרואן

בי.איקס 1600 1988 טי.אר.אק. אוטומטית +כל התוספות. אפשרות החלפה. "מכוניות לינקולן" יצחק שדה 1 ת"א 03-5620142 (19454)

סימקה-קרייזלר

פולקסווגן

ספיישל D.L 1600 86 מיילי +מזגן תוספות (20044) 03-384597

ב.מ.וו.

ג'יפים

דייהטסו

דלתא

וולבו

ווקסהול

טנדרים

אלפא רומיאו

אמריקאיות

קדילאק 79 פלטווד שמורה באופן יוצא מהכלל 08-563188 (20955)

דרושים רתכים מסגרים למפעל בתל-אביב. הסעות+ ארוחות. 03-221726 "אטלס" (18605)

עובדי מוסך

שומרים

ביקוש עבודה

מכוניות

אאודי

אוטוביאנקי

אוסטין

אופל

[illegible]

דבר
עתון לאנשים מבינים

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות •

מכונית תופת

מכונית תופת ובה 50 ק"ג טנ"ט התפוצצה אתמול במערב ביירות המוסלמית. בפיצוץ נהרג אדם אחד ונפצעו שישה הולכי רגל. (צילום: א.פ.)

סוריה הוציאה את כל משקיפיה הצבאיים מהכפרים שליד צידון

ביירות (רויטר). – סוריה הוציאה אמש את משקיפיה הצבאיים מהכפרים שליד צידון [illegible]

האינטרנציונל הסוציאליסטי: מל"פ הכירה בעקיפין בישראל

[illegible] ועידה בינלאומית מאולתרת, בהשתתפות הצדדים לעימות המעצמות. עדיין לא נקבע מי ייצג בה את הפלשתינים.

המסמך החדש גובש אמש פה אחד בוועדת המזרח התיכון בכינוס מועצת האינטרנציונל בפאריס ונחשב כמתון וכרע במיעוטו לישראל נוכח ההתלהבות מיוזמת אש"ף במפלגות [illegible] קראו לברה"מ וסין "לכונן בהקדם יחסים דיפלומטיים עם ישראל על מנת לקדם ועידה בינלאומית". כל הצדדים נקראו לשים קץ לטרור.

נציג אש"ף, אילן הלוי, יחזור וינסה להשיג לארגון של משקיף קבוע. חנא סניורה אמור להופיע היום בנאום בפני המליאה, ולהביא את עמדת אש"ף.

קארלוס פרז – נשיא ונצואלה לאחר שכיהן בתפקיד ב־79־74

קאראקאס (ע"ד, ע"צ). – קארלוס אנדרס פרז, מי שכיהן כנשיא ונצואלה בין השנים 1974 עד 1979 נבחר לתקופת כהונה נוספת.

מיד לאחר שיריבו, איש המפלגה הנוצרית־דמוקראטית, אדוארד פרנאנדז הודה בתבוסתו, הכריז פרז בפני תומכיו כי הממשלה החדשה תעשה להחייאת הכלכלה, תדאג לתעסוקה מלאה, תחזק את המטבע הלאומי ותעל לשיפור חיי העם. יצויין שפרז, איש מפלגת הפעולה הדמוקרטית השלטת במדינה, הלאים את תעשיות הנפט והברזל בתקופת כהונתו הקודמת.

פרז, המכהן כסגן נשיא האינטרנציונל הסוציאליסטי, אמר לתומכיו כי כבר קיבל ברכות טלפוניות ממנהיגים ברחבי תבל, וביניהם נשיא אקוואדור רודריגו בורחה, נשיא קוסטה ריקה אוסקר אריאס סנצ'ז, נשיא פרו אלאן גארסיה וראש ממשלת ספרד פיליפה גונזאלס.

מיד לאחר שנבחר כנשיא ונצואלה הצהיר פרז כי חייבים לנהל מו"מ כדי להסדיר את בעיית החוב המכביד על מדינות אמריקה הלטינית: "אין כל אפשרות לשלם את החוב בתנאים הקיימים", אמר הנשיא הנבחר בראיון ששודר בטלוויזיה. יצויין, כי במהלך מסע הבחירות התמקד פרז בבעיית החוב הלאומי של ונצואלה, שנאלצה להקדיש 70 אחוז מתמורת הייצוא לכיסוי תשלומים על חשבון החוב זה המסתכם ב־32 מיליארד דולר.

לפי הודעה שפורסמה על ידי רשת טלוויזיה פרטית זכה פרז ב־51.4 אחוז מכלל הקולות (3,893,888 קולות) לעומת 36.7 אחוז (2,734,007 קולות) שקיבל יריבו אדוארדו פרנאנדז. לפי רשת טלוויזיה אחרת, הנצחון של פרז גדול אף יותר. מקור זה קובע שהוא קיבל 5.41 אחוז מהקולות, לעומת 33.7 אחוז שקיבל יריבו.

שביתת התחבורה לשבוע רביעי: הצבא מארגן ההסעות לפאריס

פאריס (ע"ד). – משאיות של הצבא הסיעו היום נוסעים לפאריס, בשעה שהשבתת מערכת התובלה של הבירה נכנסה לשבוע הרביעי. נודע כי המו"מ בין האיגודים המקצועיים להנהלה שרוי במצב של קפאון.

רק קטע זעיר של קווי רכבת הפרברים מופעל. שני הקווים האחרים סגורים לחלוטין. 350 משאיות של הצבא בסיוע צי של אוטובוסים פרטיים, שהופעלו לראשונה על־ידי הממשלה הסוציאליסטית בשבוע שעבר, הוחזרו לשירות אתמול כדי לסייע בהעברתם של מיליון עד שני מיליון נוסעים לבירה.

נהגי הרכבות של מערכת הרכבת התחתית המרכזית הצטרפו לשביתה וכתוצאה מכך הופסקה פעולתן של כמחצית הרכבות. רק כמחצית מבין האוטובוסים נעים בכבישים. שביתת שבת הצעירות במוסך ראשי של שרות האוטובוסים באיבריי שבדרום פאריס, הפסיקה את מהלכם של כל האוטובוסים גם בדרום. גם הרכבת התחתית במארסיי נפגעה על־ידי הפסקת תנועה בשעות הבוקר.

שר התחבורה, מישל דלבאר, פנה לאיגודים המקצועיים ולהנהלה אתמול בבקשה שיחדשו את המו"מ. השיחות בקשר לתביעות השכר של האיגודים המקצועיים התמוטטו בשבוע שעבר.

חמשת האיגודים שהכריזו על שביתה איימו שיפסיקו את כל השירותים היום.

עובדי המינהל בשטחים תובעים תנאים זהים לצעירים ולוותיקים

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

העובדים הישראלים במינהל האזרחי בשטחים דורשים להשוות את תנאי הפרישה של הצעירים שביניהם לתנאים של העובדים הוותיקים שהחלו לעבוד שם לפני 1978, היות שהסיכונים בעבודה הם אותם סיכונים לכולם.

לפי הסכם פיצויים משנת 1978 זכאים עובדי המינהל שהחלו לעבוד שם לפני שנת 1978 לצאת לפנסיה בגיל חמישים ולקבל עוד שתי משכורות חודשיות בנוסף לפיצויים שיקבלו.

יו"ר ועד עובדי המינהל האזרחי ברצועה, איתן לוי, אמר, שההסכם הזה מקפח את העובדים הצעירים. "זה הופך אותם לעובדים מסוג ב', בעוד שמבחינת הסיכון הם סוג א'", אמר. לדבריו, מגלות המפקדות הבנה לתביעה, אבל במשרד האוצר אין מתייחסים כלל לתביעה.

לוי, המשרת כקצין המטה לתחבורה במינהל האזרחי ברצועה, אומר, כי התקשורת אינה מדווחת על הסיכונים והפגיעות בעובדי המדינה בשטחים. בשבוע שעבר, לדוגמה, נופצו זגוגיות מכוניתו פעמיים מאבנים.

דרישה אחרת של עובדי המינהל היא להעלות את שיעורי פיצויי הפרישה שלהם מ־2 אחוזים ל־3 אחוזים לכל שנת עבודה בשטחים, שכיום הם מגיעים בעת הפרישה, לאחר כעשרים שנות שירות, לפנסיה של 40־50 אחוז בלבד.

ועדת המודיעין של ועדת החו"ב הפעילה בין ועדות הכנסת ה־11

מאת שלמה גינוסר, סופר "דבר" בכנסת

ועדת המשנה של ועדת חוץ ובטחון לענייני שירותי המודיעין והבטחון היתה ועדת המשנה הפעילה ביותר בארבע השנים האחרונות. כך עולה מדו"ח היו"ר היוצא של ועדת חוץ ובטחון, אבא אבן, המסכם את פעילות הוועדה בכנסת ה־11.

מהדו"ח עולה, שוועדת המשנה לענייני שירותי המודיעין קיימה בתקופה זאת 155 ישיבות (לעומת 56 ישיבות בלבד בכנסת העשירית). ועדת המשנה לענייני רכש קיימה בתקופה האמורה 62 ישיבות, וועדת המשנה לתפיסת הבטחון ויישומה קיימה 48 ישיבות. שאר ועדות המשנה קיימו 20 ישיבות ופחות.

'האורח' המבוקש ביותר בארבע השנים האחרונות בוועדת חוץ ובטחון (במליאת הוועדה ובוועדות־המשנה) היה שר הבטחון – השתתף ב־67 ישיבות. אחריו – ראש אמ"ן (אז, להילופין, ראש חטיבת המחקר באמ"ן) – 61 ישיבות. ראש הממשלה הופיע בתקופה זאת בפני ועדת חוץ ובטחון 52 פעמים (שמעון פרס – 32 פעמים ויצחק שמיר 20 פעמים). ראש השב"כ הופיע בפני ועדת חוץ ובטחון וועדות המשנה שלה 35 פעמים בארבע השנים האחרונות, וראש המוסד – 25 פעמים. שר החוץ השתתף בישיבות ועדת חוץ ובטחון 35 פעמים בכנסת ה־11 (שמיר כשר חוץ השתתף ב־15 ישיבות ופרס כשר חוץ השתתף ב־20 ישיבות).

בסופו של דבר היא תהיה רחבה מאמינים ח"כים בליכוד ובמערך

מאת שלמה גינוסר ואמיר רוזנבליט, סופרי "דבר"

לאור ההתפתחויות האחרונות מבקש יצחק שמיר לשמור על אופציה של ממשלה רחבה, שבמרכזה יעמדו הליכוד והמערך – כך מעריכים חוגים פרלמנטריים בליכוד ובמערך. מקורות בסיעת הליכוד אמרו אתמול, כי מסקירתו של ראש הממשלה אתמול בפני סיעת הליכוד בכנסת היה אפשר להתרשם, שהוא מאמין כי בסופו של דבר תוקם ממשלה רחבה. בסיעת המערך אמרו אתמול גורמים, המצדדים בממשלה רחבה בהשתתפות המערך, כי אם יחזור הליכוד ויציע למערך לפתוח במגעים על הצטרפות לממשלה רחבה, יש סיכויים רבים שמרכז מפלגת העבודה יגיב על כך בחיוב. לדעתם, אותם גורמים במערך אשר התנגדו מלכתחילה להצטרפות לממשלה רחבה התחזקו בעמדתם זאת, בעקבות ההתפתחויות האחרונות במפלגה אחר כשלון המגעים עם אגו"י.

ראש הממשלה אמר אתמול בישיבה סגורה של סיעת הליכוד, שהתכנסה בלשכת ראש הממשלה, כי בתקופת מערכת הבחירות הוא הרגיש, שאין היענות לדיבורים על ממשלת אחדות לאומית ולכן נמנע מלהדגיש נושא זה. אולם, לאחר הבחירות חל 'שינוי דרסטי' והראיה: זרם מיברקים וקריאות מחוגי המפלגה בו לכונן ממשלה רחבה. "אני מוכן לשלם מחיר כאילו נוגד את השקפתי, אם כי קשה לתרגם קביעה זאת לשפת המעשה", אמר שמיר. ראש הממשלה אמר עוד "פנינו למערך ואמרנו שעליהם להפסיק את השיחות עם המפלגות הדתיות בעת המשא ומתן אתנו. התפשטה אווירה של תשדורות, כאילו אנחנו רוצים לקפח את המפלגות הקטנות".

על תביעות המפלגות הדתיות אמר שמיר: "צריך לקבוע קוים אדומים". בהמשך סקירתו בסיעת הליכוד אמר ראש הממשלה: "כיום אנחנו עוסקים בהקמת ממשלה צרה בלי שאמרנו נואש לאפשרות של ממשלה רחבה. ממשלה רחבה יכולה לבוא בעוד חודש, או בעוד שנה. זה מצב רצוי, אך כיום אנחנו פועלים להקמת ממשלה מצומצמת".

יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ שרה דורון, אמרה, כי עדיין רב הנסתר על הנגלה במשא ומתן על הרכבת הממשלה. ח"כ פנחס גולדשטיין חזר על הצעתו לקיים בחירות חדשות בהקדם, ואילו ח"כ פסח גרופר אמר: "נגזר עלינו ללכת לממשלה צרה. פרס התגלה כמי שאי אפשר לסמוך עליו". ח"כ מיכאל איתן אמר: "צריך לשלם מחיר לשותפים הקואליציוניים. לעולם לא נוכל להקים ממשלה בלי הדתיים".

קאווס ביילין

המחלוקת החריפה בין לשכת פרס ללשכת רבין והדו־קרב המילולי החריף בין רבין לבין ח"כ יוסי ביילין היתה שיחת היום בכנסת. שרה דורון, אמרה כי עכשיו וטרינארים יכולים לעסוק במחלוקת הפוליטית, והגדירה את ההתכתשות בין רבין לביילין "קאווס ביילין".

ארבעה חברי כנסת של המערך קראו אמש ליצחק רבין "לגלות איפוק ונימוס פוליטי בכל הנוגע לוויכוח הפנימי במפלגה". הח"כים אברהם בורג, אפרים גור, אלי דיין ועמנואל זיסמן אמרו אתמול בהודעה משותפת: "זה הזמן לשמור על קורדות. איבוד השרות אינו משמש בהכרח היתר לאיבוד כל רסן של יחסים אישיים וחבריים".

בנבוב למען אחדות

יו"ר מועצת גבחורי הנגב וראש המועצה המקומית אופקים, יחיאל בנבוב, שיגר אתמול מברק לנשיא המדינה, חיים הרצוג, וביקשו – בשם ראשי הרשויות המקומיות בנגב – לעשות ככל הניתן להקמת ממשלת אחדות לאומית, שבמרכזה יעמדו שתי המפלגות הגדולות, על בסיס של שוויון מלא.

בנבוב ציין, כי נוכח המצוקה הקשה השוררת בנגב, המתבטאת באבטלה קשה ובהגירה שלילית גבוהה, הקמת ממשלת אחדות היא צו השעה.

פרופסורים למען ממשלה רחבה

קבוצת פרופסורים, ובהם פרופ' אפרים אורבך, פרופ' בנימין מזר, פרופ' נתן רוטנשטרייך ופרופ' רות בקי סרו אתמול לפני הצהריים אל בית נשיא המדינה והביעו בקשתם, שהנשיא ישתדל בכל יכולתו להביא להקמת ממשלה רחבה.

אל הנשיא מופנות פניות רבות, מכל שכבות הציבור, הקוראות לו לעשות הכל למען מטרה זו.

מפקד הרצועה במשפט 'גבעתי': לא הוריתי להכות לצורך הרתעה

מאת [illegible], סופר "דבר" בדרום

מפקד כוחות צה"ל ברצועה, תא"ל צבי פולג, הודה אתמול את מעצרו והבהירה במשפט ארבעה חיילי 'גבעתי', הנאשמים בהריגת תושב ג'באליה, האני אל־שאמי, כאילו הוא שהנחה את הכוחות להכות תושבים, כדי להרתיע.

הסניגורים ציטטו קצינים ששירתו בעת ההריגה בגזרת צפון הרצועה. הקצין, שמונה למפקד הצבא של הרצועה בימי השנה, אמר, כי לא הוא שנתן פקודות כיצד ינהג הצבא בפעילותו בשטחים. ההוראות כתובות בפקודת קבע של הפיקוד, אמר, והציג ספר צהוב עבה הכולל אותן. עם זה לעתים הוא נותן פירושים והבהרות לפקודות הללו על־פי המצבים המשתנים.

לדבריו, הוא נפגש אחת לשבוע עם מפקדי הכוחות (מג"דים) להערכת מצב ולניתוח אירועים שאירעו בשבוע החולף. אם יש צורך, הוא נותן במהלך הפגישות פירושים למה שאין ביכולת המלה הכתובה לפרט. תא"ל פולג אמר, כי המצב בשטח "אינו סטרילי" ואינו שחור לבן והסביר, שהחיילים, שהוא רואה עצמו אחד מהם, "עושים עבודה קשה מאוד בתנאים קשים מאוד". לשאלת הסניגור, עו"ד עודי עצמון, חזר והבהיר, כי "שימוש בכוח אינו מטרה. זה אמצעי. ברגע שהמפקד הגיע למסקנה שהושגה המטרה שלמענה הופעל כוח, אין להשתמש בזה יותר". הכוונה היא, שאין להפעיל כוח נגד חשודים לאחר שהתפזרה הפרעה והם נעצרו. "אם האיש שנתפס אינו מפעיל כוח – העניין נגמר. אם הוא מתנגד לכפיתתו – מותר להפעיל כוח".

תא"ל פולג גילה, כי בעקבות המקרה הנידון עתה בבית הדין הצבאי, ניתנו הוראות שלא להשפיל אבות לפני ילדיהם ע"י הכאתם, מפני שהדבר פוגע במסורת ובתרבות הערבית. כן הוצג דף הוראות, שמקבל כל חייל הבא לשרת ברצועה. הוא אמר שהוא אישית ראה חיילים שהיכו מפירי סדר בניגוד לפקודות. הוא נהג לנזוף בחיילים אלה בתקווה שהתנהגותם לא תישנה. כששאלו אותו השופטים אם לא מוטב להעניש, אמר, שמדובר באנשי מילואים הבאים לשירות בשטחים כשהם מושפעים בכל מיני גורמים חיצוניים.

כשנשאל שוב ע"י סרן דוד גרינהאוז מהסניגוריה, אם המפקדים והם מח"ט המשרת בפיקודו, אל"מ מ', סמג"ד ושמו ח' ומ"פ מגבעתי, סגן רפי טויל, קיבלו הנחיות להכות גם כדי להרתיע, אמר תא"ל פולג, שהוא לא נתן ולא יתן פקודות הסותרות את פקודות הקבע של הפיקוד.

משנשאל אם לא שמע התבטאות של דרג גבוה יותר מאלוף הפיקוד "לשבור את העצמות" השיב, ששמע על כך רק בדיו. באשר לדברי הקצינים הנ"ל אמר, שיתכן שאמרו מה שאמרו על מנת לתת תימוכין לחיילים העומדים לדין. סא"ל דוד גרינולד, מג"ד במילואים שהיה מפקד גיזרת ג'יבליה בתקופה הנדונה, העיד על התידרוך וההנחיות שפיקודיו קיבלו לגבי השימוש בכוח. נאמר להם שאין להכות עציר לאחר שנתפס, ולא לפגוע במקומות רגישים – הראש, הבטן, אברי המין, מפתח הלב, בעת שמשתמשים בכוח נגד תושבים. אח"כ העיד תא"ל יעקב אור (מבדי), שהיה מפקד כוחות צה"ל ברצועה מתחילת ההתקוממות ועד יוני השנה.

עצרו את אמי וכלתי בישראל כי רצו לשבור אותי בחקירה

טוען בן 18 מלבנון החשוד שסייע למחבל

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

"החוקרים הרביצו לי עד שלא יכולתי לסבול יותר. הודיתי בכל דבר שהם רצו שאודה, רק שיפסיקו את המכות האלה. אחר־כך הם עצרו את אמי הזקנה ואת כלתי. עד כמה שאני יודע, הן עדיין בבית המעצר קישון. המעצר שלהן נועד אך ורק כדי לשבור אותי", כך טוען מוסטפה עבד אל־חכים חמוד, בן 18, מהכפר מרכבא שבדרום־לבנון, באמצעות עורך־דינו פתחי שביטה מהכפר טירה שבמשולש.

חמוד אומר שדייגי נעים ראג'בה, כבת 70, וכלתו איניתיסאר עלי תאופיק זוקב, בת 17, מהכפר מרכבא, נעצרו לחקירה בין התאריכים 22־19 באוקטובר, בעקבות פשיטה שערך צה"ל על הכפר. היתה זו פעולת תגמול בעקבות פיגוע מכונית התופת במעבר הגבול במטולה, בו נהרגו שישה חיילי צה"ל.

באותם תאריכים נעצרו גם שני בני משפחה נוספים, הוסיין מוחמד שהרי, בן 39, נשוי ואב לשישה, ומוחסין מוחמד עדווי. לשלושת הגברים מיוחסת אשמה של חברות ופעילות ב'חזבאללה' וסיוע לנהג המתאבד.

מוסטפה חמוד טוען באמצעות סניגורו, כי הוא נעצר בידי כוחות הבטחון משום שאחיו, איסמאעיל עבדול חכים חמוד, נחשב לאחד המנהיגים הבולטים של ארגון 'חזבאללה' בלבנון. חקירתם של שלושת הגברים הסתיימה, הוגש נגדם כתב־אישום לבית הדין הצבאי בלוד ומעצרם הוארך עד תום ההליכים המשפטיים נגדם. כעת הם כלואים בבית הכלא ברמלה. לשלושה מיוחס חשד, לפיו הם סייעו למחבל המתאבד להתקין את חומר הנפץ במכונית התופת. מוסטפה חמוד, כך נטען, ליווה את הרכב עד לשטח קטן מאוד מהמקום שבו ארע הפיצוץ.

חמוד טוען, כי מעצר בני המשפחה נועד לנקום באחיו, המנהיג ב'חזבאללה'. ככל הידוע, פרקליטות המדינה טרם החליטה מה יעלה בגורלן של שתי הנשים, היושבות כעת בבית המעצר קישון.

עד סגירת הגליון טרם ניתן היה לקבל את תגובת המחוז הצפוני של המשטרה, האחראי על בית המעצר קישון.

משרד הפנים יזרים תוך 10 ימים 7.5 מיליון ש"ח לרשויות הערביות

ובעקבות זאת יבטלו כנראה את תוכניתם לפנות לאו"ם על אפליה

מאת מרדכי חלילה, סופר "דבר"

משרד הפנים הבטיח לפעול מיד לרשויות המקומיות הערביות, כדי להוציאן מהמצוקה הכספית. המשרד יסייע ב־6 מיליון ש"ח למועצות המקומיות הערביות. נציגי המשרד גם הבטיחו להזרים בעוד שבוע לקופות המועצות הערביות 1.5 מיליון ש"ח נוספים.

אנשי משרד הפנים הבטיחו גם לבדוק מחדש את תקציבי הפיתוח המאושרים לרשויות המקומיות הערביות, ולבדוק אם יש מקום להגדיל את היקף התקציבים.

החלטת משרד הפנים הובאה אתמול לידיעתו של ראש מועצת [illegible], המכהן גם כסגן יו"ר המרכז לשלטון המקומי. ראש המועצה נפגש אתמול עם נציגי משרד הפנים ונציגי לשכת ראש הממשלה. בפגישה העלה את מצוקתן הכספית, ההולכת ומחריפה, של המועצות המקומיות הערביות. לדעתו, רוב המועצות לא מתפקדות כראוי ומתקשות כמה חודשים לשלם משכורות לעובדים ולהבטיח את השירותים הבסיסיים לתושבים.

היום אמור השר משה ארנס, הממונה על העניינים הערביים במשרד ראש הממשלה, להפגש עם נציגי הרשויות המקומיות הערביות, ולקיים דיון מיוחד בסוגיית הבניה הבלתי־חוקית במגזר הערבי. נציגי המועצות הערביות יפרשו בפני השר ארנס הצעות קונקרטיות שהוכנו על־ידם לטיפול מעמיק בבעיית הבניה הבלתי־חוקית. לדעתם, הפתרון היחיד הוא בהרחבת תחומי הבניה, וכן הכנה ואישור של תוכניות המתאר גם לכפרים הערביים. ראשי המועצות הערביות מבקשים גם שבכל דיון ישותפו נציגי הממשלה לשם מציאת פתרונות לבעיית הבניה הבלתי־חוקית, ויתבעו מהממשלה להקפיא זמנית את צווי ההריסה עד למציאת הפתרון.

סופר "דבר" מוסר, שלא מן הנמנע כי ועדת המעקב הערבית העליונה תוותר על כוונתה לשגר מסמך לאו"ם, בו היתה אמורה לפרוש את מכלול הבעיות של האוכלוסיה הערבית, נוכח ההיענות של משרד הפנים ולשכת ראש הממשלה לסייע בפתרון הבעיות התקציביות ולמציאת פתרונות לסוגיית הבניה הבלתי־חוקית.

סגן ראש עיריית עכו (ליכוד) קרא ל'טראנספר חיובי' והסעיר הערבים

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

כרוז, שהפיץ סגן ראש עיריית עכו, דוד ברלב (ליכוד), ביום ששי שעבר, הקורא ל"ייהוד עכו רק בטראנספר חיובי", מחולל סערת רוחות בעיר. אנשי רק"ח בעכו הפיצו כרוזי נגד, ואף ערכו כינוסי חירום, כדי להחליט כיצד להגיב על הכרוז.

בכרוז כותב ברלב, כי יש להחליט על עכו כ"עיר התנחלות יהודית". "לא נסכים ולא ניתן, שעכו תהפוך לעיר ערבית. נפעל להפסקת ההגירה היהודית מהעיר. די לכריעת ברך בעבור אתנן קולות; די לדגלי אש"ף בעכו. טראנספר חיובי – רק ברלב יכול".

ראש עיריית עכו, אלי דה קאסטרו, אשר כינה את הכרוז "יריית הפתיחה לקראת המאבק על תפקיד ראש העירייה", הוסיף, כי כרוז זה סיפק נשק לארגונים הערביים הקיצוניים, אשר החלו להתסיס את האוכלוסיה הערבית והפיצו כרוזים בגנות "הטראנספר החיובי".

אומר דה קאסטרו: "המונח טראנספר מעורר בכולנו אסוציאציות מחליאות. זהו שימוש ציני במושג מחליא, ואינני מאמין שהצהרות כגון אלה יגרמו לפתרון הבעיות הקיימות, או שיביאו להגירה המונית של ערבים מעכו. השימוש במונח זה אינו מקובל על שום מפלגה בישראל, כולל הליכוד. אסור להיגרר אחר גורמים שליליים וקיצוניים במגזר הערבי, אותם יש לגנות בכל פה. עכו תמשיך להתפתח כעיר של דו־קיום, שרק מערכת יחסים חיובית תאפשר את המשך פיתוחה".

בבית

חוטפי המטוס הסובייטי לישראל יורדים ממנו לאחר שהוחזרו לברה"מ. (צילום: א.פ.)

או"ם קורא לעיצומים נגד דרא"פ – ותובע מישראל להפסיק שת"פ

מרכז האו"ם (ע"ד). – העצרת הכללית של או"ם קראה אתמול למועצת הבטחון לשקול ללא דיחוי עיצומי חובה נגד דרום אפריקה.

ההחלטה, אחת מבין 11 העוסקות בנושא האפרטהייד שאושרו על פי עצרת אחר דיון ממושך, אושרה ב־149 קולות ורק שניים התנגדו ושניים נמנעו.

עצרת האו"ם כבר קראה פעמים רבות לנקוט בעיצומים כלכליים מקיפים נגד דרום אפריקה, אך על פי האמנה מוסמכת רק מועצת הבטחון לאשר צעדים כאלה. העצרת הכללית גם החליטה לקיים מושב מיוחד על האפרטהייד ו"תוצאותיו ההרסניות בדרום אפריקה". העצרת קראה לישראל לשים קץ לכל צורות שיתוף הפעולה הצבאי, הגרעיני, המודיעיני והכלכלי, "ובייחוד בתחום הטילים ארוכי־הטווח ולאספקה צבאית", עם דרום אפריקה. החלטה זו אושרה ב־106 קולות נגד 23 ו־26 נמנעים.

העצרת קראה לכל המדינות להטיל אמברגו נרחב על דרום אפריקה, הכולל פחם, זהב, מחצבים אחרים ומוצרי חקלאות מדרום אפריקה ומנמיביה. ההחלטה גם קוראת להפסקת כל קשרי האוויר והים עם דרום אפריקה.

עיראק: הטיל שפיתחנו יירט את טילי ישראל

מאת דן אבידן, סופר "דבר" לענייני ערבים

קצין עיראקי בכיר טען אתמול כי הטיל־נגד־טילים מסוג 'פאו־1' שעיראק ייצרה נועד ליירט את טילי הקרקע־קרקע ארוכי־הטווח שבידי ישראל.

גנראל עלא אדין חמאס כתב בעיתון העיראקי אל־ג'ומהוריה כי הטיל 'פאו 1' מסוגל ליירט את הטילים הישראלים, לטווח ארוך ובינוני, בעודם באוויר. הוא גם ציין, שהטיל העיראקי החדש מסוגל לשאת לוויין ריגול לחלל.

עם זאת ציין גנראל חמאס, כי לערבים אין כרגע צורך בלוויין ריגול, משום ששטחה של ישראל הוא כה מצומצם שניתן לאסוף אודותיה מידע מודיעיני באמצעים אחרים. הוא רמז כי הערבים מקווים לייצר בהמשך הזמן נשק שיאפשר להם ליירט לווייני ריגול ישראליים.

משלחת מגרוזיה תגיע היום לביקור בישראל

מאת יקיר צור, סופר המרכז של "דבר"

משלחת מגרוזיה בת תשעה אנשים ובה שחקני קולנוע ותיאטרון, סופרים, משוררים, שדרי ספורט ומרצים, תגיע היום לביקור בישראל. חברי המשלחת יהיו אורחיו של ח"כ אפרים גור ושל יוצאי גרוזיה בישראל.

במשלחת כוכבי הקולנוע והתיאטרון בגרוזיה, סופיקו צ'יאורלי וקטה מחרוה, גרם בשיאשווילי, סופר ומתמאי, עורך בטאון 'דבר התיאטרון היהודי', סימון אזיאשווילי, סופר ומתרגם, חבר אגודת הסופרים של ברה"מ, שנודע בעיקר בזכות תרגום שירה יהודית מימי הביניים לשפה הגרוזית, הסופר נודר גודבנידזה, עורך ראשי של בטאון האמנות הסובייטית ואחרים. המשלחת תשהה בארץ שלושה שבועות, וחבריה יפגשו עם שרים ואישי ציבור ויתארחו בישובי העדה הגרוזית בישראל.

אוביר: 5,000 יהודים בלבד מבקשים לעלות

מאת בת זבולוני, סופר "דבר" בירושלים

5,000 בקשות של יהודי ברית־המועצות להיתר עלייה לישראל נמצאות בטיפול של 'אוביר' – מחלקת האשרות במשרד הפנים הסובייטי – מוסר מנהל המחלקה, רודולף קוזנייצוב.

בהידרשו לדברי נשיא ארצות־הברית בטקס הקמת האנדרטה לזכר קרבנות הנאצים בוואשינגטון, כי מאות אלפים מיהודי ברה"מ מוכנים להיתר יציאה לישראל, אמר קוזנייצוב לסופר טא"ס, כי בתשעת החודשים האחרונים קיבלו 15,708 יהודים אשרות יציאה, ב־10 אחוזים יותר לעומת התקופה המקבילה אשתקד ופי 13 לעומת 1986. קוזנייצוב אמר, כי 75 יהודים מקבלי היתר יציאה חזרו בהם והחליטו להישאר בברה"מ. לדבריו, פחות משלושה אחוזים מקרב מגישי הבקשות נתקלו בסירוב זמני, מפני שהועסקו במפעלים בטחוניים.

טייס הודיע על תקלה ובאילת הוכרזה כוננות

מאת שמואל תגר, סופר "דבר" באילת

כוננות הוכרזה אתמול בצהריים בשדה התעופה של אילת, לאחר שקברניט מטוס 'ארקיע', שנשא 57 נוסעים מת"א, הודיע למגדל הפיקוח, כי גלגליו אינם נפתחים לנחיתה.

המטוס קיבל הוראה לחוג מעל השדה ובינתיים, נערכו במקום אנשי כיבוי אש, מד"א, אמבולנסים וכוחות צה"ל וכן מטוס של חיל האוויר.

הפקח במגדל הפיקוח הבחין, כי כל גלגליו של המטוס פתוחים, והורה לטייס לנחות, למרות שנורית הבקרה אצלו לא דלקה. לאחר 50 דקות מורטות עצבים נחת המטוס בשלום.

משק וכספים

"רשף" תתנגד לבקשת פירוקה
בשלב זה יימשך המסחר במניות החברה בבורסה

מאת אלי גולדברג

דירקטוריון חברת "רשף מחשבים" החליט להתנגד בבית המשפט לבקשת הפירוק שהוגשה נגדה על ידי חברת "אלבהמרון". הבקשה הוגשה לפני כשבוע בגלל חוב בסך כ-24,000 ש"ח שלא נפרע במועדו. לטענתה של "רשף" אין ממש בבקשה, והיא מהווה שימוש שלא כדין בהליך המשפטי.

חברת "אלבהמרון" טוענת שחובה של "רשף" מסתכם בכ-130,000 ש"ח. חוב זה נוצר בעקבות רכישת מכונות לציוד היקפי למחשבים על ידי "רשף". אולם הצ'קים בסך 24,100 ש"ח, שנמסרו על חשבון הרכישה, לא נפרעו על ידי הבנק. משא ומתן אינטנסיבי בין שתי החברות לפתרון הבעיה לא עלה יפה ובעקבות כך הוגשה תביעת הפירוק.

הבורסה הודיעה כי בשלב זה לא תפסיק את המסחר במניות החברה למרות תביעת הפירוק. למניות נרשם אתמול שער "מוכרים בלבד" בפעם השנייה, לאחר שלא נמצא להן קונה גם בירידה של 15 אחוזים. מאז הנפקתן של המניות בחודש מאי שעבר, איבדו כ-95 אחוז מערכן.

הידרדרותן של מניות החברה בבורסה היא פועל יוצא של מצבה העסקי העגום. במאזן החצי־שנתי האחרון הודיעה החברה על הפסד של כ-1.32 מיליון ש"ח, אשר מחק כמעט מחצית מהונה העצמי. הפסד זה גרם פיצוץ משא ומתן בינה ובין חברה־הבת של "כלל ביטוח", על אפשרות למיזוג ביניהן.

ידיעות שפורסמו לאחרונה על נסיונות בעל ענין למכור את מניות החברה במחיר סמלי, וכן להבחשה נכרכת על ידי החברה. שווי מניות החברה לפי שערן אתמול בבורסה עומד על כ-400,000 ש"ח. מסתבר שגם במחיר זה אין למניות קונים.

גידול ב-28% במכירת מכוניות חדשות השנה

מאת דוד מרשוב

גידול ב-28 אחוז חל במכירת מכוניות נוסעים 1988 לעומת מספר המכוניות שסופקו שנה קודם – נמסר מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

מהנתונים מתברר כי מאוקטובר 1987 עד ספטמבר 1988 סופקו 84,000 מכוניות נוסעים חדשות. כן מתברר, כי ברבע השלישי השנה סופקו לשוק המקומי כ-17,000 מכוניות נוסעים חדשות. ברבע הראשון השני של שנת המודל היתה רמת האספקה 7,300 מכוניות ו-8,200 מכוניות לחודש בממוצע ואילו ברבע השלישי והרביעי של שנת המודל ירדה האספקה של מכוניות נוסעים חדשות ל-6,300 ו-5,700.

במאמר על השלכות מדיניות המיסוי על התפלגות בעלי כלי הרכב לפי גיל, שהתפרסם בכתב העת "עיר ואזור" בהוצאת משרד הפנים קבע אליהו שטרן, כי באיזור המטרופוליטני של מרכז הארץ מתרכזים כלי הרכב החדשים ואילו רכב משומש עובר לשימוש באזורי הפריפריה.

"עיצוב 88" נפתחה בת"א

תערוכת "עיצוב 89" לתכנון ועיצוב הבית נפתחה אתמול במרכז הקונגרסים בגני־התערוכה בתל־אביב, ותימשך בכל ימי החנוכה, עד מוצ"ש ה-10 בדצמבר.

בתערוכה יוצגו מערכות ופריטי ריהוט, כלי־בית ואביזרים משלימים לכל יחידות הבית. בשטחי תצוגה המשתרעים על כ-3000 מ"ר מציגים כ-100 יצרנים, אדריכלים, מעצבים ויבואנים המייצגים יותר מ-400 חברות זרות מכ-20 מדינות ובעיקר איטליה, הנחשבת למובילה בתחום עיצוב הבית.

עם זה יותר מקום לקו הישראלי הצעיר, במסגרת ביתן התצוגה של תלמידי מגמת העיצוב של המכללה הטכנולוגית בחולון. לצורם יצירת אמנים צעירים יצירות פיסוליות העשויות להשתלב בעיצוב הבית וסביבתו. להדגמת עיצוב סביבת הקטן, למשל, גן יפאני על שטח של 750 מ"ר.

התערוכה מוצגת זו השנה השנייה וכוונת היזמים להשרישה במסורת חנוכה. המבקרים לא יוכלו לבצע הזמנות או רכישות במקום. הכניסה בתשלום.

הדו"חות של בנק המזרחי ב-9 החודשים ב-88
הפרשות לחובות מסופקים 67.7 מ' ש"ח; הרווח הנקי הסתכם ב-26.6 מיליון

[illegible]

הצעה: קרן הדדית של סוכני הנסיעות להבטחת כספי לקוחות

[illegible]

... הלקוחות, תידון באסיפה הכללית של סוכני הנסיעות והתיירות בישראל, במסגרת ועידת ה-50 להתאחדות שתיערך החודש.

... ציבור הנוסעים מהפסדים כספיים. הכוונה להשתמש בכספי הקרן, כדי לפצות לקוחות אשר שילמו תמורת שירותים שלא קיבלו מחמת קשיים כלכליים של סוכן הנסיעות. המדובר הוא במקרים של פשיטת רגל או צו פירוק וכו'.

קרנות דומות הוקמו במספר רב של מדינות כדי להבחין בין סוכן נסיעות מאורגן לסוכן נסיעות בלתי מאורגנת. התאחדות סוכני הנסיעות ...

מגזר סוכני הנסיעות והתיירות בישראל נמצא כיום במשבר כלכלי קשה כתוצאה מהצמדת מחיר כרטיס הטיסה לדולר מחד והקפאת שער החליפין של הדולר מאידך. גם הירידה במספר התיירים הבאים לישראל גרמה ירידה בהכנסות הענף. התאחדות סוכני הנסיעות מצויה בוויכוח חריף עם אל על המתנגדת לשקליזציה של כרטיסי הטיסה.

מכשיר ביתי לטיהור מים פותח בקיבוץ נתיב הל"ה

מכשיר לטיהור מי שתיה בשיטה פוטו־אלקטרית, פרי פיתוח ישראלי, מיוצר בקיבוץ נתיב הל"ה. המכשיר, המותקן על הכיור הביתי, משווק בישראל מזה כשנה. כמות מוגבלת מיוצאת ריש התעניינות במדינות רבות. המחיר לצרכן, כולל הרכבה, 670 ש"ח – מוסר מנכ"ל "ת.נ.ה. תעשיות נתיב הל"ה" חוני רגב.

לדבריו המתקן פותר גם את בעיית החיידקים במים הנובעים מזיהומים המצויים בתכיפות באזורים שונים. כל מסנן מהווה בשלב מסויים חממה להתרבות חיידקים הקיימים במים.

במכשיר של "ת.נ.ה.", הנקרא "תמי 4", פרט להוספת יוני כסף לפילטר הפחם הפעיל הוסיפו מנורה פוטו־אלקטרית הקוטלת את החיידקים.

חוסר ענין ונטיה לירידות

[illegible]

שערי מטבע חוץ ביום 5.12.88

המטבע	בנקנוטים – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות – לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5662	1.5858	1.5672	1.5868	1.5692	1.5889	1.5778
1 מארק גרמני	0.89	0.94	0.89	0.93	0.89	0.94	0.9101	0.9214	0.9078	0.9191	0.9099	0.9213	0.9159
1 לישט"ג	2.88	3.01	2.87	3.00	2.88	3.02	1.9319	2.9686	2.9200	2.9565	2.9367	2.9737	2.9501
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2664	0.2697	0.2658	0.2691	0.2665	0.2699	0.2681
100 ינים יפאניים	1.27	1.33	1.27	1.33	1.27	1.33	1.2912	1.3073	1.2880	1.3041	1.2920	1.3083	1.2993
1 גולדן הולנדי	0.79	0.83	0.79	0.83	0.79	0.83	0.8067	0.8168	0.8035	0.8135	0.8072	0.8173	0.8121
1 פרנק שוויצרי	1.07	1.12	1.06	1.11	1.07	1.12	1.0846	1.0982	1.0820	1.0955	1.0885	1.1022	1.0936
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2615	0.2648	0.2608	0.2641	0.2618	0.2651	0.2633
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.24	0.25	0.2438	0.2449	0.2435	0.2466	0.2443	0.2474	0.2459
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.23	0.24	0.2360	0.2389	0.2352	0.2382	0.2361	0.2391	0.2376
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.37	0.40	0.3843	0.3891	0.3839	0.3887	0.3852	0.3901	0.3875
1 דולר קנדי	1.30	1.36	1.30	1.36	1.30	1.36	1.3217	1.3382	1.3193	1.3358	1.3242	1.3408	1.3323
1 דולר אוסטרלי	1.31	1.44	1.32	1.42	1.33	1.42	1.3704	1.3876	1.3662	1.3832	1.3702	1.3874	1.3794
1 ראנד דרא"פ	0.45	0.54	0.42	0.57	0.44	0.61	0.6930	0.7017	0.6922	0.7009	0.6940	0.7027	0.6984
10 פרנקים בלגיים	0.43	0.44	0.42	0.45	0.42	0.44	0.4319	0.4373	0.4331	0.4386	0.4351	0.4406	0.4372
10 שילינגים אוסטריים	1.27	1.33	1.27	1.33	1.28	1.34	1.2917	1.3079	1.2895	1.3056	1.2968	1.3131	1.3019
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.27	1.20	1.28	1.21	1.30	1.2306	1.2460	1.2277	1.2431	1.2322	1.2477	1.2389
1 "אקו" (ECU)	—	—	—	—	—	—	1.8904	1.9141	1.8855	1.9091	—	—	1.9045
1 דינר ירדני	2.60	2.76	2.60	2.72	—	—	—	—	—	—	—	—	2.9978
10 לירות לבנוניות	—	—	—	—	0.02	—	—	—	—	—	—	—	0.0312
1 לירה מצרית	0.61	0.64	0.60	0.63	0.62	0.67	—	—	—	—	—	—	0.6942

שערי מניות

בנקים מסחריים

[illegible]

בנקים למשכנתאות

[illegible]

ביטוח

[illegible]

מסחר ושירותים

[illegible]

תעשייה

[illegible]

נסחרות במט"ח

[illegible]

דלק ונפט

[illegible]

רשימה מקבילה

[illegible]

חברות להשקעה

[illegible]

השקעה והחזקות

קליל אוס	1320	585			-	−685
קליל אגח	143.0	3.0				−3.0
לכיש 1	343	75.0	−7		−2.0	−75.0
לכיש 5	253					+50.0

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

[illegible]

هكذا من الأصل

הלוח הכללי ידיעות אחרונות הלוח הנפוץ ביותר

דבר ראשון בבוקר

דרוש/ה
רכז/ת הדרכה לדרג הניהולי הבכיר
התפקיד
* ריכוז קורסים וסדנאות למנהלים
* אחריות על תכנון, ביצוע ותאום השתלמויות

הכישורים
* השכלה אקדמית, רצוי מינהל עסקים M.B.A.
* שליטה טובה באנגלית, רצויה
* רקע מתחום התפקיד ובמערכות מידע - יתרון

תנאי השכר בהתאם לדירוג המח"ר ולנהוגי המוסד.
פניות בצירוף קורות חיים, בכתב יד, יש לשלוח למרכז הישראלי לניהול, ת.ד. 33033, רח' הבריגדה סולד 4, ת"א, 61330.

לעריכת ירחון כללי והבאתו לדפוס
דרוש
אקדמאי בעל נסיון וידע בדיני מסים ועבודה עד גיל 35.
לפנות לת"ד 26051 מיקוד 61260

לארגון קניות משקי הגליל העליון
דרוש
חשב
★ עדיפות לרואה חשבון
★ בעל ניסיון בהנהלת חשבונות ובטיפול במערכות ממוחשבות
★ מגורים באזור הגליל
נא לפנות בכתב אל: משקי הגליל העליון (עבור חשב) המועצה האזורית גליל עליון ד.נ. גליל עליון 10200

המגן לצרכן - ידיעות אחרונות
לעתון הצרכנות החדש של המדינה דרושים/ות בכל הארץ
נציג/ת מכירות
רק הטובים ביותר השרים הרבה הרבה כסף! מעל גיל 25, בעלי רכב
[illegible]
בגוש דן, השרון והשפלה: 03-650737/8, 656629
בחיפה: לחיה 04-711692 מ-16.00 ל-04-981898

[illegible]
דרושה
מזכירה
למשרה מלאה בעלת ידע באנגלית
03-7518464

לחברה קבלנית לבנין בשיח
דרוש הנדסאי בנין
[illegible]
03-9343867/8

גמנסיה [illegible]
מקיף עירוני ד' ראשל"צ
דרושים
מורים
1. מורה לתנ"ך: י'-יב
2. מורה לגרפיקה, שרטוט וכתב
לפנות: בבוקר - 03-946464
בערב - 03-951764

לבית"ס תיכון התישבותי
"אשל הנשיא"
ד.נ. נגב, 85310
דרושים
1. מורה לספרות
0.5 משרה (לתקופה של שלשה חודשים)
2. מורה להפעלת חממה מבוקרת
3. מורה למקהלה / חבורת זמר
(עבודה חלקית בשעות אחה"צ).
מועמדים בעלי נסיון והשכלה בתחומים אלה יתקשרו להנהלת בית הספר בכתב או בטלפון 057-423847

לחברת עמילות מכס מתפתחת
דרוש
מנהל מסחרי שיווקי
בעל יכולת ניהול מסחרית וכושר פיתוח שיווק בתחומי עמילות המכס והשילוח הבינלאומי.
יתרון לבעלי אחד מהכישורים הבאים:
★ רשיון סוכן מכס
★ רשיון משלח בינלאומי
★ רשיון סוכן ביטוח
נא לפנות בכתב-יד בצירוף קורות חיים לת.ד. 20519 ת"א, עבור "מנהל מסחרי"
— סודיות מובטחת —

להברת מחשבים גדולה
דרוש
פקיד יבוא
אחראי על התהליכי היבוא והיצוא של החברה
1) בעל ידע ונסיון בהליכי יבוא.
2) נסיון בתחום המחשבים ו/או האלקטרוניקה.
3) ידיעה טובה של השפה האנגלית - קריאה וכתיבה.
4) הכרות ביצוע עסקות FOB.
5) נסיון בעבודה מול עמילי מכס, הכרות תובלה בכיל ושלטונות המכס.
נא לפנות לטלפון 7525311 לדוד

לחברה העוסקת בתיירות פנים
דרושים/דרושות
● מנהל מכירות
● אנשי מכירות
מועמדים בעלי נסיון, מתבקשים לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 9 קרית אונו (עבור דרושים)

למוסד ציבורי גדול במרכז הארץ
דרוש:
איש מחשבים
דרישות התפקיד:
השכלה אקדמאית במערכות מידע או השכלה במדעי הטבע/חברה. עם שנות נסיון. לאחר שרות בצה"ל.
יש לפנות בצירוף קורות חיים לת.ד. 7093 תל-אביב
מודעה 582
מונים מתאימים יענו.

לרשת מסעדות [illegible]
דרושים/ות
★ מנהלים למסעדות
בעלי נסיון בענף
★ מנהל/ת לפאב
בצפון תל-אביב
טלפונים: 03-285748, 03-282867, 03-281308

עיריית חולון
דרושים
באגף ההנדסה
אדריכל/מתכנן ערים
בעל נסיון של לפחות 5 שנים בנושאים הבאים:
תכנון ערים - הכנת תכניות מתאר ותכניות מפורטות.
טיפול באישור תכניות בנין ערים ברשויות.
בקיאות בחוק התכנון והבניה.
אדריכלות - הכנת תכניות אדריכליות למבני צבור, פתוח שטחים צבוריים, עיצוב סביבה וכו'.
ניהול ותיאום עבודת צוות.
על המועמד להיות אדריכל רשום, בעל תואר מתכנן ערים בעל כושר עבודה עצמאי וכושר הבעה בע"פ ובכתב בעברית.
לקביעת ראיון נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים, תעודות והמלצות לעירית חולון, כח אדם, ויצמן 58, חולון מיקוד 58373, עד לתאריך 16.12.88.
באגף לאיכות הסביבה
תברואן - מפקח רשוי עסקים
כישורים: תברואני איכות הסביבה או תברואן מוסמך.
רצוי ידע בקריאת תכניות בניה והכרת "חוק רשוי עסקים".
נסיון במקצוע תברואה.
גיל עד 40 שנים.
היקף משרה 100% (מפקח 50% משרה).
התחלת עבודה - מיידי.
לקביעת ראיון נא לפנות לטלפון: 5027309

[illegible]

מגבית
נחושתן
דרוש
מנהל עבודה למחלקת הרכבת מעליות - שיפוצים
לאיזור המרכז
עדיפות לבעלי נסיון בענף המעליות
לפנות בכתב-יד, לת.ד. 1758 ת"א
לידי איתן ליפשיץ
— סודיות מובטחת —

לקורסי ערב לבגרות
דרושים
מורים מנוסים
במקצועות מתמטיקה ופיסיקה
(4-5 יח"ל)
רק מורים בעלי נסיון בהכנה לבגרות מתבקשים לפנות טל. 03-285288

עירית פתח תקוה
לעירית פתח-תקוה
דרושים
מפקחי רשוי
תאור התפקיד:
פקוח על הבניה הפרטית בעיר, הופעה בבית משפט בנושא דוחות, תביעות וכו'.
הכשורים הדרושים:
1. מהנדס, הנדסאי או טכנאי בנין מוסמך.
2. ידיעת השפה העברית על בוריה.
3. בעל רכב פרטי.
עדיפות תינתן לבעלי נסיון קודם בעבודות פקוח. תנאי שכר ייקבעו בהתאם לכשורים.
על המעונינים להפנות בקשותיהם בכתב לאגף כח אדם בעירית פתח תקוה עד ליום 20.12.88
בכבוד רב
דב תבורי
ראש העיריה

מילא
מרכז ייעוץ למשאבי אנוש
ללשכת מנהל כללי של תאגיד ציבורי גדול בת"א
דרושה
פקידה
* נסיון בעבודה עם מעבד תמלילים
* שליטה מלאה בעברית וידיעה טובה באנגלית
* נכונות לעבודה מאומצת ומגוונת גם מעבר לשעות העבודה הרגילות
* קומוניקציה ויחסי אנוש מעולים
* הופעה ייצוגית
תנאי השכר בהתאם לכישורי המועמדת.
נא לפנות בכתב יד עד ה-16.12.88
לת.ד. 22511 ת"א, מס' משרה 320.
מודעה זו מיועדת לגברים ונשים כאחד.

[illegible] תל-אביב
דרושים:
★ צנרי מיזוג אויר ועוזרים
★ [illegible]
הבנה במקרא תוכנית [illegible]
★ שרטט/ת
ארכיטקטורה נסיון של 3 שנים.
נא לשלוח קורות חיים
לת.ד. 28835 ת"א 61288 לידי [illegible]

SHARP סלון טוקיו
דרושים
מקדמי־מכירות
למוצרי חשמל ואלקטרוניקה
בשקיעים בכל חלקי הארץ בולל אילת
לטלפן, 03-339423/6 ליפעת

למשרד
רואה חשבון
בת"א
דרוש
יועץ מס
בעל נסיון של שנתיים לפחות
טלפון 03-333329

לא רק צעירות!!
דיילות מנוסות
הופעה נאה
וכושר שכנוע
להדגמת מוצרים ברשתות השיווק באזורים: ת"א, ר"ג, פ"ת, נתניה, רעננה, הרצליה וחולון.
שעות גמישות, עבודה מיידית.
חבר בנין מגדלור, בן יהודה 1 ת"א
טל' 03-5101420

לצ.מ.ל.
דרוש
מקדם מכירות לעבודות עפר
בעל נסיון רב במכירות והדגמות ציוד. לאדם נמרץ וחרוץ, תנאים מצוינים
03-804455/6

[illegible]
מנהל/ת חשבונות מנוסה
[illegible]
טל' 03-5814604 לדליה

דרושה
קבוצה לעבודות שלד בנין
08-581361, 08-585551

למסעדה בהרצליה
[illegible] דרושים:
★ טבח עוזר/ת טבח
★ עובדי נקיון [illegible]
03-871812
03-594530

מכבסי שירות למלונות
[illegible]
03-5566606

אגודה שיתופית לעזרה הדדית ולחסכון של עובדי הקואופרציה הצרכנית בע"מ
הזמנה
הננו מזמינים בזאת את כל חברי האגודה
לאסיפה כללית
שתתקיים ביום שלישי 20.12.88 בשעה 10.00 באולמי בני ברית רחוב קפלן 10 תל־אביב.
במידה ובשעה 10.00 לא יהיה מספר הנוכחים מספיק, תידחה האסיפה הכללית לאותו יום ובאותו מקום לשעה 11.00 ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים.
בסדר היום:
1. דו"ח על מצב האגודה.
2. אישור מאזן הקרן לשנת 1987.
3. בחירת מוסדות.
4. שונות.

קופת הגמולים של לעובדי הקואופרציה הצרכנית אגודה שיתופית בע"מ
הזמנה
הננו מזמינים בזאת את כל חברי קופת הגמולים
לאסיפה כללית
שתתקיים ביום שלישי 20.12.88 בשעה 11.00 באולמי בני ברית רחוב קפלן 10 תל־אביב.
במידה ובשעה 11.00 לא יהיה מספר הנוכחים מספיק, תידחה האסיפה הכללית לאותו יום ובאותו מקום לשעה 12.00 ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים.
בסדר היום:
1. דו"ח על מצב הקופה.
2. אישור מאזן הקופה לשנת 1987.
3. בחירת מוסדות.
4. שונות.

קרן השתלמות לעובדי הקואופרציה הצרכנית אגודה שיתופית בע"מ
הזמנה
הננו מזמינים בזאת את כל חברי קרן ההשתלמות
לאסיפה כללית
שתתקיים ביום שלישי 20.12.88 בשעה 12.00 באולמי בני ברית רחוב קפלן 10 תל־אביב.
במידה ובשעה 12.00 לא יהיה מספר הנוכחים מספיק, תידחה האסיפה הכללית לאותו יום ובאותו מקום לשעה 13.00 ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים.
בסדר היום:
1. דו"ח על מצב הקרן.
2. אישור מאזן הקרן לשנת 1987.
3. בחירת מוסדות.
4. שונות.

דבר עתון לאנשים מבינים

טלויזיה

קול המוסיקה
07.09 בהנאה נגינות, הנדל: "איקסקיון דינור מלכותיים"; בתחובן: 12 וריאציות על נושא מתוך "יהודה המכבי"; סרקטס: בהבאוליה מתוך "שמשון ודלילה"; קראל שלמוך: וריאציות על שיר חנוכה לכנור ויהזה בלוך: "הירהור יהודי"; קופלנד/היסבסקי: אסיוד על נושא יהודי; פ. ברחוים: "מנהגת ישראל".
09.00 בין חבריים - תכנית מיצירותיו של מתנרס, (נמסר ב־5.12.1961).
10.00 קונצרט בוקר - הנדל: "יהודה המכבי" אורטוריה, קטעים נבחרים; ורדי: "נבוקו", קטעים נבחרים; דליוס: "אפלאצ'יה", וריאציות על שיר עבדים עתיק; ורדי: תימנון תאוזמות.
12.57 פינת השיר - שירי מרי וחופש, טוב דיקן. לאונרד כהן.
13.00 קלאסיקל, לנושפים חידה.
14.06 אמנים באולפן - דורון סיליסטר, צ'לו, מנחם ויגברג, פסנתר - באך: סונטה בסול מינור. ר.ו.ב. 1029; פרנק: סונטה בלה מזור (במקור לכנור); שוברט־ליסט: 2 שירים (נ. בלינקית, פסנתר).
15.00 אנתולוגיה בצליל - מוסיקה קולית איטלקית של הבארוק; אלסנדרו סקרלטי. פרגולזי.
16.00 קונצרט קאמרי - ולטר האוציג - רסיטל לפסנתר (הקלטה של קונצרט שהתקיים במרכז למוסיקה [illegible] בחודש מרץ השנה) שוברט: פנטסיה "ואנדרר"; [illegible]; ברהמס: בלדה ברה מינור אופ. 10, אינטרמצו בלה מזור אופוס 118 סונטה בפה מינור אופוס 5.
17.30 תנו לארץ לדבר - בתחובן: וריאציות על נושא מתוך "יהודה המכבי" מאת הנדל.
18.30 קונצרט קולי - עם [illegible] פאברוטי: אריות מיורות מאת ורדי; אריות מתוך "לה בוהם", פוצ'יני; אריות מתוך "לוציה דה לאמרמור" דוניצטי; שירים נפוליטאניים.
20.05 הדלקת נר רביעי של חנוכה ומעוז צור.
20.10 פריימה - יוהן שטראוס: ולס הדובה הכחולה; יוהן שטראוס, בעבוד שולץ אוולר: ערבסקות על משאים מתוך הולס "הדובה הכחולה" (פ. פאוקה פסנתר).
20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית ירושלים רשות השידור - הקלטה מקונצרט שהתקיים באולם הנרי קראון מנצח: פרנטישק ד' אבאלס, סולן: דניאל עדני, פסנתר - מנדלסון: הפתיחה "מערת פינגל" אופוס 26; בטהובן: קונצ'רטו מס' 3 בדו מינור אופוס 37. "אנתולוגיה קטנה לשירה" והפעם: "העולם כאוסף חפצים" - עם המשורר ישראל אלירז. דבוז'אק: סימפוניה מס' 9 במי מינור. אופוס 95 "בן העולם החדש".
23.00 נקטורן.

רשת א'
15.30 האוניברסיטה המשודרת "יצירת מילים בעברית בת־זמננו", והפעם: "צורני הנקבה בעברית" (חלק שני) פרופ' אורה שוורצוולד.
16.05 מועדון שעון הזהב - מעולמו של האדם המבוגר.
18.06 הדלקת נר רביעי של חנוכה ומעוז צור.
22.05 שכינו יחד כל אחד לחוד והפעם: "קו מחוד עם העובדת הסוציאלית זיוה לייטה והפסיכולוג משה כאר.
23.50 קריאה מספר המקבים.

רשת ב'
09.05 בראש צעיר - תלמידים בתוכנית.
15.05 שמונה ימים - שמונה מרכזות - מרד המכבים מנקודת ראות מודרנית, והפעם: "מהיר חידוש הלאומיות. הנקמה בחשמונאים ועמות המרדות".
17.05 מי ימלל, שירים ומקראות לחג החנוכה.
18.06 הדלקת נר רביעי של חנוכה ומעוז צור.
18.11 אצבע על הדופק - בענייני בריאות ורפואה.
19.35 שירים עבריים.
20.05 פרקי חזנות "בבקשתך", מחזור שיר.
22.05 באה העיר.
23.05 שוטטות.

רשת ג'
16.05 פסטיבל 88 - שידור חי מהיכל הספורט ביד אליהו משתתפים: ירדנה ארזי, אדם, שרי צוריאל, ששי תיימן, גידי גוב, חיים משה, רבקה זוהר ואלון אוליארצ'יק. מנחים: מוני מושונוב ושלמה בר־אבא.
18.06 מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 אדום עתיק.
23.05 הלילה הוא שירים.

גלי צה"ל
16.45 שמונה נרות בשמונה קהילות.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 15 קטטות.

צה"ל 1
19.05 חיים לסקוב ז"ל - במלאת 7 שנים למותו.
20.05 בעיקר מוסיקה.

צה"ל 2
19.05 יומיום מוסיקה.
20.05 צרי"ג.
21.57 הודעות לחיילים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול [illegible].

רדיו

חינוכית
09.00 עד כאן - רצף דפי הטלטקסט.
09.05 שעת כושר.
09.15 מיקי והגלגל.
09.40 ציפיספוס - "חנוכה", ציפי משחקת עם שכיבי הסביבון ושרה שירי חנוכה. סופגניות מיוחדות במגוון שרות ורוקדות עם ציפי ועם האורח המיוחד שלה.
10.05 מר מגיקה (פרק 2) "בריסלדייה לשלטון". בני הכפר מתכוננים לחילופת באוספי הקודש. מר מגיקה מתנדב לעזור ליד זוכני המכירות, כדי לזכות בגביע של "בן בארסי המנכסיקי". בעיצוגשה של התמיכה בחול, מגיקה קסמים הגורמים למהומה ולמצבים משעשעים.
10.30 ידידות עם שחר (פרק 2) ההאונה הדודות מצליחות לאושש את כלבת חים - לורה. על הוף חים מתקלת ראואנה בדמות אדה המסתורית. לורה נעלמת.
11.00 פיצוחי חנוכה - בנושאים הקשורים לחג ולמסורת החג.
11.30 הטכאך - דפי טלטקסט מיוחדים לחנוכה ובהם חידות ושאלות פרסים.
11.35 שלמיה במאה ה־20 (פרק 2) "התראות נשברה". שלמיה האריס מובבל של משפחתו. עודד הוא ילד עם פינור ביוני חלמד בבית "איזי שפיראי" ברעננה. הוא אוהב מילים סטורות, משמיע קולות מוזרים וחי "באולר" בעולם אחר. לעתים עולמו ענוב הגרעין, לעתים - שליו ושמח. הורים של עודד משתפים את הצופים בחוויית התמודדות הרצופה הקשה של גידולו הורות כאב, אולם מאיר לעתים גם עודד הוא ילד אוהב ואוהב.
18.46 "חנוכה - חג הגבורה": "בצלאל אליי". מתן, ילד ביניי חמוד בן 9 המרותק לכסא גלגלים כתוצאה משיתוק מוחין. בכל רגע מחייו הוא תלוי תלות מוחלטת בסובבים אותו. מה שנותר לו יותר מכל, היא האפשרות לעצור קשר ידידות באופן עצמאי. על עולמו של מתן - בבית הספר, והנך כדי טיפולים ולימודים, ובבית, שם הוא מרגיש בודד. מתן נזכר בתוך שתיה לו בבית הספר, שהציע את עזרתו בכל עת. הוא מחליט לנסות ולהזמין את הנער. נסיון זה עלה למתן במאמץ רב, ולבסוף נכשל.
19.00 "דמויי" תוכנית מיוחדת לזכרו של ג'ון לנון. היום, 8.12.88, מציין עולם המוסיקה 8 שנים למותו של ג'ון לנון, חבר להקת החיפושיות. לנון היה מהפכן בדרכו, מוסיקאי יוצא דופן ומלחין מעולה, שהפך - סמל ואגדה. הוא היוותה דרך לאמנים רבים והשאיר את חותמו על בני הנוער בדורו ועל דור ההמשך. בימים אלו יצא לאקרנים בארה"ב והסרט "Imagine", המתעד רגעים בחייו של ג'ון לנון. בתוכנית קטעים מהסרט הכולל קטעים תיעודיים שמעולם לא פורסמו או הוקרנו בפומבי קודם לכן. הפיק את הסרט "Imagine" דייויד ולפר שעבד בשיתוף פעולה מלא עם יוקו אונו. יחדיו הם אספו 220 שעות עריכה, מהם הופק הסרט בן 90 הדקות. התוכנית תשודר ללא תרגום לעברית.
19.30 "דיש עם קליפי" - תוכנית בבקשותכם.
19.45 "בקרוב בערוץ 2". סקירת תוכניות.
20.00 "חנוכה - חג הגבורה": "גיבורים בעל כרחם" "רגש חזק" - סיפורם של שלושה מלוחמי מלחמת יום הכיפורים. תוך תיאור רקעם המשפחתי וההתברתי משולב בקטעים המתעדים את הקרבות. השלושה שנבחרו כמייצגים הם: צביקה גרינגולד, שכונה "צביקה" מקיבוץ לוחמי הגיטאות - בעל אות הגבורה, שלמה אביטל - סטודנט, תושב באר שבע - בעל עיטור העוז, ואביגדור קהלני איש צבא הקבע אשר גם לו הוענק אות הגבורה.
20.57 "מה נשדר מחר".
21.00 "החיפושיות - כולם ביחד וכל אחד לחוד", אוסף להיטים של חברי להקת החיפושיות.
21.30 "משפט דמיאניוק - הערעור". תקציר יומי משיבת בית המשפט העליון הדן בערעורו של הפושע הנאצי.

המזרח תיכונית
13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעמלות; 15.00 האור הלוליני (סידרה); 15.30 הבית המשופץ (מצוירת); 16.00 שוכני הסלעים (תוכנית לילדים); 16.30 סרט "חבלני מנוצחים" עם גרי קופר; 18.30 מירהאוס (סידרה קומית); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 סקרקרו וגברת קינג (בלש); 21.00 הדרך לגן עדן (דרמה); 22.00 "שערי העיר" (דרמה ערבית); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

קולנוע

■ תל־אביב
אופיר: נשר הברזל 2 5.00, 7.30, 9.50
אורלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
בית ליסין: [illegible] 23.15
בן־יהודה: וילו הנסיכה 7.00, 9.30, 4.30, 11
גורדון: החגיגה של באבט 5.00, 7.15, 9.30
גת: בוקר טוב וייטנאם 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1: קפה בגדאד 9.30, 7.30, 5.00, 3.00, 1.00, 11.00
דיזנגוף 2: המורדים 5, 7.30, 9.30
הקיץ של אביה 11.00, 1.00, 3.00, 5.00
דיזנגוף 3: [illegible] 11.00, 1.00, 3.00, 5.00
כפר קטן שלי 7.30, 9.50
[illegible] 5.00, 7.10, 9.35
דרייב־אין: להחזיר הוולל 7.30, 9.30, 12.00 סקס
חן: מעגל הסרים 7.15, 9.30, 5.00
[illegible] 9.30
הקולנוע [illegible] 4.15
7.00, 9.30 סקס לקירות
חן 1: בת לחזות 7.20, 9.55, 4.45 תקלה
חן 2: פארינגטון 7.25, 9.55, 5.00 השועל והכלבלב 2.30, 12.30, 10.30
חן 3: תקלה משולבת מס' 2 7.30, 9.50, 5.00 חברי הדרקון אליוט 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: למציר באהבה 11, 2, 5, 7.20, 9.50 בבוקר ספר הג'ונגל 10.30, 12.30, 2.30
חן 5: פרנטיק 9.50, 7.30, 5.00, 2.00, 11.00 בבוקר דמבו הפיל המעופף 10.30, 12.30, 2.30
מיילת 1: מלחמה ושלום 7.00, 2.30 מבילים קטנים 1, 11
מיילת 2: U2 5.00, 7.15, 9.30 קרוקודיל דנדי 2 1, 11
מיילת 3: חיים הרשים לאחר הבידורים 11, 1 השה ההדר 5.00, 7.15, 9.30
לב 1: יום שני הנושר 5.00, 7.45, 9.45, 2.00, 11.30
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע 9.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לב 3: ביאחרים 5.00, 9.35 בכלל המלחמה ההיא 7.35, 2.00, 12.00
לב 4: הנסיכה הקסומה 21.45, 7.45, 5.00, 2.00, 11.30
לימור: טהרני 11, 5.00, 7.30, 9.30
מוגרבי: סגור
מרחבן תיא: קרן אבל טבא 7.15, 9.30 4.30
מקסים: תתך בבוקס 7.15, 4.30, הופעה לתגבם 9.15
סמדר: סגור
סינמטק: [illegible] 7.15, 9.30
פאר: סוכנים במספרים 9.35, 7.10, 4.30
פריז: אגה 9.30, 7.15, 4.00, 2.00, 12.00 הגבורים בורים 23.30
צפון: בוקר - [illegible]
שחף: מרדף הגנה 9.30, 7.00, 4.30
תכלת - [illegible] 9.30, 7.30 4.30
תבלה: הקומיסרית 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: מרדוי - מייקל ג'קסון 9.30, 7.30

■ ירושלים
אימפריה 1: סוכנים בספסרים 9.30, 7.00, 4.30
לא שם דין 10.30, 12.30
אימפריה 2: על הסוס 9.30, 7.15, 5.00 עם הכלב לנבורת 10.30, 12.30
אימפריה 3: הנסיכה של באבט 9.30, 7.15, 5.00 סופרמן III 10.30, 12.30
אימפריה 4: הפתיחה בקרקע
אריאל: מרדוי - מייקל ג'קסון 9.00, 7.00, 4.30, 12.30, 10.30
אוריון: תקלה משולבת חלק II - 9.00, 7.00, 4.30 10.30 בבוקר
אור 1: מאימוני 9.15, 6.45, 4.30 רמבו III 10.30 בבוקר
אור 2: קפה בגדד 9.15, 7.15, 4.30 במבי 10.30 בבוקר
אור 3: הנסיכה הקסומה 9.00, 7.00, 4.30 הנסיכה הקסומה 10.30 בבוקר
אור 4: ניקי וג'ינו 9.00, 7.00, 4.30 בבלגה כלי בושה 10.30 בבוקר
אור 5: פרנטיק 9.15, 7.00, 4.30 התבישיה הסודית בצבא 10.30 בבוקר

■ חולון ■ בת־ים
ארמון: סרט למבוגרים 5.00
קולוסיאום: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30
סביל: בוקר טוב וייטנאם 9.40, 7.15
מגדלים קרית שרת:
מגדל: וילו הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
רויאלה: מרדוי 9.30, 7.15

■ חדרה
חדרה: בת לחזות 9.30, 7.00

■ כפר־סבא ■ רעננה
עמל: ללא מעצורים 9.15, 7.00 תקלה משולבת 2 5, 11
תף: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00
ארמון: סגור

■ לוד ■ רמלה
אורלי: סגור
ארזה: פרנק בתקופה 9.30, 7.30, 5.00
מה דיזנג חשוד 9.15, 7.15

■ נהריה ■ עכו
היכל: סגור
רויו: מקרינה צהרה 9.15, 7.00
היכל העיר/רבות: כוסית לארתור 9.15, 7.00

■ נתניה
אמנות: בת לחזות 9.30, 7.15
מגדלי: ב.צ 9.30, 7.15, 5.00
שרון: מרדוי 9.15, 7.00, 5.00 בלייב 11
דויה: הקטר האחרון 9.30, 6.30

■ עפולה
מטשימי: חיים הרשים לאחר הבידורים 9.00

■ פתח־תקוה
היכל 1: מרדוי - מייקל ג'קסון 9.30, 7.15, 4.30, 11.00
היכל 2: מרדף חצות 9.30, 7.00, 4.30 קרוקודיל דנדי 2 11 בבוקר
היכל 3: ויילו הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30 וילו הנסיכה 11 בבוקר
שלום: ניקי 9.30, 7.30

■ ראשל"צ ■ רחובות
בית העם: עיניים שחורות 9.15, 7.15
חן: מרדף חצות 7.00, 9.15
תף: מרדוי 7.15, 9.15
ג.ג. רון 1: מרדף חצות 9.30, 7.15, ב"ב 11, 5.00
ג.ג. רון 2: מרדוי - מייקל ג'קסון 9.30, 7.15, 5, 11
ג.ג. רון 3: פרנטיק 9.30, 7.15, שליבר בסרינת הגמדים 11, 5.00
גמון: אהבתי כל כך 9.30, 6.45, 4.00
ראשון: נשר הברזל 2 9.30, 7.00
תקלה משולבת 2 4.30, 11.00

■ קרית אונו
סתוו: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 9.30, 6.30 הבצילים הקטנים 4.30
סינקים: 8.00 מבלגה כלי בושה

■ קרית שמונה
שבלי: מבעים 9.00, 7.00

■ רמת־גן וגבעתיים
אלהמברה: נשר הברזל 2 9.45, 7.15, 5.00
ארמון: סגור
לילה: הנסיכה של באבט 9.30, 7.15, 5.00
הדר: וילו הנסיכה 9.30, 7.00, 4.30
רב גן 1: מרדוי 9.50, 7.30, 5.00 תקלה משולבת 2, 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 2: בוקר טוב וייטנאם 9.55, 7.20, 5.00 השועל והכלבלב 5, 2.30, 12.30, 10.30
רב גן 3: עיניים שחורות 9.55, 7.30, מק הבר הגוב ביותר 5, 2.30, 12.00, 10.30
רב גן 4: בת לחזות 9.50, 7.25, 5.00 הנסיכה הקסומה 5, 2.30, 12.30, 10.30

אורזיל: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 7.00, 4.30
מק, חברי הגוב ביותר 4, 12.30, 10.30
בית אגרון: 10 הקטנים מארץ עוץ
11.45 דמבו הפיל המעופף
13.15 שלושה גברים ותינוקת
15.15 מתנה קיץ בחול
17.15 הקטנים מארץ עוץ
19.00 מרדוי ביותר
20.40 לילה של יום ספורד
22.15 כל בוקסם - שבשן בחול
24.00 לול
בריה: יום שני השחור 9.00, 7.00, 4.30
טמבשל: מרדף חצות 9.15, 7.00
בריה: בעל התשוקה 9.15, 7.00, ביטל נוס 11.30
סנטר 1
הילד הנסיכה 9, 6.45, 4.30, 12.30, 10.30
סנטר 2
U2 4.30, 7, 9, ספר הג'ונגל 12.30, 10.30
סנטר 3
למציר באהבה 9, 7, 4.30 השה ההדר 10.30, 12.30
סנטר 4
בת לחזות 9, 6.45, 4.30 בלייבר בסרינת הגמדים 10.30, 12.30
עדן: סגורת השרים 9.00, 7.00, 4.30
רקס: נשר הברזל 2 9.00, 7.00, 4.30
10.30 בבוקר ב"ג
תיאטרון ירושלים: כפר קטן שלי 9.30, 7.00
בכלל המלחמה ההיא 9.30, 7.00

■ חיפה
אורה: הנסיכה הקסומה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: יום שני השחור 9.15, 7.00
ארמון: סגור
חן: בת לחזות 9.15, 8.45, 4.15
כרמל: ספר הג'ונגל 10.00 בבוקר 4.00
מגדלת צרפת 12.00 בצהריים גם ברוח 8 5.30
עצמון 1: מרדוי 9.15, 7.00, 4.30
עצמון 2: מארוה השרים 9.15, 7.00, 4.30
פאר: נשר הברזל 9.15, 8.45, 4.15
קריסטל: לידי אייב 9.15, 7.00, 4.30
רון: וילו הנסיכה 9.15, 7.00, 4.30
רב בת 1: כפר קטן 9.15, 6.45, 4.15 תקלה משולבת 2 4.30, 11
רב בת 2: ב"צ 9.15, 7.00, 4.30 חברי הדרקון אליוט 4.30, 11
רב אור 1: מרדף חצות 9.15, 6.45, 4.15 השועל והכלבלב 4.30, 11
רב אור 2: בוקר טוב וייטנאם 9.15, 6.45, 4.15 דמבו הפיל המעופף 4.30, 11
רב אור 3: שם המשחק 9.15, 6.45, 4.20 מלחמת כוכבי הפלא 4.30, 11

■ קרית חיפה
מטרו: בת לחזות 9.15, 7.00
סביון: כוסית לארתור 9.15, 7.00
אורות: מרדוי 9.15, 7.00
בית העם: מבעים 9.15
ויתמלה הקיץ של אביה 9.15, 7.00
ציון: ניקי וג'ני 9.15, 7.00

■ אשדוד
אשדודי: תקלה משולבת 2 7.15, 4.30, 11.00
מבחם גורלות 9.15
גבעות: הקיץ של אביה 9.30, 7.15

■ אשקלון
אסתר: מרדוי 9.30, 7.30, 4.30
מגדל: פרוד בוחוכת 9.30, 7.30
חיל: ב"צ 9.30, 7.30

■ באר־שבע
קר: מרוים בכלית הנג 9.30, 7.15

■ הרצליה ■ רמת השרון
דוד: הנסיכה של באבט 9.30, 7.15
הצימבאק סביב לעולם 5.00, 11.00
היכל: מרדוי 9.30, 7.15, 5.00
כלון רימאל: קפה בגדד 9.30, 7.15
כוכב: הנשה בסתר 7.15, פרנטיק 9.35, 4.30 11 ספר הג'ונגל
תאטרון: השועל והכלבלב 4.00, בוקר טוב וייטנאם 9.30, 7.15

דרמה אחת במחזור הי"ב

מאת משה כהן

משחקי הסיבוב השני בליגה הלאומית בכדורסל נפתחו אמש בסערה. הנצחונות הדראמטיים של הפועל חיפה ומכבי ר"ג הכניסו „פלפל" לליגה המשעממת.

בשבועות הקרובים יהיו לנו מחזורי ליגה מפוצלים, שכן חלק מהקבוצות ישחקו בימים שונים מהנקוב בלוח, עקב השתתפותן במשחקי בתי הגמר של גביעי אירופה השונים.

זה כבר החל במחזור הנוכחי. במוצאי שבת הביסה הפועל גליל־עליון את הבדיונה של הליגה, אליצור רמלה. יש לקוות שהביזיון של הופעת חבורת ילדים מול שחקנים מקצוענים תפסק, שכן הדבר לא מוסיף כבוד לליגה הלאומית.

ביום ראשון הביסה הפועל ת"א את מכבי חיפה בביתה.

הדראמה של המחזור התחוללה בעיר היהלומים. קבוצת אליצור נתניה עמדה על סף נצחון מפתיע על הפועל חיפה. קרל נברסון יכול היה לקנות את עולמו בשניית הסיום, אבל הוא התרגש החטיא את זריקת העונשין ואפשר לחיפה להתברג בין ארבע הראשונות.

גם בעיר היין חזו הצופים במאבק מרתק, שבסיומו הוכיחו שחקני מכבי ר"ג כי הם לא נבהלים משמות נוצצים כמו ברקוביץ' ולוזיקמן.

הפועל חולון התאוששה. החולונים הביסו בעיר הבירה את קבוצתה החלשה של הפועל ירושלים.

מכבי ת"א קיימה אימון אחרון לפני פתיחת משחקי בית הגמר של גביע אירופה לאלופות.

נברסון: החטאת העונה

מאת דוד בכר

דראמה כזאת לא היתה מזה שנים בעיר היהלומים. קבוצת הפועל חיפה ניצלה את המתנה של קרל נברסון והצליחה לזכות בנצחון דראמטי על אליצור נתניה – 75:76 (43:43).

קשה לתאר במילים את מה שאירע בשניות הסיום של המשחק הסוער. שחקני עיר הכרמל הצליחו לקלוע סמוך לסיום סל שהעלה אותם ליתרון 74:76. הנתנייתים מיהרו לצאת להתקפה וממש עם השריקה לסיום ניסה קרל נברסון את כוחו בקליעה ממרחק. הגנת חיפה ביצעה עליו עבירה והשופטים הורו לנברסון לקלוע שלוש זריקות עונשין.

החיפאים נראו המומים והלכם סירב להשלים עם ההחלטה. נברסון קלע בבטחה את הקליעה הראשונה, אולם את השניה הוא החטיא. בקליעה השלישית הוא איבד כנראה מעט מבטחונו וגם אותה הוא החטיא ונתן בכך את האות לחיפאים לשמוח כלא מאמינים.

דלול „ירה" בירושלים

מאת יצחק קליין

יכולת מעולה במחצית השניה אפשרה אמש לקבוצת הפועל חולון לזכות בנצחון חוץ מוחץ על קבוצתה המאכזבת של הפועל ירושלים – 71:105 (45:51).

אין ספק, כי חולון הציגה אמש את משחקה הטוב ביותר העונה. כוכביה הואילו סוף סוף לפרוץ את השמירות והתוצאות לא איחרו להגיע. כוכב המשחק היה ללא ספק יהונתן דלול שקלע כמכונת ירייה והיה הכוח המניע במשחקה המהיר של חולון. גם לניב בוגין ושני זינו היו דקות טובות.

על יכולתה של ירושלים חבל להרחיב. הקבוצה שיחקה מתחת לכל ביקורת וכנראה שרוב השחקנים נקלעו למשבר חריף. רק בלקוול ביכולת סבירה מתחת לסלים ניסה לעשות משהו, אבל לבדו הוא לא הצליח לחולל נסים ונפלאות.

קילינג לגם „יין נקמה"

מאת אמיר גנין

קבוצת מכבי ראשל"צ ממשיכה לאכזב. אמש נוצחו חניכיו של משה ויינקרנץ ע"י קבוצתה השאפתנית של מכבי ר"ג בתוצאה 109:98 (54:52).

אין ספק, כי שחקני עיר הגנים זכו בנצחון מוצדק. שמחתם בסיום היתה כפולה, כיון שהם שאפו לגבור על יריבתם בהפרש גבוה יותר מנקודה ואכן, הם הצליחו במשימתם.

כוכב המשחק היה שוב הארולד קילינג, שליהטט כוירטואוז ועשה במגרש ככל העולה על רוחו. אולם, גם יתר חבריו עשו את המוטל עליהם ללא דופי.

שחקני עיר היין אכזבו שוב. מעניין מדוע כוכבים כמו מיקי ברקוביץ' חיים ולוסיקמן אינם מצליחים לסחוף את קבוצתם להישגים. המשחק היה שקול ברוב דקות המחצית השנה, אולם במהלך המחצית השניה הצליחו האורחים השאפתנים לברוח ורק בדקות הסיום ניסו המקומיים לשנות את התוצאה, אבל זה כבר היה מאוחר מידי.

פחות רציני אף מאימון

מאת אריה גיטלים

שחקני מכבי ת"א קיימו אמש משחק אחרון לפני פתיחת משחקי בית הגמר של גביע אירופה לאלופות. המכבים לא התקשו להביס בקרב הקבוצות את סוגרת הטבלה, הפועל איתן/גבת בתוצאה 97:122 (44:57).

למעשה, הנצחון לא הושג בקלות, שכן בדקות רבות גילו חניכיו של צבי שרף שאננות מרגיזה, אולם כשהם רצו – ההפרש לזכותם הלך וטפח.

האורחים מהעמק הופיעו למשחק ללא בועז יגאי ואילן רוקח הפצועים, אולם בכל מקרה, הם לא היו מסוגלים להוות יריב שקול לשחקני האלופה. רק שבעה שחקנים טרחו להגיע למשחק ולמעשה האווירה היתה נינוחה, כשתוצאות יתר המשחקים מעניינות יותר.

הגליל בקאזרטה: לפתוח ברגל ימין

שרות „דבר"

הפועל גליל עליון: למהרת ברגל ימין את משחקי בית רבע הגמר למחזיקות גביע. קאזרטה: לנצל את הביתיות לנצחון בבורה. זאת תהיה הערב ממרתט המסגרת של הישראלים והאיטלקים.

השם קאזרטה מתקשר עם הכוכב הבראזילאי, אוסקר שמידט. יכולת הקבוצה תלויה רבות ביכולת הקלע המחונן. יום טוב שלו עשוי לחרוץ את גורל משחקי קבוצתו. אומנם שמידט לא מצוי באחרונה בכושר שיא, אבל גם כיום הוא השחקן הדומיננטי בקבוצתו.

קאזרטה איכזבה באחרונה. ביום ראשון נוצחה מחזיקת הגביע האיטלקי ע"י סוגרת הטבלה, אלנו פאבריאנו – 95:94. במשחק זה חזה מאמן הגליל מולי קצורין, אבל סביר להניח, כי הוא לא התרשם יתר על המידה מיכולתה העלובה של קאזרטה במשחק זה.

הפועל גליל־עליון הגיעה לאיטליה ביום ראשון והאווירה במחנה הישראלי אופטימית. שחקני הגליל מקווים, כי ויין פרימן ישוב לעצמו לאחר המשבר הקל אליו נקלע. יכולתה של הגליל תלויה רבות בפרימן ויש לקוות שהערב יפתח העידן החדש של הוירטואוז שחום העור.

אולם, לא רק בו תלויה יכולת הגליל. מעניין יהיה לראות אם ברד ליף ימשיך להציג יכולת מעולה גם בחו"ל. אור גורן נסה לאפס את ידו ומתחת לסלים יצטרכו סרי מרטין, עופר פליישר וסטיב מאלוביץ' לבלום את הענקים האיטלקים.

בכל מקרה, קאזרטה בביתה טובה יותר ויש לקוות ששחקני הגליל, במשחק מבוקר, יצליחו לדחות את ההכרעה לשלבי הסיום ולקוות למעידה נוספת של מחזיקת הגביע האיטלקי.

יאנוש אדוריאן יאמן הכדוריד

מאת ברוך דגון

איגוד הכדוריד הגיע אתמול להסכם עקרוני עם המאמן ההונגרי יאנוש אדוריאן לאימון הנבחרת הישראלית.

אדוריאן נפגש עם ראשי האיגוד לשיחות היכרות, בה הציג את הקווים המקצועיים, שינחו את עבודתו. מוסכם, כי העסקתו תהיה למשך שנה ועד לאליפות העולם לדרגה ג'.

אדוריאן היה שחקן מצטיין בנבחרת ההונגרית ורשם בשורותיה 144 משחקים. בשנים האחרונות היה עוזר מאמן הנבחרת ההונגרית ושימש מאמן בקבוצות צמרת הונגריות.

בליגה לנשים

במשחק המרכזי של המחזור גברה אמש מכבי ת"א על בני יהודה ת"א בתוצאה 68:70 (34:30) ובכך הבטיחה את אליפות הסיבוב הראשון. יתר התוצאות: הפועל גלבוע – הפועל ת"א 45:68; אליצור ת"א – הפועל נהריה 24:112; אליצור קרית אונו – מכבי רמת חן 60:63; הפועל חיפה - אליצור חולון 66:75.

אדברג שבע רצון, בקר ולנדל בגמר

זו שנה שלישית ברציפות שאלוף וימבלדון השוודי סטפן אדברג מפסיד בחצי גמר המאסטרס בארה"ב, אך הפעם אמר: „אני שבע רצון מיכולתי. ציפיתי לפחות".

מנצחו בחצי הגמר, איוואן לנדל, שאיבד השנה את מקומו הי1 בדירוג העולמי, אמר: „גם נצחון בגמר לא יציל את השנה, אך יתן מקדמה מוראלית לקראת 89". המנצח בחצי הגמר השני, בוריס בקר, רשם נצחון 21 ב־23 משחקיו מאז וימבלדון. הוא צבר 10 אסים מול יעקב לאסק, שהיה לשווייצי הראשון במעמד כזה.

הטבלה הלאומית

הליגה הלאומית בכדורסל לאחר המחזור ה־12

	הקבוצה	משי	נצי	הפסי	סלים	נקי
1.	מכבי ת"א	12	12	0	1045:1131	24
2.	גליל עליון	12	10	2	937:1152	22
3.	הפועל ת"א	12	9	3	1004:1151	21
4.	הפועל חיפה	12	8	4	963:1079	20
5.	מכבי חיפה	12	6	6	1046:1041	19
6.	מכבי ר"ג	12	6	6	1126:1125	18
7.	הפועל חולון	12	6	6	1006:1033	18
8.	הפועל י־ם	12	5	7	1104:988	17
9.	מכבי ראשל"צ	12	5	7	1147:1078	15
10.	אליצור נתניה	12	3	9	1086:1033	15
11.	אליצור רמלה	12	2	10	1335:1030	14
12.	איתן/גבת	12	0	12	1277:1052	12

הפ. חולון 105 (51)
הפועל י־ם 71 (45)

המצטיין: יהונתן דלול
המאכזב: קרטר
שופטים: פישר וקמינר
צופים: 1500
אולם: מלחה בירושלים

★ הפועל חולון: דלול 27, זינו 24, בורמור 18, בוגין 15, אלימלך 10, ויליאמס 9, מאור 2.

★ הפועל ירושלים: בלקוול 23, שפע 14, חזן 12, גרהם 12, קרשדר 5, פיני לוי 4, מילר 2.

הפ. חיפה 76 (43)
אלי' נתניה 75 (43)

המצטיין: גיא גודס
המאכזב: קרל נברסון
שופטים: והרציק ועמית
צופים: 800
אולם: ישורון בנתניה

★ הפועל חיפה: יונרס 19, יוסטון 18, גודס ויוסוביץ' 15 כ"א, קסקי 4, שם טוב 3, חזן 2.

★ אליצור נתניה: מור 24, נברסון 16, קוק 15, בלאט 12, גוס 6, הייניק 2.

מכבי ר"ג 103 (54)
מכ. ראשל"צ 98 (52)

המצטיין: הרולד קילינג
המאכזב: מיקי ברקוביץ
שופטים: דגן ופנחס
צופים: 1000
אולם: ראשל"צ

★ מכבי רמת־גן: קילינג 30, מאיו 28, אדידסי 21, רכליס 12, בינו 8, שילר 4.

★ מכבי ראשל"צ: באוארס 26, ולוסיקמן 20, ריילפורד 15, ברקוביץ' 14, בוסני 9, כץ 8, גלמן־5, כהן 1.

מכבי ת"א 122 (57)
איתן/גבת 97 (44)

המצטיין: קרין מאגי
המאכזב: לאבאן מרפי
שופטים: ברנשטיין וגלילי
צופים: 1000
אולם: אוניברסיטת ת"א

★ מכבי ת"א: מאגי 28, בארלו 22, ג'מצ'י ודניאל 19 כ"א, מרסדר 8, כץ 7, ברנשטיין 7, כהן 4, בוך 2.

★ הפועל איתן/גבת: יעקובי 35, איימוס 17, גארמוס 14, דוד יעקב 8, אלון שמר 9, אורן שמר 9, שמחוני 5.

כוכב המחזור

גיא גודס היה אמש שותף מרכזי לדראמה עוצרת הנשימה בנתניה. הקלע המחונן בן ה־17.5 הוליך את חבורתו לנצחון חוץ דחוק. למרות שרוב שחקני חיפה לא שיחקו את משחקם הרגיל הצליח גודס להתעלות על עצמו ולמנוע מחבריו אי נעימות. כדאי לשים לב לעובדה שגודס נהפך בהדרגה לציר מרכזי במשחקה של חיפה ואינו פוחד לקחת אחריות בשניות הסיום. בקצב הנוכחי הוא גם יהפוך לציר מרכזי בנבחרת הלאומית.

במחזור הבא

הפועל ירושלים – מכבי ראשל"צ
הפועל חולון – אליצור נתניה
הפועל חיפה – גליל־עליון
אליצור רמלה – מכבי ת"א
איתן/גבת – מכבי חיפה
הפועל ת"א – מכבי ר"ג

החמישיה

גיא גודס (הפועל חיפה)
יהונתן דלול (הפועל חולון)
סמן מאיו (מכבי ר"ג)
ג'יימס מרי (הפועל ת"א)
דניס ויליאמס (הפועל ת"א)

מריו: מבט מעל לרשת

מריו סרייביץ', מאמן אמריקאי, נטל על עצמו משימה קשה מאד – להנהיג את הכדורעף הישראלי לרמה אירופית טובה. בעצם, המשתייך מזה שנים רבות למסגרת האירופית, מהווה התקדמותן של נבחרות יוון ושוודיה מודל ראוי לחיקוי. סרייביץ', כחודש בארץ, מסרב, אמנם, להצמיד את האתגר הישראלי אל נבחרת מסויימת, אך הוא סבור, כי מה שתן יכולות, יכול הכדורעף הישראלי לעשות טוב יותר.

כמאמן הלאומי החדש מנסה סרייביץ' לשנות, בראש ובראשונה, את הגישה והמנטליות ההישגית של הענף כולו. הוא מדבר במושגים ברורים של חמישה־ששה ימי אימונים בשבוע, מבקש למלא ולהרחיב את מכסת המשחקים הבין־לאומיים של הנבחרת ומציג תכניות מקצועיות, המתפרסות על־פני שנה שלמה. המרשם שלו: עבודה קשה.

סרייביץ': „משחקי הליגה בישראל מתפרסים על־פני שש־חודשים בלבד והמהלך התקין של האימונים נקטע באמצעיתו. הכוונה שלי היא ליצור מסגרת אימונים כל שנתית. בתקופת הליגה יקבלו השחקנים תפריט אימונים מיוחד, שיושם ע"י מאמניהם בקבוצות, ויעברו במחנות מרוכזים בסופי השבוע. אם ניקח בחשבון משחק שניים בשבוע נקבל מתכון הכנות צפוף ויעיל. בסיום העונה יעברו השחקנים בלעדית לרשות הנבחרת במשך כששה חודשים".

המאמן המרוכז והמאסיבי הזה דורש מוטיבציה גדולה ותכונות רבה משחקני הנבחרת. בנבחרת של סרייביץ', מסתבר, ישתתפו מי שיהיו מוכנים להירתם „לקרייר" הגדולה. „הצערת הנבחרת היא רצויה, אך אינה תרופת פלא. אינני מייחס חשיבות מכרעת לגילו של השחקן אלא ליכולתו על המגרש". רמז אולי לכך, שתהיה אצלו עדנה לכמה ותיקים.

המצב הגיאו־פוליטי של הספורט הישראלי, שיש לו השלכות מקצועיות חדות, נהיר למאמן היטב. הוא אינו מצפה לסל של 60־80 משחקים בשנה כמו רוב הנבחרות האירופיות, אך אינטנסיבי של 18–20 משחקים, המוקצבת עתה לנבחרת הישראלית, אינו מספק אותו. „אני מאמין, כי איגוד הכדורעף יעשה מאמצים אירגוניים ותקציביים להבטיח לנבחרת משחקים נוספים. אהיה מרוצה אם נגיע למכסה של כ־40 משחקים".

הופעתה השבוע בישראל של דינאמו מוסקווה תהווה, לדבריו, חוויה מיוחדת. סרייביץ', יוצא ברה"מ, מכיר היטב את הקבוצה הרוסית. „אם דינאמו היתה משתתפת כקבוצה באליפות העולם לנבחרות, היא היתה מסיימת בין עשר הראשונות", הוא קובע. הנבחרת הישראלית עשוייה לקיים אימון משותף עם הרוסים לאחר שהמאמן התנגד, מסיבות מקצועיות, לקיים עמם משחק מבחן רישמי.

כיצד ניתן להניע את עגלת הכדורעף הישראלית קדימה? „יש שאיפה לעשות משהו כדי להתקדם. עצם העובדה, שהאיגוד החליט להביא מאמן זר, מורה על שינוי בגישה. יש שיפור מסויים בענף. אני מאמין, כי ניתן לעשות צעדים גדולים קדימה. אחרת, לא הייתי נוטל על עצמי את המלאכה", כך סרייביץ'.

חלוץ ארסנל, אלאן סמית, צונח סמוך לקורה לאחר שהכניע את שוער ליברפול (בסיום 1:1) ובכך הבקיע את שערו ה־15 העונה. חברו לקבוצה, בראין מארווד (שמו מימין) מניף ידיים בשמחה. המשחק נערך שלשום במסגרת הליגה האנגלית

ישראל מזמינה את הרוסים

ההתאחדות לכדורגל מקווה לנצל את „מומנטום" המטוס החטוף ופתיחות התדך ב„שער הברזל" להידוק מזורז יותר של הקשרים עם ההתאחדות הרוסית

מאת שמואל קליגר

בעקבות פרשת המטוס החטוף מקווים בהתאחדות לכדורגל כי ייפתח עידן חדש ביחסים עם הרוסים. אף מנסים לנצל את פגישות ראשי ההתאחדות עם ראשי פיפ"א בציריך כדי להמשיך את המומנטום ולגייס לעזרתנו את רוסיה הגדולה למען יורם „מסך הברזל" ואפשר כניסתנו לאירופה בדרך הראשית.

עדיין יודעים כי המרחק הוא רב אבל מעשים ראשונים בשטח כבר נעשו. ראשית, הוזמנה לישראל נבחרת רוסית או קבוצה כלשהי. שנית, הוזמן נשיא התאחדות הכדורגל בברה"מ ד"ר בוריס טופורקין ונציג מדינה זו בפיפ"א וצלב קולוסקוב לטורניר הנוער בישראל בדצמבר ולמשחק נגד הולנד בינואר בר"ג, ושלישית תשוגר הזמנה לאיגוד השופטים ברוסיה לשגר שופט למשחק בין ישראל הולנד.

ההחלטה ברוח זו היתה גולת הכותרת של הנדון אתמול בהתאחדות לכדורגל שבה דיווחו היו"ר שאול סוירי וסגנו עוזיקם מילצין על השיחות באירופה שבה הובטחה השתתפות ישראל בקדם הגביע העולמי ובקדם האולימפי באיזור האירופי. סווירי אמר שההחלטה היתה יום גדול לכדורגל שלנו וצעד חשוב לפני צירופנו לאירופה, בכלל. מילצין שליווה את המו"מ לאורך שנים אמר שעסקנים ועיתונאים ממעטים בחשיבות האירוע שפתח צוהר לכדורגל הישראלי באירופה. מגעים התנהלו עם הנציג הרוסי עוד בציריך ועתה עברו בהתאחדות שלנו למעשים בעצם שיגור ההזמנה. לא נותר אלא להמתין לתשובת הרוסים.

הכדורגלנים העושים בבלגיה אלי אוחנה, רוני רוזנטל, ושלום תקוה יבואו למשחק נגד הולנד בראשית ינואר, אם יוזמנו ע"י המאמנים. רוזנטל ותקוה יבואו גם למשחק נגד הולנד שיהיה בינואר בר"ג. אמש עמד מנכ"ל ההתאחדות יעקב אראל ליצור קשר עם קבוצתו של דוד פיזנטי במגמה להביא לשחרורו לפני המשחק נגד אסטון וילה. בנבחרת הכדורגל תקיים את המשחק נגד אסטון וילה בחיפה. המשחק יהיה ב־20 בדצמבר וכהכנה תגיע הנבחרת 3 ימים לפני המועד ותקיים את האימונים בחיפה. ההתאחדות החליטה על הוזלת הכרטיסים ל־10 ו־20 שקלים למשחק זה וגם למשחקים אחרים של הנבחרת כדי למשוך קהל.

המזכירות אישרה גם את הצעת יו"ר איגוד השופטים אברהם קליין שהשופטים הבכירים שלנו ילמדו אנגלית על פי החלטת וועדת השיפוט של פיפ"א. מי שלא ידע אנגלית לא יישלח לשפוט בחו"ל ע"י איגוד השופטים.

נשיא פיפ"א האוולאנג' יוזמן למשחק הראשון של ישראל בבית האירופי כהוקרה על מאמציו בשיבוצנו באירופה.

יעקב אראל מונה לתפקיד חבר ועדת האדמיניסטרציה של פיפ"א ומרצה למינהלה. תוקף המינוי מ־1 בדצמבר. ההתאחדות אישרה את בואה של גלזגו ריינג'רס לישראל כדי להתמודד עם הפועל ב"ש ב־28 בינואר.

איך מנצחים הגנה צפופה

זו הבעיה המטרידה את מאמני הנבחרת למרות הנצחון 0:5 על הפועל ראשל"צ משערים של דוידי (2), סיני, ניסן כהן ולוין

מאת שמואל קליגר

אז עוד אימון של נבחרת ישראל מאחורינו: 0:5 נגד הפועל ראשל"צ מליגה א' – זו היתה התוצאה שסיכמה את יום האימונים הראשון ולמעשה, למעט התוצאה הגבוהה נגד יריבה נחותה קשה להתרשם מיכולת יוצאת הדופן של נבחרתנו.

מה שקרה הפעם חפף בדיוק כמעט מתימטי משחקים קודמים נגד קבוצות דומות: הנבחרת התקשתה ביצירת מצבי הבקעה עד להפסקה והגם שהוליכה 0:1 בשלב זה הנה לא רק שלא התלהבנו, אלא התאכזבנו מיכולת הנבחרת. לאחר ההפסקה ערכו צמד המאמנים 7 חילופים וניצלו את היחלשות האורחים מבחינת הכושר הגופני ליצירת מיסוזה על השער ולהבקעת 4 שערים מתוך שפע הזדמנויות.

„עדיין יש בעייה להתגבר על משחק של קבוצות נחותות המתבססות על הגנה. עדיין לא מצאנו פתרון נגד הגנה צפופה. לכן אנו מבקיעים עד ההפסקה שער אחד או שניים. במגרש גדול היה הכל יכול להראות אחרת", אמר המאמן יעקב גרונדמן במסיבת העיתונאים.

ואכן, המשחק של הנבחרת על מגרש האימונים של איצטדיון ר"ג הניח את הדעת רק לאחר ההפסקה לאחר שהתברר כי היריב כבר לא היה כל כך יריב. משה סיני הבקיע לראשונה בדקה ה־35 ומייד לאחר ההפסקה העלה אפרים דוידי ל־0:2. השער היפה במשחק הובקע ע"י ניסן כהן שבעט (60) בעיטת יעף לתוך הרשת. אפרים דוידי העלה ל־0:4 ואת מכסת השערים השלים גיר לוין בנגיחה (73).

הנבחרת הופיעה בהרכב: אבסייאג; עמר, פרשלני, אילוה, ניסן כהן; קלינגר, כדביהו, עטר, אלי כהן; סיני, לוין. בן שותנה: מיכאים, דוידי, אלון, אזהרוני, שמעונוב, מבלוף, זאנה, יגאל מנחם, הראפיק.

שוב המעיט המאמן גרונדמן מהיכולת הכללית שהוצגה בטענה שמה שחשוב באמת הוא היכולת נגד אוסטרליה וניו־זילנד. „נגד הולנד אני מקווה שהיכולת תהיה הרבה יותר טובה", אמר.

גרונדמן „מבסוט" מהשער של רוזנטל

גרונדמן הביע את שביעות רצונו מהיכולת של רוני רוזנטל שהוצגה בטלויזיה. „עוד מעט הכדור האדיר שלו היה יוצא מתוך הטלויזיה", אמר בסיפוק. עדיין אין המאמנים יודעים כיצד ישתלבו השחקנים ה„בלגיים" של הנבחרת אבל הביע אמונו כי יוסיפו פוק לנבחרתנו.

המאמן התייחס גם למשחק הפרדע ולקרב האגרופים בין שחקני אוסטרליה ופיג'י (1:5). בהמשך לזה ימשיכו וההכנות הפסיכולוגיות. הוא הזהיר את השחקנים לבל יגררו לפרובוקציות של האוסטרלים.

היום יהיה משחק אימון לראשונה באצטדיון העירוני בר"ג ובפעם הראשונה נגד יריב לאומי – מוליכת הטבלה, בית"ר ת"א.

באימון הבוקר אתמול לא נטל חלק אלי דריקס שמתה שורד ושמעון מבתם החולה. הול. מהשבוע הבא תתאמן הנבחרת באופן סדיר בר"ג ותקיים פעם בשבוע משחק באיצטדיון כתירגול לקראת המשחקים הקשים שיהיו על משטח זה.

אסטון וילה בקרית־אליעזר

מאת יצחק ציבין

קבוצת הכדורגל האנגלית, אסטון וילה, תתמודד ב־20 בדצמבר לאור זרקורים (16.30) נגד נבחרת ישראל באיצטדיון קרית־אליעזר.

צפוי קהל רב, כיוון שעל סגל נבחרת ישראל נמנים 3 שחקנים ממכבי חיפה: ניר קלינגר, ראובן עטר ואיתן אהרוני.

ראש העיריה, אריה גוראל, הורה לאחראים על המתקן לזרז את הקמת השערים האלקטרוניים וכן את לוח התוצאות האלקטרוני, המתוכננים במסגרת השיפורים שהנהיג בשנתיים האחרונות באיצטדיון, כמו הקמת הבמאות, כר הדשא המטופח ושאר השינויים.

הוועדה הקרואה תמשיך לנהל את פעילות האגרוף

הוועדה הקרואה של ענף האגרוף תמשיך בפעולתה בראשותו של מנחם פרישלר, סגן יו"ר ההתאחדות לספורט.

בית הדין העליון של ההתאחדות לספורט קיבל, אמנם, בתחילת השבוע את ערעורו של שמשון עם־שלם, לשעבר יו"ר ועדת האגרוף, על השעייתו מחברות בהנהלת ההתאחדות, אולם לא דן כלל בעניין שינוי מעמדה והרכבה של ועדת האגרוף.

שמשון עם־שלם הושעה ע"י נשיאות המוסד מחברותו בהנהלה לאחר מכתב, שנשלח להתאחדות הבין־לאומית ע"י מועדוני „כפפות הזהב", בו נקשרה ההתאחדות עם בועצת האפלייה. בית הדין ביטל את החלטת הנשיאות בנימוקים תקנוניים ופרוצדורליים.

★ משחקי הסיבוב הראשון בתחרות הלאומית בטניס על סך פרסים של 10,000 דולר של יהודה השנים הסתיימו ללא הפתעות. האלה התוצאות: גלעד בלום – יעקב עודד 3:6, 3:6; דביב וידנפלד – ירון עצאצ' 3:6, 4:6; עמית נאור – משה לזבצקי 1:6, 1:6; שלמה גליקשטיין – ארי קרמר 5:7, 4:6; שחר פרקים – אמיר בן מרדכי 2:6; בועז מרנשטיין – חיים ציון 3:6, 2:6, 4:6; אוהד ויינברג – ארון מוטואסל 3:6, 6:7.

טניסאיות ישראל הובסו במלבורן

נבחרת הנשים של ישראל בטניס נוצחה אתמול בסיבוב הראשון של גביע הפדרציה לנשים ע"י נבחרתה החזקה של אוסטרליה 3:0 באליפות המתקיימת במלבורן בהשתתפות 32 מדינות.

אילנה ברגר נוצחה ע"י אין מינטר 6:1, 6:1. שחקנית אוסטרלית זו מדורגת במקום ה־20 בעולם. הפתעה רשמה הישראלית הצעירה, יעל סגל שסחטה מערכה מהשחקנית המצטיינת, מיקל פרוביס המדורגת 33 בעולם. האוסטרלית ניצחה 4:6, 6:4, 6:3.

במשחק הזוגות נוצחו חנית אחיון ואילנה ברגר על לין סמיילי וונדי טורנבול בעלי מדלית ארד 6:1, 6:1.

קבלת מודעות
24 שעות
ב„דחוף"
מודעות
משפחתיות, דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב„דחוף" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

חוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב
מרחב תכנון מקומי רמת־גן
הודעה בדבר הפקדת שינוי
תכנית מתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן הופקדה ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מס' רג/838 שינוי לתכנית מתאר רג/340 על כל תיקוניה ובהתאם לתכנית מתאר חלקית רג/340 ב'1.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית וזכויותיה:
גוש: 6109.
חלקות: 125 ח', 128–140, 144–146, 149, 155–157, 159–164, 235 חלק, 234, 235, 238, 246–248, 249, 257, 254, 259, 280, 283–287.
רחוב אבא הלל.

עיקרי מטרות התכנית:
1. תכנית זו באה לשנות את תכנית המתאר המקומית רג/340 ב'1.
א. יצירת אזור עסקים (תעשיה מיוחדת) בהתאם לעקרונות המפורטים להלן.
ב. קביעת אמצעים למניעת מטרדים לזהום אויר.
ב. קביעת הנחיות לזימור מבנים ופתוחה.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חדשיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

התנגדות לתכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות. בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

פרידי פתאל
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה
מחוז תל־אביב

תמונת מצב

אירופה, התעמלות וניהול קבוצות

מאת מיכאל אלמוג

א. הכדורגל צריך לקבל בברכה את שובה של נבחרת ישראל לשחק במוקדמות המשחקים האולימפיים והגביע העולמי בבית אירופי. צריך לזכור במה מדובר. עד לפני ארבע שנים (אולימפיאדת לוס־אנג'לס) שיחקה הנבחרת מספר פעמים בבית אירופי, כך היה גם לקראת הגביע העולמי בספרד 1982 וכך לקראת אולימפיאדת מוסקווה 1980. כל זאת לפי סיכומים עם אותו הבלאטג', נשיא פיפ"א שנעשו לפני עשר שנים בפגישה בבואנוס־איירס. טוב וחשוב שעכשיו חוזרים לשחק בבית אירופי. יש גם לזכור שלקראת המשחקים האולימפיים הבאים תשחק נבחרת עד גיל 23. כנראה שההפשרה ביחסים עם ברית־המועצות ומזרח אירופה נתנה אותותיה. אולם נאמר לעצמנו את כל האמת. בכדורגל אנו עדיין איננו שייכים לאירופה. המטרה היא שילוב הקבוצות שלנו והנבחרת במפעלים האירופאים למיניהם, קבוצות אלופות, מחזיקות גביע וגביעי אופ"א אליפות אירופה למיניהן. חובה להמשיך במאמץ אינטנסיבי להשגת מטרה זו. אז נוכל לומר – אנחנו באירופה. אז גם צפוי לבוא השנוי המהפכני והכרחי כל־כך בכדורגל שלנו, שנוי מבחינת הענין, הרמה והקהל.

ב. התעמלות – מה שנתרחש לאחרונה ועדיין מתרחש בניהול ובהכשרת מתעמלות הייצוג שלנו מחייב טפול מידי. התעמלות בכלל התעמלות נשים בפרט, מהווה את אחד הענפים היפים ביותר בספורט. למה ספורט כזה צריך להיות מוצג במשך שבועות רבים בצורה כה עכורה? לא נכנס לפרטים. אך האחראים והממונים על ניהול הענף צריכים להגיע להסדרת הבעיות אחת ולתמיד. מן הראוי שיהא דימוי אחר לענף זה. נאמר לעצמנו שלא ירחק היום שנשמע ונראה את בבואתה החיובית והיפה של התעמלות הנשים הצעירות.

ג. מצב קבוצות הכדורגל הוותיקות – הגלים הסוערים של המצב הכספי בחלק מקבוצות העלית בכדורגל והכדורסל הישראלי עדיין גועשים. שנה זו חייבת להיות שנת המפנה בדרך ניהול הקבוצות הללו. לא עוד „רוד סם" המכסה גרעונות. לא עוד מצבים חוזרים ונשנים של כאילו מתיוות קו ההבטחות לפתיחת דף חדש והזר והלילה.

זכור והזכר של מס הכנסה שהיווה כסוי ארצי וכללי של החובות עד תאריך מסויים, כאשר מאותו תאריך ואילך הקבוצה אמורה היתה לדאוג לעצמה. אך במקרים רבים הקבוצות חזרו לסורן. אלה שהיו אחראים לצבירת הגרעונות עד כה לא יוכלו להתנער ויהיה עליהם לדאוג לכסויים. מהעונה הבאה – כל קבוצה לגורלה במסגרת תקציבה, כולל מסוי וכל שאר ההוצאות. עקרון זה חייב יהיה להישמר מכל משמר בכל הדרגים ובכל המצבים. לא יכון ספורט מקצועני ללא צעידה במסלול זה.

על כך תהיינה מצוות קודם כל הקבוצות וכן מרכזי הספורט והתאחדויות הספורט הנוגעות בדבר.

עשרות מחניכי הנוער העובד והלומד פתחו ביום ראשון את מירוץ הלפיד ממודיעין לשדה בוקר. המירוץ נערך במסגרת מבצע „אל הנגב", שיזם וארגן עודד גטרייד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בנוער העובד. בתמונה: חבר ותיק מניף אדמתי עם חניכים. (צילום: מרטין שוטלנדר)

הכל אותו דבר אבל...

פסוקים לחג

מעשה ברבי אלעזר, שאמר לבתו חנה, בערב החנוכה: „מיידעלע, גשי למחסן, הביאי את החנוכיה, היא שמה, על יד המאנגל." ויהי כנקוף חצי־יום, חזרה חנה לאביה ופניה אינם כתמול...: „מדוע זה התמהמהת, בתי?", שאל רבי אלעזר. „אבא", החזירה חנה, „על יד המאנגל אין חנוכיה, כי אם רק צמיגים ישנים". אמר לה אביה: „בתי, מי שאמר לחנוכיה שתדלוק, יאמר גם לצמיג שידלוק".

הערות דידאקטיות לטקסט שלעיל

המורה תקרא את הפסוק הנאה הזה לפני הכיתה ותשוחח על המשמעות שבו. הכיתה תבחר מתוכה שלושה חברים שישבו כועדת־חקירה וינסו לברר מי אמר לחנוכיה שתדלוק.

מתוך מוסף חנוכה חגיגי של דני קרמן – „באנו חושך לגרש – ונתחיל מהערבים", מחר ב„דבר אחר".

עם: שלמה ניצן, דני קרמן, יאיר גרבוז, איציק בן־נר; אהרל'ה שמי, יוני להב, סמרל, תרזה אייזנברג, אביב ותומר ואבנר כץ

מחר ובכל יום ד', עם „דבר".